

IJA # 2393

ספר שערי קדושה

Sefer Sha`are Qedushah

Vital, Hayyim ben Joseph

Jerusalem, 5667 (1906 or 1907)

ספר

שערי קדושה

מוסר קב ונקי לישר האדם לעבודת
בוראו להרב המקובל האלהי גאון
ישראל וצבי עדיו כמהר"ר רבינו
חיים ויטאל זצ"ל זיע"א.

נדפס

פעה"ק ירושלם תובב"א

שנת תרס"ז לפ"ק

מודעה רבא

למזכרת תודה

בקרוב כל ישראל נודיע נאמנה על דברת
הספר הקדוש הנקרא בשם

שערי קדושה

שחיבר רבינו הקדוש מהרח"ו זלה"ה עם
קונטרים עלים לתרופה הנלוח אליו אשר
נדפס מקדמת דנא כמה פעמים והנדפסים
ספו תמו, ובוה"ו אין הספר הזה מצוי ביד
כל אדם ורבים מצפים לאורו, ואומרים מי
ישקנו מים מן באר מים היים תורתו של
רבינו מהרח"ו זצ"ל אשר הובא בספר הנחמד
הזה שהוא מעט הכמות ורב האיכות והוא
מאכל כל נפש, ובפרט מה שכתוב בחלק ג'

להאיר

מזכרת תודה

להאיר עיני האדם להבין בחכמה ובסדרן של
עולמות העליונים, על כן העיר השי"ת את

רוח האשה היקרה

סי' רבקה מב"ת

בתו של היקר

סי' יוסף אברהם שלום יוסף נר"ו

אשתו של היקר

סי' יצחק רפאל בלילום נר"ו

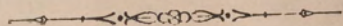
ונדבה רוחה אותה לחדש הדפסת הספר
היקר הזה במערכת הדפוס אשר בעיר עזו
ירושלים תובביא ותחלקו ביעקב ותפיצוהו
בישראל בכל אתר ואתר ובחור"ל על ידי
הפקיד שלה. וכל הזוכה ליטול יהיה לו
הספר הזה במתנת חנם וקרא בו כל ימי חייו

הוא

מזכרת תודה

ג

הוא וזרעו עד עולם, ונחתום בברכה ברכת
שמים מעל ברכות שדים ורחם, יחולו על
ראש האשה הכבודה סי' רבקה מב"ת הנז'
ועל ראש אביה ובעלה, בששון ושמחה
וגילה, ובחדוה וצהלה, שלום שלום אמן סלה.

הקדמה

אמר הצעיר חיים בכ"ר יוסף ויטאל זלה"ה.
ראיתי בני עליה והם מועמים. משתוקקים
לעלות והסולם נתעלם מעיניהם. ויתבוננו כספרים
הקדמונים לחפש ולמצוא ארחות חיים את הדרך
ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון. להעלות נפשם
אל שרשה העליון ולדבקה בו ית' כי הוא השלמות
הנצחי כענין הנביאים שכל ימיהם נדבקו בקינם.
ובאמצעות הדביקות ההוא שרתה עליהם רוח
הקודש להורותם איזה הדרך ישכון איר להאיר
עיניהם ברזי תורה. כמ"ש דוד המלך ע"ה גל עיני
ואביטה נפלאית מתורהך. ולהדריכם בדרך ישרה
ללכת אל עיר מושב המזומן להם עם בני עליה.
ואחריהם באו החסידים הראשונים הנקראים
פרושים ובקשו לצאת בעקבותיהם של נביאים
כמעגלותיהם ולהתרמות להם כמערות צורים
ובמדברות

הקדמה

ד

ובמדברות ופירשו מדרכי בני אדם. ומהם פרושים
בכתייהם כדמיון הולכי מדברות וכל היום וכל
הלילה תמיד לא יחשו להלל את בוראם בעסק
התורה ובשירי דוד ע"ה המשמחים את הלב
עד אשר הדבק מחשבתם בכח וחשק נמרץ באורות
העליונים. ויתמידו בכך כל ימיהם עד אשר עלו
למדרגת רוח הקודש ויתנבאו ולא יספו כמ"ש
אנקלוס ולא פסקו. ועם היותם כי לא ראי זה
כראי זה לא נמצאו אופני דרכיהם ושמושיהם איכה
יעבדו הקדושים האלה את השי"ת ונעשה כן גם
אנחנו. וע"כ נתמעמו הלבבות גם הדיעות של
הדורות הבאים אחריהם ופסקו בעלי רוח הקודש.
סעו המה למנוחות עזבו אותנו לאנחות צמאים
גם רעכים. עד אשר צמח יאוש בלבבות בני אדם
לתור בחכמה הנפלאה הלוי. ואם ימצאו שנים
שלשה

הקדמה

שלשה נרגירים בראש אמיר אחד מעיר וב' ממשפחה
מבקשים מים ואין. כי נסתם כל חוץ לסיבת אשר
לא כתוב בספר אופן מעשהו להתקרב לגשת אל
הקדש פנימה. ויש מהם אשר היו משביעים בכח
שמות הקדש אל המלאכים ויקוו לאור והנה חושך
כי היו מלאכים החתונים מאד ממונים על עבודות
העוה"ז והם מורכבים מטוב ורע והם עצמם לא
ישיגו האמת והאורות העליונים ומגלין להם דברי
תערובות טוב ורע אמת ושקר ודברים בטלים
בעניני רפואות וחכמת הכימא ופעולות קמיעין
והשבעות וגם אלה ביין שגו ובשכר תעו. מי יתן
והיה לבכם זה לעסוק בתורה ובמצות וישאו קל
וחומר מאותם ד' גדולי ישראל שנכנסו לפרדם
לא נמלט מהם איש כי אם ההוא סבא חסידא
דבי עקיבא. ואף הוא בקשו מלאכי השרת לדוחפו
ולא

הקדמה

ה

לולא ה' עזרתה לו נכנס בשלום ויצא בשלום.
והאמת כי הם בקשו מדרגות גדולות קרובות אל
הנבואה וע"כ נסתכנו קצתם. אכן אנחנו הלואי
שנזכה אל רוח הקדש מועט כענין גלוי אליהו
ז"ל אשר רבים זכו אליו כמפורסם. וכענין גלוי
נשמות הצדיקים כנז' הרבה פעמים בס' התקונים.
ולא עוד כי גם בזמננו זה ראיתי אנשים קדושים
זכו לכל זה. ויש אשר נפשו עצמה בהודרכה במאד
מאד תתגלה לאדם ותנהיגהו בכל דרכיו. וכל
אלה דרכים קרובים יושגו אף בזמננו זה אל
הראוים אליהם. אך אמנה צריך הכחנה גדולה
ונסיונות רבות לעמוד על האמת אולי רוח אחרת
היתה עמו בלתי מהור וכל זה יתבאר בח"ג בשער
הח'. לכן הציקתני רוח בטני להתיר לפרושים
ולתמוך בימינם, להורות להם הדרך ילכו בה
ועיב

הקדמה

וע"כ חברתי חביר זה קטן הבמות ורב האיכות
למשכילים יזהירו וקראתיו **שערי קדושה** ובו
אבאר סתרים לא שערים הראשונים אשר היו
לפנינו. כי אני קבלתיים מפה איש קדוש מלאך
ה' צנאות טורי האר"י **לוריא** ז"ל ולהיותם
רוי עולם ותעלומות סתרים אנלה מפח ואכסה
אלפים אמה ואפתח בדוחק שערי קדושה כמחט
סדקית ומי שיהיה ראוי יזכה להכנס לפני ולפנים
וה' הטוב לא ימנע טוב להולכים בתמים. וחלקתיו
לד' חלקים. החלק הא' בהנהגת דרך חסידות
והפרישות המביאה לירי רוח הקדש. ויתחלק לו'
שערים. החלק השני בתוכחות ובביאור העונש
והשכר של מ"ע ומל"ת ונחלק לו' שערים. והחלק
הג' בהנהגת השנת רוח הקדש עצמו ויתחלק לח'
שערים. והחלק הד' באופני היחודים עצמן אשר
על

הקדמה

ו

על ידם יושג רוח הקדש כאשר בחנתי ונסיתי
ונתאמתו ע"י, ואכתוב פרטן דרך חשבון סימנים
וזה החלי ב"ה:

החלק הא' יתחלק לו' שערים. הא' להודיע
גודל הפגם ע"י חמאות האדם

בענין המצות. הב' בפגם הנמשך ע"י מדות המגונות.
הג' בביאור שם צדיק או חסיד. הד' בביאור מדרגת
הצדיק בפרטות. הה' בביאור מדרגת החסיד
בפרטות. הו' בביאור הנהגת החסידים בדרך קצרה
מאד כוללת כל השערים אשר בחלק הזה:

החלק הב' יתחלק לח' שערים. השער הראשון
בתוכחות. הב' במוסרי רו"ל. הג'

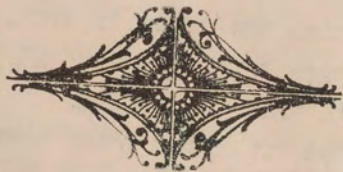
בשכר מקיימי התורה והמצות. הד' בעונש מדות
הרעות. הה' בעונש מדות האסורות. הו' בעונש
מל"ה. הז' בשכר מ"ע. הח' בתשובה:

החלק

הקדמה

החלק הנ' בהנהגת השנת רוח הקדש ויתחלק
לח' שערים. השער הא' במהות
העולמות. הב' במהות האדם. הג' במעכבי הנבואה.
הד' בתנאי הנבואה. הה' באיכות הנבואה ועניניה.
הו' במדרגות הנבואה. הו' בהנהגת רוח הקדש
בזמנינו זה. הח' הנהגה קצרה:

חלק ד' עיין בסוף הספר:

בשם ה' נעשה ונצליח ז

שערי קדושה

חלק א' שער א'

שער הא' בביאור הפנס על ידי חטאות האדם
בענין המלות אשכילך ואורך כמה
גדלה רעת האדם בעשותו אחת מכל מלות ה'
שס"ה מלות אשר לא תעשינה או בהמנעו מלקיים
א' מרמ"ח מלות עשה אשר נלטוה בהן לעשותן.
נודע א' בעלי מדע כי גוף האדם איננו האדם,
אלו הוא ענין לבוש אחד תלכש בו נפש השכלית
אשר היא האדם עלמו בעודו בעוה"ז ואחר הפטירה
יופשט מעליו הלבוש הזה ויתלכש בלבוש זך נקי
רוחני וכמ"ש הסירו הבגדים הלוואים וגו' והלבש
אותך מחללות הוא הנקרא חלוקת דרבנן, וכמו
שלבש גוף האדם יעשהו האומן בתבנית איברי
הגוף כן עשה הוא ית' את הגוף שהוא לבוש הנפש
בתבנית

שערי חלק א' שער א' קדושה

בתבנית דיוקן הגפס ברמ"ח אברים ולהם שס"ה
גידים המקשרים את האברים ולהמשיך על ידם
הדם והחיות מאבר א אבר כדמיון לגורות, ואחר
יצירת הגוף נפתח בו נפש חיה כלולה מרמ"ח אברים
רוחניים ושס"ה גידים ויתלכדו סוף רמ"ח אברים
ושס"ה גידים של הגוף ואז פועלים אברי הגפס
פעולתן ע"י הכלים שהם אברי הגוף כגרון ביד
החולב בן, והראיה לזה כי לא יפעלו אברי הגוף
פעולתם אלא בעוד הנפש בהם עין רואה ואוזן
שומעת וכו' ובהסתלק הגפס חשכו הרוחות בארבות
ונחטטלו כל החושים מרמ"ח אברים, ועד"ז שס"ה
גידים רוחניים של הגפס מתלבשין סוף שס"ה גידים
שבגוף וממשיכין מזון הגופני שהוא הדם א רמ"ח
אברי הגוף עם מזון הרוחני פנימי בחוכו לפרנס
רמ"ח אברי הגפס ואחר הפטירה חין שום חיות
נשפע וגידי הגוף ג"כ מתפרקין ומתרקבין כמו
רמ"ח האברים והיו כלא היו, נמלא כי האדם בעלמו

איננו

שערי חלק א' שער א' קדושה ח

איננו כי אם הגפס השכלית אשר מתלבשת בגוף
הנקרא לבוש שלה צעה"ז, ודע כי אחר שחטא
האדם הראשון ואכל מעץ הדעת טוב ורע, חוברו
נפשו וגופו גם הם כל א' מטוב ורע, וזו היא
ענין זוהמת הנפש שהטיל בחוה ובאדם וע"י הרע
והזוהמא שהטיל בהם גרמו להם חולאים ונגעים
ומיתה לנפשם ולגופם, וז"ש כי ציוס אכלך ממנו
מות תמות מיתה הנפש ומיתה הגוף, ונבאר מה
ענין הטוב והרע שנתערב בהם ועיין מה שנכתוב
בח"ג ש"א ותבין מה שאנו כותבין בשער הזה,
הנה כאשר חטא בעץ הדעת טוב ורע גרם
תערובת הזה בכל העולמות ואין לך דבר שאינו
כלול מטוב ורע, ונמלא כי גוף האדם נולד מד'
יסודות התחתונים, והנה הם כלולים טוב ורע,
וגוף האדם נולד מן הטוב שבד' יסודות אש רוח
מים עפר, אמנם מן הרע שבהם נולדו בגוף ד'
מרות שהם הלבנה והשחרה והאדומה והיהוקה.

וכאשר

שערי חלק א' שער א' קדושה

וכאשר תחגבר איזה מהם מבחינת הרע שבהן על
 בחינת הטוב שבהן באים חולאים ונגעים על
 האדם. ואם תחגבר ביותר תמית לגוף האדם,
 וכבר נתבאר כי בכל העולמות היה עירוב טוב
 ורע, ונמצא כי גם בנפש האדם היה כן כי הלא
 חולצה מן ארבע יסודות רוחנים שמהם נולדו
 כל העליונים והם ארבע אותיות שם הוי"ה ב"ה
 וע"ז נאמר מארבע רוחות באי הרוח וגו' וזו הנקרא
 גפש האדם עלמו מלד הטוב, והנה גם את זה
 לעומת זה עשה האלהים והוא הנקרא אדם בליעל
 כולל ד' אבות נזיקין וד' מראות נגעים כן ד'
 יסודות הרעים ומחס נמשכה נפש רעה אל האדם
 הנקרא ית"ר וכשתחגבר נפש זו על נפש הטוב
 יבואו אליה נזיקין ונגעים וחולאי הנפש ואם תחגבר
 יותר תמיתנו, והנה נפש הטובה שהיא הפרי כלול
 מתרי"ג אברים וגידים מתלבשת תוך תרי"ג אברים
 וגידין של נפש הטמאה הנקראת קליפת הפרי.

ושתייהן

שערי חלק א' שער א' קדושה ט

ושתייהן יחד מתלבשות בתרי"ג אברים וגידים של
 הגוף ונמצאו איברי נפש הטמאה תוך איברי נפש
 הרעה ואיברי נפש הרעה תוך איברי הגוף, והנה
 כל א' מב' נפשות אלו לריכה מזון רוחני להתקיים,
 ואמנם מזון הרוחני של הנפש הקדושה נמשך אליה
 על ידי קיום התורה הכלולה מתרי"ג מלות כדמיון
 תרי"ג איברי הנפש גם הם ונקרא לחם כמ"ש לנו
 לחמו בלחמי, וכל אבר מן רמ"ח איברים נזון
 ממלוא פרטיית המתיחסת לאותו אבר וכאשר
 יחסר לאדם קיום איזו מלוא גם האבר הפרטי
 המתיחס למלוא יחסר ממנו מזונו הנמשך לו מד'
 אותיות הוי"ה כמ"ש ואתה מחיה את כלם. ובהם
 תלויים כל המלות כמ"ש רז"ל י"ה עם שמי שם"ה
 ו"ה עם זכרי רמ"ח, וכמו כן מהם נמשכים ד'
 שרשי יסודות נפשו הקדושה כנ"ל ונמצא האבר
 ההוא מת לגמרי ובהסתלק הקדושה ממנו אז יתלבש
 בו רוח הטמאה מהד' יסודות נפש הטמאה בסוד

משרז"ל

שערי חלק א' שער א' קדושה

משרו"ל לא נתמלאה לור אלא מחרבנה של ירושלים
ונמלא האבר ההוא ניזון לחם עמא מגאל משם,
וזהו ענין הרשעים בחייהם קרוים מתים כי
נסתלק מהם נפש הקדושה מאלהים חיים ושורה
עליו המות הנקרא אבי אבות הצומאה, וכמו כן
כאשר יקיים האדם שם"ה מל"ת בהמנעו מלעשות
כמשו"ל ישב אדם ולא עבר עבירה נותנים לו שכר
כעושה מצוה יש כח אל המזון הרוחני הגו' בקיימו
מ"ע להמשך דרך לגורות שהם שם"ה גידים של
הנפש להחיות הרמ"ח איברים שלה וכאשר יעבור
על איזה עבירה מהם אז יסתם הלגור הפרטי
ההוא המתיתם אל אותה העבירה ע"י הוזהמא
של מזון הקליפה הנדבקה שם וכשיבש הלגור ג"כ
מתיבש האבר ההוא אע"פ שלא יוסר לגמרי כענין
מי שיחסר ממנו איזה מלות עשה אמנם יפול בו
מוס ולכן לריך האדם לחפש בכל כחו לקיים כל
תרי"ג מלות וכאשר יקיים איזה מלות עשה יכוין
להסיר

שערי חלק א' שער א' קדושה י

להסיר מהאבר הפרטי של נפשו המתיתם אל המלות
ההיא זוהמת הקליפה ההיא ואז תרול עליו אבר
המלות הקדושה ההיא אחר הסתלק הוזהמא בסוד
ותהי עונותם חקוקים על עצמותם כי כשה קס זה
נופל, וכמו כן כאשר הצוא לידו איזו עבירה ימנע
מלעשותה ויכוין שכל ידי כן יסלק הוזהמא אשר
בגיד הפרטי של הנפש המתיתם לאותה עבירה ואז
יוכל להמשך שפע הרוחני הנמשך דרך הלגור הרוחני
ועל ידי כן נעשית נפשו כסא ומרכבה אל קדושתו
יתברך וזהו סוד האבות הן הן המרכבה:

השער ה' בפנס הנמשך ע"י מדות המגומות.

והנה ענין המדות הן מוטבעות
באדם בנפש השפלה הנקראת יסודית הכלולה מד'
בחינות הדומם והלומחת והבהמית והמדברת כי
גם הן מורכבות מטוב ורע, והנה בנפש הזה תלויות
המדות הטובות והרעות והן כסא ויסוד ושורש א'
הנפש העליונה השכלית אשר בה תלוין תרי"ג

שערי חלק א' שער ב' קדושה

מלות התורה כנ"ל בשער א' ולפיכך אין המדות
מכלל תרי"ג מלות, ואמנם הן הכנות עקריות ל
תרי"ג המלות בקיומן או בביטולם יען כי אין כח
בנפש השכלית לקיים המלות ע"י תרי"ג איברי הגוף
לא באמלעות נפש היסודית המחזרת ל הגוף
עלמו בסוד כי נפש כל דבר דמ"ו בנפשו הוא,
ולפיכך ענין המדות הרעות קשים מן העצרות
עלמן מאוד מאוד, וזוה תבין ענין מ"ש רז"ל כל
הכועס כאלו עובד ע"ז ממש שהיא היותר שקולה
ככל תרי"ג המלות, וכן אמרו מי שי"ש בו נסות הרוח
הוא ככופר בעיקר וראוי לגדעו כאשירה ואין עפרו
נענר וכו' וכאן רבות והבן זה מאוד כי להיותם
עיקרים ויסודות לא נמנו בכלל תרי"ג המלות
התלויות בנפש השכלית, וגמלא כי יותר לריך לזוהר
ממדות הרעות יותר מן קיום המלות עשה ול"ת
כי בהיותו בעל מדות טובות בנקל יקיים כל המלות,
וזוה תבין גם כן דברים מהמיהין שארז"ל בענין

המדות

שערי חלק א' שער ב' קדושה יא

המדות כי הענוה ושפלות מציאין לידי רוח הקדש
ושורה עליו שכינה ואמר איהו ז"ל אין התורה
מתפרשת אלא במי שאינו קפדן אף אני איני נגלה
אלא למי שאינו קפדן, וכמ"ש שלחו מתם איזהו
בן העה"כ כל שהוא שפל בדרך וענותן וכו' וכאלה
רבות לא זכרו בהן קיום המלות לא המדות
הטובות ושים עיניך לדברים או והלית דרכיך בלי
ספק, ואמנם כמו שד' יסודות גופנים הם שרשים
שמהם נולדו תרי"ג איברי הגוף כמו כן נפשות הד'
יסודות האו הם יסודות לכל המדות טובות ורעות
אשר באמלעותם יקויימו או יתבטלו התורה והמלות
שהם תרי"ג מד' אותיות הוי"ה כנ"ל, והמקיימן
(ומקיימים) הם נפש השכלית הכלולה מד'
יסודות רוחני אשר משם חולבו תרי"ג איברי
הנפש ההיא והבן זה מאוד איך היסוד של קיום
המלות הם ע"י מדות הטובות וכן בהפכם, וזה
עניינם כבר נתבאר כי כל אשר עשה האלהים

כלול

שערי חלק א' שער ב' קדושה

כלול מטוב ורע זה לעומת זה, והנה כמו שב' היסודות הגופנים הנק' חומר היסודות מורכב מטוב ורע ומשם באים כחות קיום הגוף או תחלואיו שהם ד' מרות מרה לבנה מרה ירוקה מרה שחורה מרה אדומה, כמו כן בגפשות הנקראות לורות הד' יסודות הם עד"ז טוב ורע ומהם נמשך צריאות הגפש היסודית שבאדם שהם מדות הטובות או תחלואיה שהם מדות הרעות הנמשכות מד' קליפות עמאות שבגפש ההיא וכשיסירם מעליו יתלבשו אותיות ד' של הוי"ה שהם אור המחיה נפש היסודית וגם היא והגוף שלה יהיו מרכבה א' קדושתו ית' שבעולם העשיה כמו שנתבאר בגפש השכלית ממש בקיימה המלוא, וזכור ואל תשכח כי גם ע"י עסק התורה בד' פרושים שסימנם פרד"ם יהיה רוחו השכלי כסא אל שם הוי"ה שבעולם הילירה וכן ע"י המחשבה והכונה תהיה נשמתו השכלית כסא לשם הוי"ה שבעולם

הצריאה

שערי חלק א' שער ב' קדושה יב

הצריאה. ונחזור צביאור ד' היסודות שיש אל קנין המדות, דע כי כל המדות הרעות מושרשות בד' מדרגות נפש היסודית מלד הרע והקליפה אשר בה ולכן כל המדות רעות נחלקות לד' מינים וזה פרטם יסוד האש ממנו נמשכת הגאווה הנקראת גסות הרוח להיותו היסוד הקל וגבוה מכולם ובכללם הכעס כי מפני הג"וה מתכעס האדם כשאין עושים רלונו ואילו היה שפל רוח ומכיר חסרונו לא היה מהכעס כלל, כמלא כי הגאווה והכעס מדה א' הם ותולדותיה ג' הקפדנות בלבד כי לולא הגאווה לא היה מקפיד בלבד כענין שביארנו בענין הכעס ובקשת השרר' והכבו' להתגאו' על הצרי' והשנא' לזולתו על היותו גדול ממנו וזה ענף מהגאווה ג"כ. יסוד הרוח ממנו נמשך דבור הנקרא שיחה בעלה לדברים שאין בהם לורך כלל או נפשיי או גופניי ותולדותיו ד' והן לדבר חקף וסקרים ולה"ר ולגלות שבתיו לצריות להתגדל בפניהם. יסוד המים ממנו תאות התענוגים כי כן

המים

שערי חלק א' שער ב' קדושה

המים מלמחים כל מיני תענוג ותולדותיה ב' החמדה לגזול ממון חבירו ואשתו וכל אשר לו להתענג בהן, והקנאה כי יקנא בחבירו אשר לו ממון רב וכיולא להתענג בו. יסוד העפר ממנו מדת העלצות בכל פרטיו, ותולדתה א' והיא העללות לקיים התורה והמלות מפני עלצונו על קניני הצלי העה"ז או על היסורין הבאים עליו ואינו שמה בחלקו בשום דבר גם עינו לא השבע עושה, נמלא כי אבות כל המדות הרעות הם ד' הגאווה והכעס הנכלל ומתדבק עמה, והשיחה בטילה והאווה התענוגים והעלצון, וארבעה נמשכות מד' קליפות הילה"ר שצנפש היסודית והפכס הם ד' מדות טובות נמשכות מד' יסודות הטוב שצנפש היסודית, והם הענוה שהיא תכלית השפלות ומתרחק מכל מיני כעס הבא ע"י גאווה והשתיקה כגם לא יפתח פיו לבד בעסק תורה ומלות או בהכרחו לקיים הגוף ולזרוך כבוד הבריות והמיאוס בכל תענוגי הגוף

שערי חלק א' שער ב' קדושה יג

הגוף ומותריו המוכרחים והשמחה התדירית בחלקו כי כל דעבדין מן שמיא לטב וגם לזרו עלמו בתכלית השמחה בעבודת קונו וכמ"ש שש אנוכי על אמרתך כמולא שלל רב ועשה תורתך קבע ומלאכתך עראי, נמלא כי צהיות מדות הרעות קבועות באדם נמנע הוא מלקיים התורה והמלות וגם אם יקיימם יהיה שלא לש"ש וצמורה גדול ועליו כאמר נוס זהב באף חזיר כי עוד עומאתו בו מלובש חוך הקליפות וכמ"ש ז"ל זכה נעשית לו תורתו סם חיים לא זכה נעשית לו סם המות, וכאשר יתגבר על ילרו וילחם בו ויסיר מעליו מדותיו הרעות ע"י טורח ויקיים התורה והמלות יקרא לדיק גמור ירא שמים גבור הכובש את ילרו, וכאשר יתנהג ויורגל יותר בזה עד אשר יוסרו מעליו כל מדות הרעות לגמרי ולא תתאוה להם נפשו כלל ויקנה המדות הטובות בקנין בטבע ולא יצטרך ללחוס עם הילה"ר כי גופו ונפשו היסודית מנוקים מכל סיג החומר כמ"ש במשה של נעליך

שערי חלק א' שער ג' קדושה

נעליך מעל רגליך כזכר בם' התקונים תקין נ"ח
אז יתלבש בו ארבע אותיות הוי"ה ויהיה כסא קדוש
למרכבתו יתבדק וזה האיש נקרא אהב את המקום
מאהבה ונקרא חסיד גמור השלם בכל מיני
השלימות:

שער דג' בביאור שם לדיק או חסיד באר
היטב ואיך יקיים האדם שתי בחינות

או בענין מעשה, והנה האיש אשר נדבדב רוחו אותו
להיותו בא ליעהר ולהתקדש לקבל עליו עול מלכות
שמים על אמתתה יכין עלמו בכל כחו ויזדרז לקיים
כל תרי"ג מצוות כי בקיומם יושלמו תרי"ג איברים
וגידים של נפשו השכלית כזכר בשער א' כי אם
תחסר ממנו מצוה א' מן רמ"ח מ"ע עדין הוא חסר
אבר א' מנפשו ועליו כא' וחסרון לא יוכל להמנות
וזה יותר חמור מכלל כל איש אשר בו מוס לא
יקרב, אך מי שקיימם ועבר על מצוה אחת משם"ה
מל"ת נקרא בעל מוס ממש כי נחשות הלמוד והגיד

הממשיך

שערי חלק א' שער ג' קדושה יד

הממשיך השפע באברים ועליו נאמר מעוות לא
יוכל לתקן פירושו אחר פטירתו מן העולם כי אין
קיום מעשה המצוות החסרים הנקרא מעשה בלא
תשובה לתקן העבירות כי אם צעה"ז כמש"ה כי
אין מעשה וחשבון ודעה ר"ל שאין מעשה על מ"ע
וחשבון על מל"ת ודעת על ידיעת התורה עלמה
בשאל אשר אתה הולך שמה, וגמלא כי כל זמן שלא
קיים תרי"ג מצוות נקרא לדיק שאינו גמור כי לא על
חנם התפלל מרע"ה תפלות כמנין ואחחנין ליכנס
בארץ לא להשלים נפשו בקיום כל תרי"ג מצוות
וכאשר יקיים כלל אלא שעדין לא נקטו בו ג"כ כל
המצוות טובות בקנין גמור לא ע"י מלחמתו עם
הי"ה"ר, הנה זה נקרא לדיק גמור הכובש את ילדו,
וכאשר יוטבעו בו כל המדות טובות בטבע גמור
עד שקיים התרי"ג מצוות בשמחה מאהבה בלי גרוי
י"ה"ר כלל יען מזדכך החומר לגמרי וכמ"ש דוד
המלך ע"ה ולבי חלל בקרבי גם אמר ה' לא גבה לבי

וגו'

שערי חלק א' שער ג' קדושה

וגו' נפשי כגמול עלי אמו יראה כלא הוטבעו בו המדות משילא מרחס אמו הנה זה נקרא חסיד גמור כי כן דוד המלך ע"ה להיותו מוטבע בטבע במדות טובות ובקיום המלות קרא עלמו חסיד כמו"ש שמרה נפשי כי חסיד אני וכן ארו"ל האי מאן דצעי למהוי חסידא לקיים מילי דפרקי אבות שבהם זכרו קנין מדות הטובות כמו"ש רבי אומר איזוהי דרך ישראל וכו' עקביא בן מהללל אומר הסתכל בגו' דברים וכן ר' לויטס איש יבנה אומר מאוד מאוד הוי שפל רוח וכו' וזהו מה שנתכוון עקביא באומר ואי אתה בא לידי עבירה ר"ל לידי הילה"ר הגורם לך העבירה כי הילה"ר עלמו יתבטל ממך כ"א הילה"ר קיים ומוגע עלמו בגבורה שלא לעבור היל"ל ואין אתה עובר עבירה. כלל העולה כי קיום תרי"ג מלות ע"י היות ילה"ר באדם והוא מתגבר עליו נקרא לדיק וכשיקיים ע"י ביטול הילה"ר שיה יורה קנין מדות הטובות בטבע גמור הנה זה נקרא חסיד

שערי חלק א' שער ג' קדושה מז

חסיד גמור, עוד יש מדרגת חסידות למעלה מזו שאין למעלה ממנה והאיש הזה נקרא קדוש והיא נזכרת בספר התקונים ובספר הזוהר במקומות הרבה ובפרט בפרשת כי תלך ברא"מ (דף רפ"א ע"א) וז"ל ולא למגנא אמר קב"ה כל העוסק בתורה ובג"מ ומתפלל עם הליצור מעלה אני עליו כלא פדאני לי ולבני מבין אומות העולם וכמה בני נשא דקא משתדלי באורייתא וכו' ולא אתפרק קב"ה וגו' לא וכו' הא אוקמוה דאין חסיד לא המתחסד עם קונו וכו' דכד חאבזו ישראל וכו' קב"ה תריך בני מלכא ומטרוגייתא עמהון ומאן דהדר בתיובתא וגמיל חסד לשכינ' באורייתא ובכל פקודין דילה ולאזו איהו לא למפרק לשכנתא דא עבד חסד עם קונו וכו' והנה זש"ה לור ילדך תשי וכתב' חנו עזו לאהיס וז"ש רבי יהודא אומר אשרי מי שעמלו בתורה ועושה נחת רוח ליולדו וכו' כי מה שעמל בתורה אינו ליטול פרס כלל לעלמו לא לעשות נחת רוח ליולדו

שערי חלק א' שער ג' קדושה

ליוולדו דכתיב ציה בכל לרחם לו לר ובכל מקום
שגלו ישראל שכונה עמהם היא אמנו שעליה נאמר
ובפשעכם שולחה אמצם הנקר' יולדנו כמ"ש לור
ילדך חשי וו"ש נחה רוח ליוולדו ולא אמר להקב"ה
נמלא כי כשיעסוק בתורה ובמלות ובמדות טובות
הנקרא חסיד כנ"ל אם נהערבה בו כונה קיבול
איוה שבר הוא חסיד לעלמו כמ"ש גומל נפשו איש
חסד כי בקיימו המלות גומל חסד לנפשו ולכן אינו
נקרא חסיד אלא איש חסד כי החסד הוא א' האיש
עלמו הגומל לנפשו אך הגומל חסד עם קונו נקרא
חסיד וקדוש יען כי נזדקך מכל מיני עומאה וקדש
עלמו בקדושתו ית' כי לשון קדושה לשון הכנה והזמנה
כמו התקדשו למחר ואבלתם כי עושה עלמו מרכבה
א' קדושתו ית' ואינו חושש לכבוד עלמו
אלא לכבוד קונו כנ"ל, וא' זה נחכוון ר' פנחס נ'
יאיר כמ"ש פרישות מביאה לידי טהרה וכו' וקדושה
לידי חסידות וחסידות לידי רוח הקדש כי זו היא
חסידות

שערי חלק א' שער ג' קדושה מז

חסידות שלימה הבאה אחר הקדושה והיא המביאה
לידי רוח הקדש כי נחדבק בו דיבוק גמור וישיג
לגילוי רזי תורה ולהתנבא עתידות כמ"ש ר' מאיר
כל העוסק בתורה לשמה ר"ל לשמה של התורה
שהיא היא הקב"ה כי כל התורה שמותיו של הקב"ה
זוכה לדברים הרבה וכו' ומגלן לו רזי תורה
ונעשה וכו' :

השער הד' בבואור מדרגת הליך בפרטות
והוא שיודרו בכל כח להשלים כל

האפשר מתרי"ג מצות לקיימם בזמן הזה ולפי שיש
סכרות רבות במנין המלות אסדרם תחילה כפי דעת
הרמב"ם ז"ל ואחריהם אסדר מה שהוסיפו שאר
מפרשים וספר הזוהר בין במנין מ"ע של תורה
בין כמ"ע של דברי סופרים ואחלקם לה' חלקים,
הא' במלות הגוהרות בזמן התפלה בכל ימי החול,
הב' במלות התלויות בזמן, הג' במלות האפשריות
להזמן ליד האדם, והד' במלות שרריך האדם לחפש
אחריהן

שערי חלק א' שער ד' קדושה

אחריהן לקיימן, הה' במלות שאין ביד האדם לחפש
אחריהם אה"כ יזמינס הקב"ה לידו:
הא' לידע שיש שם אלוה בפסוק שמע ישראל ה'
אלהינו לייחדו באומרו ה' אחד, לעשות זילית
ולהתעטף בו, לקשור הפילין כסברת רש"י ור"ת
ושמושא רבא בשל ראש, לקשור תפילה של יד ע"ד
הגז', לקרות ק"ש שני פעמים בכל יום, להתפלל
בכל יום תפילת י"ח, לזכור בכל יום מה שעשה
לנו עמלק כשאומר אמן יהא שמיה רבא כמ"ס
כי יד על כס יה, וכשאומר וקרבתנו מלכנו לשמך
הגדול, להתודות בכל יום אחר העמידה ובזכרת
שמע קולנו, לזכור הכהנים את ישראל בכל יום:
הב' לקדש על היין בשבת בכניסתו ובהצדלה
בזיאתו, לשבות בשבת ממלאכתו, לבטל חמץ
בהשבתה בלב ליל י"ד בניסן, לספר יציאת מצרים
בהגדה ליל פסח הראשון, לשבות ממלאכה ביום א'
של פסח, לאכול מאה בליל א' של פסח, לשבות ביום

י'

שערי חלק א' שער ד' קדושה יז

ז' של פסח, לשמוח בג' רגלים פסח שבועות וסוכות,
ולשמח אשתו ובניו והעניים כראוי לו, לספור
ספירת העומר מ"ט ימים שלמים מהחילת ליל י"ז
של ניסן, לשבות בחג השבועות, לשבות בראש השנה,
לשמוע קול שופר בראש השנה, לשבות ביום
הכפורים, להתענות ביום הכפורים, לשבות ביום א'
של סוכות, לשבות ביום שמיני עלרת, לישב בסוכה
ז' ימי החג, ליטול לולב ומיניו כשרים ביום טוב א'
של סוכות:

הג' לכתוב ס"ת, לקבוע מזוזה, לזכור ברהמ"ו,
ללמוד תורה וללמדה בכל יום, לפרות ולרבות,
לבעול ע"י קדושין, למול את הבן, להפריש חלה מן
העיסה בא"י, ליתן זדקה, להלוות לעני, להשיב משכון
בזמנו, לעשות מעקה, לכבד כהנים, לכבד ת"ח,
לכבד אב ואם, ליראה מהם, לאהוב ריעים וגרים,
לתת שכר שכיר בזמנו, להאכיל השכיר, לבדוק סימני
בהמה וחיה, לבדוק סימני עוף, לבדוק סימני דגים

(ב)

וחגבים

שערי חלק א' שער ד' קדושה

וחגבים, להתחבל על הקרובים, הוכח טובות, מולא
שפתך השמור, לדבקה בו והלכת בדרכיו, ליראה
את ה', לפרוש מן החטא, לאהוב את ה' בכל
הפרטים שזכרו רז"ל:

הד' להפריש תרומה גדולה, להפריש תרומת
מעשר, להפריש מעשר ראשון, להפריש מעשר
שני, להפריש מעשר עני, ליתן פאה ולקט ושכחה
ופרט ועוללות, ליתן לכהן בכור בהמה טהורה,
לפדות פטר חמור, לערוף פטר חמור, נטע רבעי,
זרוע לחיים וקובה, ראשית הגז, להשיב אבדה,
להשיב גזל, להלות לגוי בריבית, לנגוש לכרי, לאבד
ע"ז, ללדק מאזניים ומשקלות ומדות, עוזב תעוזה,
הקם תקים, להשבע בשמו בצ"ד, לשלוח הקן, לשחוט
בהמה חיה ועוף, לכסות דם חיה ועוף, לזעוק
ולתחנן בהפלה, ולהריע בחלוצרות או בשופר על
צרות הצבור, לשבות מעבודת הארץ בשביעית,
להשמיט פירות הקרקע בשביעית, וזוה מחלוקת
אם

שערי חלק א' שער ד' קדושה יח

אם מדאורייתא או מדרבנן, לגרש בגט, לגדל הנזיר
שערו, להליל הנדרף, לישא האונס את אנוסה,
להשיב המוליא שם רע עם אשתו כל ימיו, לקדש
את שמו ית' במסירת נפש, למנות שופטים ושוטרים,
להשוות בעלי דינים, להעיד בצ"ד, לדון עדים
זוממים, לחקור העדים, חתן כל שנהו נקי יהיה
לביטו, לדון בכל דיני הפרת נדרים, לשלם המזיק
ממון חבירו או החובל בחבירו, לדון בגזקי בהמה
כי יגוף שור ובגזקי השן הצור והאש, ושומר חנם
ושומר שכר ומושא שכר והשואל, וכל מיני מקח
וממכר, טוען ונטען ודיני נחלות, לדון הגנב בהשלומין,
לנטות אחרי רבים:

הה' לפדות בכור אדם, ליבס אשת אחיו, לחלוק
אשת אחיו:

ואלו הם מדרבנן, נר שבת, נר חנוכה, מגילה,
נטילת ידים, ערובי הלרות, ערובי תחומין
אם הוא לצורך מלוא, ערובי תבשילין ושהופי מבוואות,
להתענות

שערי חלק א' שער ד' קדושה

להתענות ד' לומות תמוז אב תשרי עזת (ולוס
 אסתר) להתענות על לרות הצבור:
ואלו הם מ"ע של תורה כשאר המפרשים וספר
 הזוהר, לזכור יציאת מצרים צפ' ליציאת ציוס
 ובלילה, לזכור בכל יום את יום השבת, לזכור את
 יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב, לזכור את
 אשר הקלפת את ה' אלהיך במדבר, לזכור מעשה
 מרים, לזכור על התורה לפניך, להסתכל בליציית
 בפסוק וראיתם אותם, לשבץ בתשובה שלימה, ליראה
 את ה' בקרבנות השחר וזמירות, לאהבה את השם
 בצרכת אהבת עולם ובפסוק ואהבת את ה' אלהיך,
 לזכור בישתבח וביולר אור ויולר המאורות ובכל
 ז' ברכות של ק"ש בצקר ובערב, לקדש את שמו
 יתברך במסירת נפשו להריגה ככה בפסוק שמע
 ישראל ה' אלהינו ה' אחד, לקדש שמו בנקדישך, למסור
 נפשו למיתה וגם לדבקה בו בנשילת אפים בפסוק
 אליך ה' נפשי אשא, לידע כי ה' הוא האלהים
 בפסוק

שערי חלק א' שער ד' קדושה יט

בפסוק שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, להתענג
 בשבת, להבדיל במוצאי י"ט, לקרא ההלל בזמנים
 הידועים, ליטבע בשמן, לקיים מצוה לזכור ברכת
 הנהגים בכל מיני הנאה, להתענות ביום הכפורים
 בה' ענויים, לשרוף החמץ בי"ד בניסן, והדרת פני
 זקן ת"ח יניק ויחכים ולזקן אשמאי, להיות לנוע
 בבית הכסא, להלדיק דין שמים על כל המאורעות,
 להפריש תרומה מן היפה, לבנות בית הכנסת, להתפלל
 בן, לאבד שם ע"ז, להזכירם לגנאי, לנדע אשירה,
 לשרוף אשירה, לשבר מצותם להשיג צמותם לנהיך
 מוצחוחם, לאבד כלי השמישי ע"ז, לפרוש מן האשה
 סמוך לזאתה, לפרוש מן האשה מתשמיש כשראתה דם
 מיד, ליראה מת"ח, למול ערלת הלב, לאהוב התוכחות,
 לעשות לפניך משורת הדיון, תמים תהיה עם ה'
 אלהיך, ולא החמוד על דברי הכלדיים אהבת רעים
 ובכללה להכריעו לכף זכות שלא בפניו, ולהביא
 שלום בין אדם לחבירו, וחי אחיך עמך, להחזיר לו
 רבית

שערי חלק א' שער ד' קדושה

רצית קלוה, ולכל דיני פקוח נפש וכל מיני המלאות
שיחיה בהם, להפך נדרי אשתו וצתו, להורות דינים,
לקיים הדיין, מדבר שקר תרחק, לדון בדיני שותפים
ובחלוקת קרקע וכל מיני חובע ונחבע :
ואלו מ"ע מדברי סופרים, להגשיל כלים, להטביל
כלים חדשים, לבדוק חמץ ליל י"ד בניסוק,
לאכול מרור ליל א' של פסח, לברך על כל המזות
ועל כל הנסים ועל כל המאורעות הבאות עליו,
לקרא בספר הורה בזמנים שהקן מרע"ה בשבת
וביום טוב וכו' :

השער הה' בביאור מדרגת החסיד בדרך

קלרה כדי שיהיו נגד פני האדם
תמיד והוא מבאר הדברים אשר הם מזויים תמיד
ולריכים זהירות גדולה וגם הם דברים שהם יותר
חמורים מכל השאר כפי אשר ברתיו מפניני אמרי
נועם רז"ל בתלמוד ובמדרשים ובמס' יראה חטא
ופרקי דרך ארץ ובס' הזוהר כבר נבאר בשערים

שקדמו

שערי חלק א' שער ה' קדושה כ

שקדמו כי ג' מדרגות הם, הא' בקנין המדות הטובות
בנפש היסודית בטבע גמור, הב' בצור מרע שס"ה
מל"ת בנפש השכלית, הג' בקיום רמ"ח מ"ע הנקרא
עשה טוב, והנה עוד יש מדרגה אנושית שהיא
קנין המדות וגם הם קרובים ל' מלוא ל"ת
דרך אסמכתא ומדברי קבלה שהוא מהנביאים
והכתובים :

הא' ענין המדות היותר מגונות ויותר חמורות

והמונעות דביקות האדם עם השי"ת, הגאווה
הכעס הקפדנות העלצות השנאה הקנאה התאוה
בתענוגים החמדה השררה והכבוד והוראת מעשיו
הטובים לבני אדם, והפכס הם השפלות עד קלה
האחרון, ולא יכעוס כלל אפי' על בני ביתו, ולא
יקפיד כלל, ויהיה נעלב מן הכל, ויהיה שמח אפי'
בעת לרותיו, יאהב את כל הבריות אפי' גוים, ולא
יקנא על שום דבר כי כלל ימינו עלי הארץ, וישגא
ויהביל כל עניני העה"ז, ופת במלח האכל וכו' ולא

תחמוד

שערי חלק א' שער ה' קדושה

תחמוד שום דבר מהבלי העה"ז, ותזרח בכל כח
מן השררה הקוברת בעליה, ולא תגלה לדקותיך כי
תאבד שכרך צעה"ב וגם יענישוך בנהגם :
הב' מדות האסורות וכן לשון הרע ורכילות והלבנת
פנים וכנוי שם רע לחבירך, וללנות, והשקרה,
חמופה, ורמיה, שיחה בצוילה, ספור גנות חבירו, נכבד
בקלון חבירו, משלח מדנים בין אחים, נהגה בכבוד
תורה, הסתכלות בעריות :

הג' במל"ת בהחמורות שיש בהם כריתות ומיתה
בידי שמים ומיתה צ"ד והלול ה' קשה מכולם,
וכתיב והייתם נקיים מה' ומישראל וצפרט מעון
גדה אפילו בכל מיני קרוב כלל, ושמירת שבת בכל
פרטיה יותר מכל המצוות, נקוד הבשר בתכלית מכל
שהוא של חלב ודם, ומכל מיני קרי אפי' באונס,
לא ישתמש בשמות הקדש כלל ודאשתמש בתנא חלקך,
ומצוי ת"ח כי נקרא אפיקורוס, ומכל מיני מסירות
ומלשינות לגויס, ואחריהם הלאוים החמורים כמו

שבועה :

שערי חלק א' שער ה' קדושה כא

שבועה לשי"ת ואפילו באמת או שבועת שוא וכל
מיני שבועה, כל מיני מאכלות אסורות :

הד' בקיום מ"ע לילית, תפילין, ק"ש ב' פעמים,
כבוד שבת בכל הפרטים, למול הבן, גמילות
חסדים וזקור חולים והכנסת אורחים והצאת שלום,
תפלת י"ח בתכלית הכונה ובשמחה, מוזכי לחבריא,
משא ומתן באמונה, לדקה, מתן צהרה, קביעות עתים
לתורה יומם ולילה כנגד כולם :

הה' בקיום מנהגות תורה ק"ש שעל המטה בכונה,
קימה אחר חלות לילה, להתאבל על השכינה
והחרבון, ולעסוק בתורה, יראת ה' תמיד על פניו
שלא יחטא, בכל דרכיך דעהו, דבקות נפשו עם
השי"ת לא יבטל אפילו רגע :

השער הו' והוא לכלול בקלרה כל המצו'
בשערים שקדמו ובו יתבאר סדר
הנהגת האדם החסיד בדרך קלרה בכל מעשיו כל
ימי חייו למען לא ימוש וזה עניינה, ועתה שמע

בקולי

שערי חלק א' שער ו' קדושה

בקולי לכל אשר אני מלוה אותך הבין לקראת אהיך
ישראל, בכל לילה בלכתך ליטן זכור כי היא מיתה
הקטנה מזכירך המיתה הגדולה האמיתית והסתכל
בכל המעשים שעשית באותו יום, ואם יש בהם
רעים התודה עליהם שכן דרך המומתין מתודים,
ותקבל עליך עול מלכות שמים בק"ש שעל המטה
להעלות נשמתך באחד, ואח"כ הפקד רוחך בידו
ית' בפסוק בידך אפקיד רוחי בענין המיתה האמיתית
שנאמר בה והרוח תשוב א' האהים וגו', אמנם עתה
המיתה הקטנה הגה לו בתורת פקדון להחזירה
לך חדשים לבקרים לפגרים מתים, ושכב באימה
ויראה כי הגה רוחך עולה לתת דין וחשבון ליוצרך
על כל מעשיך ודבורך ומחשבותיך ביום ההוא ולכן
א' יפנה לבך בדבור או בהרהורים בטלים עד
אשר תישן ותרדם בפתח הגו' וכאשר תקין משנתך
אחר חלות לילה קום מהר בזריזות קל כנשר
ורחוק ידיך כדון וכשורה להעביר רוח רעה מבשרך

ותן

שערי חלק א' שער ו' קדושה כב

ותן לו ברכה ושבח והודאה על נאמנותו יתב'
שלא עכב את רוחך על רוב עוניך ולא היתה זו
מיתה ארוכה אמיתית אמנם החזיר נשמות לפגרים
מתים ויותר מחודשת וחזקה מצראשונה, ולמען לא
היה כפוי טובה עמו הלטער על גלות שכונת
עזו וחרבן מקדשו בעת שהוא מלטער על זה
באשמותיך כי עונותיך ועונות אבותיך הטו אה ועדיין
לא קמה מנפילתה ועכ"ז לא השגיח למעשיך הרעים
שגרמת נפילתה ואתה נפלת על המטה והקימך
כבתחלה ביתר שאת ולא עוד אלא שתוכה לנחמת
ליון שישו אתה משוש כל המהאבלים עליה אח"כ
תעסוק בתורה שבעל פה עד אור הבוקר כי על
ידי כן אתה מוריד אליה שפע ומחזיקה בהיותה
נפולה ובעלות השחר רון לקראתה א' בית תפילתה
כי כבר קדמה היא לך לבא שם לשמוע אל הרגה
וא' התפלה אשר תתפלל להקימה מנפילתה ולהחזירה
ליון כבתחלה, וגם כי לא תוכל עשוהו לבדך הגה
בהכשלה

שערי חלק א' שער ו' קדושה

בהשגחה תעזור עזר מטע ביום ההוא להקימה
ולסעדה כפי כחך ובשכר זאת גם היא תשמע
תפלתך ותפיק שאלותיך לטובה על כן בני יהיו
רעיוניך נכונים בתכלית הכונה ובשמחה בעת שתתפלל
להקימה ולגמול חסד עם קונך ולא ללורך שאותיך
כי הלא אינך רק להראות לפניו כעבד שאין לו
חיים אלא מאדונו ואם תקראנו באמת יהיה קרוב
גם הוא אליך כמ"ש קרוב ה' לכל קוראיו וגו' כי
כל לבבות דורש ה' וכל יצר מחשבות הוא מבין ויודע
חוסר בן אדם תדרשנו ימלא לך, ובפרט בעת שתתורה
לפניו אחר תפילת י"ח או בצרכת שומע הפלה
יהיה בכל לבבך שלא תחזור עוד אליהם כי הלא
הנסתרות והנגלות הוא יודע רואה כליות ולב וכמו
כן בצפילת אפיס בצפוק אליך ה' נפשי אשא תגמור
בכל לבבך למסור נפשך למיתה על התורה ועל
המלות ובכן ימחלו עונותיך כלם אם באמת פיך ולבך
שויס ואחר שתתפלל לך מחיל א חיל וקבע עת לתורתך
לשמה

שערי חלק א' שער ו' קדושה כג

לשמה לא תחליפנו ולא תמיר אותו אפי' ע"י אונס
ובשכר זה תראה א' להים בליון שערים המלוויים
במתיבתא דרקיעא, אח"כ תסעוד סעודתך פת במלח
ומים במשורה כי לדיק אוכל לשובע נפשו לקיום הנפש
ואף גם זה לש"ש להיות חזק בעבודתו ית' כמ"ש
בכל דרכך דעה ועמוד באימה על שולחך הגמשל
אל המזבח כי על שלחן המלך אתה אוכל ולמען
יהיה שלחך מוזבח כפרה לכפר עונותיך בהמעט
מאכלך להחליש הקליפה השורה צמוזן שנפסך
מוזבח בו תעסוק בתורה איזו משנה או מזמור
ויכריזו עליך זה השלחן אשר לפני ה' ויחלש כח
היצר הרע מעליך ותתחזק נפש השכלית שבך ע"י
התורה שהיא מוזן אל הנפש הזו גם היא ואחר
שמוזו גופך ונפשך ע"י אכילת מוזן שזן ומפרנס
אותו ועל ידי התורה אל תהיה כפוי טובה לגזול
את ה' ותברך לו ברכת המזון בשמחה יתירה כמו
שמקבל מתנה מיד זולתו וז"ש בברכת גודה לך ועל
תורתך

שערי חלק א' שער ו' קדושה

תורתך שלמדנו ועל אכילת מזון שאתה זן ומפרנס אותנו, ובשכר זה יפתח חולרו הטוב אליך ותתפרנס מזיו הרחבה תמיד. אח"כ תחפש בלבבך אם תוכל לקיים איזו מצוה חדשה להשלים רמ"ח איברי נפשך או מצוה ישנה להוסיף שכר, אח"כ לך למלאכתך או למשאך ומתוך באמונה שלימה לא ברמיה או אונאה, ולא תיגע להעשיר רק לקיום ההכרחי ועשה תורתך קבע ומלאכתך עראי כי המרצה לא העדיף והממעיט לא החסיר ואל תקבל מתנות כי שוגא מתנות יחיה זה' מוריש ומעשיר והוא הנותן לך כח לעשות חיל לכך השלך על ה' יתן בכל לבבך והוא יכלכלך וכל היום תהיה יראתו על פניך לבלתי תחטא בשום עברה ממל"ת, ובפרט מן המדות הרעות שהם השאור להחמיץ כל עיסת החומר, ובפרט מהיותר מלוויות באדם והוא דש בעקביו, ואלו הם מה שצריך לזוהר עד קלה האחרון, הזוהר מכל מיני כעס וקפידה וגאווה אפי' לבני

שערי חלק א' שער ו' קדושה כד

לבני ביתך ואם יחרפך איש לא הענוו והיה נעלב ולא עולב כי על זה כתיב ואזהביו כלאת השמש בגבורתו והעבר על מדותיך לכל מי שחטא ולא תרגיש לער אפילו בלבבך כי טוב הוא לך כי כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו ומכל שכן עונות וחטאות, ואם עיני שכל לך היה לך לחפש מי שייערך כי חיים אתה מבקש לך וקבל כל האדם בשמחה אף אם הוא שונאך כי ע"י כן יהפך לך לאוהב והזכות הוא לך וכול דבריו יהיו בנחת וקול נמוך לבל תכנס בגבול הכעס והסר עלצות ודאגה מלבך והעבר רעה מצורך כי מוקש הוא לך לסלק רוח קדוש מעליך, וברח מן הרבנות אשר היא מקלרת שנותיך והתרחק משיחה בטילה ומוסקר וחנופה וללנות ולשון הרע כי הם כחות אשר אינם מקבלות פני שכינה לעולם הבא ואחזו בענוה המביאה לידי רוח הקדש והיא כאסקופה הגדרסת לגדולים ולקטנים, ואמנם אונך משמוע

שערי חלק א' שער ו' קדושה

משמוע רכילות ולשון הרע ושיחה בטילה כחרש
לא ישמע והיה כאלם לא יפתח פיו אלא בהורה
ובמלות ובמשא ומתן ההכרחי ובקבול האדם בסבר
פנים יפות ולשון רכה, ולא תשתבח במעשיך הטובים
לבריות כי תפסיד שכרך ועוד תקבל עונש על כך.
אחר כך הזהר מאד בתפלת המנחה כי לא נענה
אלהו ז"ל אלא בתפלת המנחה ועוד כי שעת דין
גמור הוא כי פנה היום וגטו לללי ערב, וביותר הזהר
בתפלת ערבית אשר כבר החשך יכסה ארץ וכל
המזיקים מתעוררים לחנות על גוף האדם ועל
נפשו בעלותה לתת חשבון ליולדה, עוד יש דברים
אחרים כתבתי בשער ה' ע"ש ולא הבת הקצור לא
שניתו בו פה:

ועתה נתקן תרופה כוללת להגלל מכל תחלואי
הנפש והם ג' דברים לפי שעקר שגגת
האדם וגרמות הגזיקין הם ג' דברים. הא' כי
החומר משכח הטובות מן האדם להחטיאו, הב' כי
נותן

שערי חלק א' שער ו' קדושה כה

נותן בלבו שיש יתרון ביום טובה היה בטוב, הג'
כי גם אם ישם בלבבו לזכור הנה יהיה יותר במיד
כי יאמר בלבבו מה נאכל בשנים שבעים ימי שנוהנו
בהם וזו קשה משתים הראשונות, לכן עשה נא איפה
בני והגלל מג' פשעי ישראל האה כי כנגד הא' שים
נגד עיניך תמיד א' תזהל ברוחך לעשות שום מעשה
ולדבר שום דבר הקל עד תהיה מתון מתון במחשבתך
אם תעשה או תדבר ואם תהדר כי פרי המהירות
חרטה ואין עוד הקנה להחזירה א' נדנה, וכנגד הב'
ישם יראת ה' על פניו לא תמוש מנגד עיניו יראת
יום המיתה והכנסת הקבר עד ירקב תרוד רקב
אחד בהפך בשרו למאכל הולעים ודין חבוב הקבר
ודינה של נהיגס ויום הדין הגדול לכל באי העולם
כי אפי' שמוא השקול כמשה ואהרן נתיירא ממנו,
וכנגד הג' יקנה מדת הבעתון באמת כי עיניו על
כל דרכי איש להם לו כדרכיו ואין מעשיו וגם
תחבולותיו מעלין ומורידין כלל כי לא לקלים המרוץ
וישליך

שערי חלק א' שער ו' הרושה

ויסליך יבצו עליו וכמ"ס אשרי איש שלא ישחק
ובן אדם יתאמץ כך כי דורשך לעולם לא יכסלו
ולא תכלים לנלח כל החושים כך:

ע"ב יספיק דרושים המלטרכים להנהגת האדם
להיות לדיק או חסיד, מכאן ואילך נתעסק
בדברי הוכחות להכניע את האדם ובהודעת העונש
המגיע לאדם בהתולבו על דרך לא טוב ובהודעת
השכר הנמרח המגיע אלו אם בחירתו ובמלותיו
חפץ מאד:

חלק שני

ישער א' בתוכחות. ועתה בן אדם פקח עיניך מן
העורון וראה כי כל הנאות וטובות
העה"ז הכל המה מעשה תעתועים ולמה התגאה
על הבריות, אם בקומה זקופה כולם נבראו בללם
אחים כמוך, ואם במשפחה כלנו בני אברהם יצחק
ויעקב, ואם בעושר כמה רקים ופוחזים ממוך עשירים
יותר

שערי חלק ב' שער א' קדושה בו

יותר ממוך ועוד כי ה' מורים ומעשיר וא יתהלל
עשיר בעשרו כי בחולי עושר שמור לבצעו לרעתו,
ואם בשררה וכבוד כמה בזו"י משפחה שולטים בעולם
כמ"ס תחת עבד כי ימלוך, ועוד כי העושר והכבוד
מלפניו והוא משפיל גאים עדי ארך, ואם בחכמה
כמה חכמים גדולים נטרדו מהעה"ז ומהעה"ב כענין
דואג ואחיתופל וירבעם וזידו ית' להסיר שפה
לנאמנים ועם זקנים יקח ואל יתהלל חכם בחכמתו
ואיך תתגאה הבן בתחלתך נולדת מטיפה סרוחה
ובמעבר השתן נכנסת ויאלה בושח וכלמה אתה
בחיך רמה וחולעה במופתך ואף כי עפר אתה ואל
עפר תשוב והיה כלא היה, ואיך תכעוס על זולתך
ולא תכעוס עליך שאתה בעלמך עורף נפשך בלפך
ועובד ע"ז בכעסך ואתה מוכעים את קונך ועמיד
ליפרע ממוך ואיך תקפיד על הבלי העה"ז וסופך
לזות ורוח עברה בו ואיננו ולא יכירו עוד מקומו
רחו"ו יאמרו חיו, ואיך תתעלב על עולם שאינו שלך
ולא

שערי חלק ב' שער א' קדושה

ולא תחלש על פרידה נפשך מגופך ברתת וזיע
ואימה חשכה נופלת עליו, איך תחמוד ללבוז זהב
ולבנות בתיס ועליות מרווחים והוא לקברות יובל
אמה על אמה ברום אמה בארץ תחתיה ומאומה
אין בידך ועזבת לאחרים הילך, ולמה תיגע להעשיר
והכל תלוי במזל אפי' נס"ח שבהיכל, ולמה תלעטר
על עולם שאינו שלך ובהרף עין הלך לעולם אחר
וכל אשר יגעת היה לאפס ולתוהו והכל כחך כלית,
ולמה תמאס תורת חיים חיי עולם לאסוף ממון
חיי שעה וכל אשר גזר אלהים עליך אם דל ואם
עשיר עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע כי ה'
מורים ומעשיר ואבדת עולמך עולם החיים וחלי
תאורך לא עלה בידך, ולמה תתענג בדשן ועלמותיך
תחלין ומחר על עפר השכב תחתיך יולע רמה
ומכסף תולעה, ואיכה תבקש שררה ומעלה רמה
ותקות אנוש רמה, ועוד כי אין מלכות נוגעת בחברתה
אפי' כמלא נימא כי לה' המלוכה ובידו לגדל ולחזק
לכל

שערי חלק ב' שער א' קדושה כז

לכל משפיל אף מרומס, ואיך תספר לשון הרע על
רעך הטוב מומך וכמה קטיגורים מספרים רשותיך
ומזכירים עונותיך לפני מי שאמר והיה העולם ולמה
תשנא אויביך ואין לך אויב גדול ממך גורם רעה
לעלמך מענה ומסגף נפשך הנלחית ומענג את
גופך רמה וגוש עפר הוה וגפסד, למה תאהב
שונאך הילה"ר אשר בקרבך והוא מבקש רעתך
לופה כך להמיתך וכמהר לפור אל פח יפלה חן
כבודו ולא ידע כי נכפשו הוא, ואיך תחניף ותהבייש
מילוד אשה שכמותך ולא תתבייש ממלך אדיר איוס
וגורא שופע כל הארץ מלא כל הארץ כבודו אשר
בידו נפש כל חי ממכון שבתו השגיח א כל יושבי
הארץ, ואיך תחטא במסתרים וכל מעשיך ודבוריך
בספר נכתבים, כי עיניו על דרכי איש משוטטות
בכל הארץ וכל לעדיך יספור ועל כל אלה יביאך
האלהים במשפט על כל נעלם, ואיך תבטל זמנך
בדברים הווים ונפסדים והזמן קלר ומתי תעשה
לביט

שערי חלק ב' שער א' קדושה

לביית עולמך כי מי שלא טרח בערב שבת לא יאכל
בשבת, הביעה וראה כמה מתו בצחרותם וכמה נפלים
ויונקי שדים ספו תמו וכראש שבולת ימלו, כי לא ידע
האדם את עתו מתי ימות ואבד שמו, ואיך השכח
יום המות ודין הקבר ודינה של גהינם ויום דין
הגדול והנורא ומי יכילנו והתעלמה מהם ואין דבר
מוכרח לבא כמוהו כי אין איש משאול נפדה ונהמת
באחריתך ושערי תשובה אז ננעלים בפניך ותרופה
לא תעלה למכתך ולעונותיך ואיך העלים עיניך מן
המות והוא כרוך כנחש על עקבך ובכל לילה אתה
כמת מושכב על מטתך להזכירך המות האמתי והמות
קשורה לטוטפות בין עיניך כהנומה על עפעפיך,
בשכבך תשמור עליך והקילות העיף עיניך ממונו והביט
בהבלי עולם בממון שאינו שלך ובתענוגים שאינם
שלך ובשררה שאינה שלך ובעולם שאינו שלך :

השער הב' בתוכחות הנמלאות בדברי רז"ל,
ולאו הם, לעולם יהא הדם ירא

שמים

שערי חלק ב' שער ב' קדושה כח

שמים בסתר כבגלוי, אשרי מי שישים כל דבריו וכל
דרכיו לשמים, לעולם יהיו עיניך ולבך אלל בוראך
כדי שהגלל מכל חטא ועון, לעולם יהא פחד יוארך
עליך ואימתו על לבך ובראשך ונגד עיניך ואל
חסירם מעיניך אפילו רגע אחד, לעולם אל יליזו
מעיניך יום המיתה ויום הקבר ויום הדין הגדול
כאו אתה רואה אותו וכאו אתה עומד בו ובאלו
אתה נכנס לדין כדי שלא יעלו על לבך דברי
הרהורים של חטא שכל איבריך מעידין בך ועל
כרחך אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני ממ"ה
הקב"ה. בכל יום הוי אומר אוי לי שהלך היום ולא
עשיתי בו לזקה עם ת"ה שכל יום שהלך אינו חוזר
לך. אמרו בשעה שהאדם נפטר מן העולם שואל
לו מלאך המות כלום עסקת בתורה ובג"ח והמלכת
קונך שהרית וערבית והמלכת את חבירך עליך בנחת
רוח, אם יש לו דברים לו יולאת נשמתו בנשיקה
ואם לאו וכו'. דין שני הוא דין הקבר קשה יום

הקבר

שערי חלק ב' שער ב' קדושה

הקבר יוהר מדינה של גהינם וכו' ואפי' לדיקים
גמורים שלא חטאו גדוים בו וכו' ומה יעשה אדם
ויגלל מחצוט הקבר יעסוק בתורה ויהא אהב לדקה
ותוכחות וגמ"ח ויכניס תלמידי חכמים ואורחים לתוך
ביתו ומהגם מנכסיו ויתפלל תפלתו בכונה ויגלל
מחצוט הקבר ואפי' דינה של גהינם אינו רואה, דין
ג' זה דינה של גהינם בשעת הדין שוא לו הקב"ה
עסקת בתורה ובג"ח, אם יש דברים או בו פוטרים
אותו מדינה של גהינם וכו', אשרי אדם שמשים עלמו
כשור לעול וכחמור למשאוי ויושב וקורא תנ"ך ושונה
הלכות ומדרש וירצה בישיבה וימעט בסחורה
מיד רוח הקודש שורה עליו וכו' אמר אבא איהו
ז"ל מעיד אני עלי שמים וארץ בין איש בין אשה
בין גוי בין ישראל בין עבד בין שפחה הכל לפי
מעשיו של אדם רוח הקודש שורה עליו, אשרי מי
ששם כל או נגד פניו בכל עת ויזכה להשלים בהם
כל ימי חייו ולבלות עלמו בהם כל ימי חייו בכל
מעשים

שערי חלק ב' שער ב' קדושה כט

מעשים האלו ובלבד שישמור עלמו ואבריו וגופו מכל
חטא ועון וזכה לכל הכבוד הלפון ללדיקים עד שאין
מונין ושיעור ואין כל עין יכולה לראות ואין כל און
יכולה לשמוע כבוד המתוקן ללדיקים ולחסידים וכן
הוא אומר ומעולם לא שמעו לא האזינו עין לא
ראתה אלהים זולתך יעשה וכו':

השער דג' בשכר קיום התורה והמלות, ולמען
תדע טעם עשיית המלות על

שרשם כאשר גליתי אזכך בח"א, אכתוב לך מ"ש בס'
התקונים תקון י"ח דף כ"ח ותקון ע' דף קכ"ט
ואלקוט שרשיו ואסדרנו בתכלית הקלור, כל נביא
וכל צ"ג כל חד סליק לאבר דיליה די נשמתיה
אחיל מההוא אבר מנהון ברישא דמלכא מנהון
בנימין דשערא בעינין באודנין באנפין בחוטמא
בפומא בלואר בידים בקומה דאיהו גופא בשוקין
בירכין ברגלין באות ברית במוחא בלבא וכל אבר
מש"ן אית ליה ספירה ידעא מאנון י' ספיראן
וכל

שערי חלק ב' שער ג' קדושה

וכל אלפי איברים אינון בדיוקנא דגופא דמלכא
ואית מאן דנשמתיה ממלבושין דמלכא, וכל תרי"ג
פקודין דאורייתא אינון הליין בהני איברים דגופא
דמלכא אית פקודין דתליין ברישא דמלכא ואית
בעיינין וכו' ולכל פקודא דשריא על כל אבר ואבר
אית ליה סס ידיע ולגו מיניה איהו שמא דהוי"ה
דאיהו לגו מכל אבר ואבר וכל סס וכנוי דכל אבר
ליה ליה שולטנו אלא בההוא אבר דיליה אבל
קב"ה שמא דהוי"ה שלטניה בכל אתר כנשמתא
דשלטנותא על כל אבר ואבר ודא איהו מלא כל
הארץ כבודו וכל פקודין דעביד בר נש שלא ע"מ
לקבל פרס תליין בדיוקנא דמלכא באילנות אבל
פקודין דעביד ע"מ לקבל פרס תליין בדיוקנא
דההוא דאקרי נער לעילא ובכל אבר ואבר
דדיוקנא דמלכא תליין מניה כמה מלאכין דאתקריאו
עיני ה' אזני ה' ידי ה' כו' וכלהו תליין מגופא
דמלכא בנימין דשערא דתליין מרישא וכל נימא
איהו

שערי חלק ב' שער ג' קדושה 5

איהו חד מלאך ותרי"ג איברים דבר נש כלהו
מסודרים על סדרי בראשית ובג"ד אקרי בר נש
עולם קטן ובכל פקודא דעביד בר נש גרים
לאמלא לקב"ה על ההוא אבר דנשמתא דבר נש
כפוס ההוא פקודא ובכל אבר ואבר דנשמתיה
דאתקריאו נרות כמ"ס נר ה' נשמת אדם בה
עביד ההוא מזה דהכי נמי אתקריאת נר כמ"ס כי
נר מזה בעי בר נש לבשרא מכל אבר דיליה כל
מחשבין והרהורין ביטין דטנופין דאינון קליפין
דשריין בבר נש ולתקנא אתר דכיה ונקיה לשריא
ליה תמן דכל אבר דאיהו פגום בחובא דעביד בר
נש לא שריא ביה קב"ה בההוא אבר כמ"ס כי כל
איש אשר בו מוס לא יקרב וכל מאן דפגס בחד
פקודא כאילו פגע בדיוקנא דמלכא ולריך לאוקדא
לאינון קליפין דשריין תמן בהנהו פקודין דשריין
בכל אבר ואבר ולבשרא לון מנהון דאקרונ שאור
וחמץ בהנהו נרות דעלייהו אתמר כי נר מזה
וכתיב

ובתיב נר ה' נשמת אדם חופש כל חדרי צטן וכדון
 שריא תמן קב"ה דאיהו שס הוי"ה ז"ה וכנויים
 דיליה דאהקריאו איברים דיליה וחילי' דמלאכים
 דתליין מההוא אבר ונערין ליה לההוא אבר מכל
 מרעין ביסין וקליפין דהוו שריין תמן אית פקודין
 דתליין וכו' כל פקודא דיראה ואהבה תליא במוחא
 ובלבא כל פקודא דהליכה תליא ברגלין כגון הליכה
 לבי כנשתא ולברית מילה ולמת מלוה או לכל הליכה
 דמלוה ואינון דקיימין בעמידה על רגלין בללוהא
 דעמידה צהרין שוקין פקודא דברית מילה איהו
 תליא בצדיק דאיהו קשת איהו ברית ללוהא בח"
 ברכאן דמללאן צהון וסגדין וברעין צהון תליא
 בצדיק ח"י עלמין מארי קומה דגופא דוקפי לשכינתא
 בללוהא בשמא דהוי"ה ארבע זקיפות בללוהא תליין
 בעמודא דאמנשיהא תפלין דתליין ברישא ובידא
 שמאלא כל פקודין דעשיה תליין בידן כגון נתינת
 לדקה וקשירת תפלין ביד ימינא על שמאלא ולדקה
 לקב"ה

לקב"ה דאיהו ל' אמנים ד' קדושות ק' ברכות ה' חומשי
 תורה בכל יומא פתוח הפתח נחון תפן הענק תעניק,
 ואינון עשר מיני מתנין וכו' לילית על כתפין עונג
 שבת באכילה ושתיה וקרצנין דקב"ה דאכילה ושתיה
 כגון את קרצני לחמו וכו' וללוותין דמייין לקרצנין
 ודי מצרכים לקב"ה בכל מואי דאכלין ושחאן צחר
 דמללו ללוהא ולא קודם כלהו תליין בצואר, מלוה
 ללמוד וללמד וללוותין וקלין ודבורין דקראן לקב"ה
 שמע ישראל חרין זמנין ביזמא בזמירות ותושבחות
 והודאות כלהו תליין בפומא והכי תקיעת שופר ברוחא
 דנשיב בפומא וההוא רוחא אהעביד קלא, כל דינין
 תליין בדבורא דפומא וכן בעיינין כמ"ש אין לו לדיין
 אלא מה שעיניו רואות, קרצנין דאינון ריח נוח
 ואעי בזסמין דאבדלהא תליין בחוטמא ק"ש ושמיעת
 שופר וכל פקודין דאתמר צהון אס השמיע לאזנו
 לא תליין באודנין, תפלין תליין ברישא וכל פקודין
 משלבאן באיברין, ובספר הזהר פרשת נשא (דף

שערי חלק ב' שער ג' קדושה

שערי חלק ב' שער ג' קדושה רב

קב"ד) כד בר נש עבד פקודא חדא ולא יתיר בדחילו ורחימו דקב"ה בגין ההוא פקודא שריין עליה י' ספראן וכל מאן דקיים פקודא חדא כדקא יאות כאלו מקיים רמ"ח פקודין דעשה דלא איהו פקודא דלאו איהו כליא מכלהו רמ"ח ע"כ:

אגרא

דב"ג דאמליך לקב"ה על כל אבר ואבר ונפשיה בעמוד ענן ועמוד אש לנחותה הדרך אחשיב כאלו אמליך ליה על כל עלמא להאיר להם, וכמה דנטר שבת ונח ואתענג ביה דב"ג עולם קטן אקרי ולא התייב רשו לגלגל ליקרא דקב"ה הכי יהיב ליה לעילא אתר בנייחא אגרייהו דטעמי מלות בגין דלא יפלה בר נש לקב"ה ונח תמן מכל מה דטרח בהאי עלמא, מאן דמייחד על מנת לקבל פרס, אבל ת"ח הוה נשמהא דאיהו לקב"ה בשכינתיה קב"ה מווג ליה בהוה עלמא מאן בדיוקנא דמאריה דמקיים כל פקודין דיליה אלין כו דקריב בשכינתיה לגביה הכי מקרב ליה בצת זוגיה סלקת לעילא כל חיילין דמלאכייא דהליין מאלין ומאן דעבד ליה מקדשא הכי יעבד ליה בית פקודין וכל הקונים ומשריין דגופא דמלכא סלקן דקדש קודשין דדייר תמן, מאן דעבד סוכה קב"ה עמה וכד נחתה כלהו נחתי עמה ואיהי סולם דאתמריסך ויגין עליה מכל מלאכי חבלה ומקטרגים כד בה והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו וקלא נחתי בפיק מהאי עלמא, מאן דמברך ז' ברכאן דק"ש בכל רומי רקיעים הבו יקר לדיוקנא דמלכא. בריה ומקדש ליה בקדוש קדוש ומייחדו בק"ש הכי יברך מילה כמה דאעבר מהוה אבר הנהו קליפין ותקין ליה ומקדש ליה בעשר חיפות דקדושים בג"ע ומייחד ליה

אתר

ליה

ליה ככלה דיליה. מאן דתקין כרסייא לקב"ה בעטופא
 דמלוה ומעטר ליה בתפלין וקרי ליה בשמע ישראל
 דישרי על כרסייא הכי מתקן ליה בההוא עלמא
 כרסייא ועטרא דכתר מלכותא וימליך ליה על כל
 מלאכים ומשריין דתמן וכמא דאנחיה ליה בזמירות
 שירות תשבחות והודאות הכי סליק תמן כל חיון
 דמרכבות ומשריין דמלאכין חיות שרפים ואופנים
 פרסי גדפיהון לקבלא ליה בחדוה בנגוהא. סוף דבר
 לית פומא דיכול למימר אגרא דיליה בההוא עלמא
 לדרי דרין וכאה איהו מאן דישרי לקב"ה בכל איברים
 דיליה דאי חסר חד אבר פנוי מיניה דלא שריא
 עליה אלטרך בגין ההוא אבר לאחזרא בגלגולה
 בעלמא עד דישתלים בכלהו איברים בדיוקנא דללס
 ה' דאי חסר חד לאו איהו בללמו סוף סוף כל
 מה דישתל ב"ג הוי בגין קב"ה ושכינתיה כד עביד
 פקודוי והכי מדה כנגד מדה ישתל קב"ה בניניה
 ובת זוגיה בההוא עלמא :

השער

השער ד' בעונש מדות הרעות ובשכר קנין
 הטובות, הגאווה היא שורש להרבה
 עבירות אם בין אדם למקום ואם בין אדם לחבירו,
 כי גורם להזיק לחבירו ולשנאתו ולדבר לה"ר עליו
 וכאלה רבות ואם בינו למקום שכן כתיב ורם לבבך
 ושכחת את ה' אלהיך, ואז"ל כל שיש בו גסות
 הרוח נקרא תועבה שנא' תועבת ה' כל גבה לב,
 ואמרו בשמחא מאן דאית ביה וראוי לגדעו כאשרה
 ואין עפרו נענר ושכינה מיללת עליו ושקול כעובד
 ע"ז וככופר בעקר וכאלו בא על כל העריות כולם
 וכאלו בנה במה ואפי' שיקנה להקב"ה שמים וארץ
 כאברהם אבינו לא יקנה מדינה של גיהנם וסופו
 מתמעט ואסוף מן העולם שלא בזמנו, ואפי' ירבעם
 שכל חכמי דורו היו לפניו כעשבי השדה ולא היה
 בתורתו דופי והיה שונה ק"ן פנים בתורה לא נענש
 ונטרד מן העה"ז והעה"ב אלא מפני גסות הרוח
 וכאלו דוחק רגלי שכינה ומסתלקת מן העולם

(ג)

ואומרת

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

ואומרת אין אני והוא יכולים לדור בעולם ומורד
 במלכות שמים ומתעטף בעליותו של מנ"ה הקב"ה
 שנא' זו ה' מלך גאות לבש, ובמה יתגאה האדם
 והיותו מטיפה סרוחה ויזירתו בדם גדה ובחיי
 טנוף וסרחון ואחר מותו רמה ותולעה ואחרית גופו
 גוש עפר ונפשו יורדה לגיהנם. אמנם הענוה והשפלות
 אין מדה גדולה ממנה כי מרע"ה רבן של כל
 הנביאים בתורה ובמלות וביראת חטא לא נשתבח
 אלא בענוה שנא' והאיש משה עניו מאד, לא ולמד
 מהקב"ה שהניח שמי מרוס וירד לשכון אצל השפלים
 שנא' מרוס וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח וכת'
 קרוב ה' לנשברי לב וכת' מי יגור באהלך כו'
 נבזה בעיניו נמאס, ואף על פי שהיראה כתיב בה
 הן יראת ה' היא חכמה וכת' יראת ה' היא אולרו
 ארז"ל כי היא עקב אל הענוה כמ"ש עקב ענוה
 יראת ה' ומי שדעתו שפילה עליו כאלו הקריב כל
 הקרבנות שנאמר זבחי אלהים רוח נשברה, ולא
 עוד

שערי חלק ב' שער ד' קדושה רד

עוד אלא שאין תפלתו נמאסת ואין תפלתו של אדם
 נשמעת אלא אם כן משים עלמו כבשר וכהיב ואל
 זה אביע אל עני ונכה רוח, וכל מי שהוא עניו
 גורס להשרות שכינה על האדם בארץ שנא' ומשה
 נגש אל הערפל, מי גרס לו זה ענותנותו, שנא'
 והאיש משה עניו מאד, ותנא ר' פנחס בן יאיר אומר
 זהירות כו' וענוה גדולה מכולם שמביאה לידי רוח
 הקדש שנא' רוח ה' אלהים עלי יען משח ה' אותי
 לבשר ענוים ושלחו מתם איזהו בן העה"ב ענותן
 ושפל ברך שייף עייל שייף נפיק וגרים באורייתא
 הדירא ולא מחזיק טיבותא לנפשיה, ועמיד הקב"ה
 להיות עטרה בראש כל לדיק יכול לכל ת"ל ולשאר
 עמו למי שמים עלמו כשיריים וכו' הוהר (פר'
 שלח) הכי פתח רב מתיבתא זכאה חיבו מאן דאזעיר
 גרמיה זכאי עלמא כמה חיבו רס זכהוא עלמא
 מאן דחיבו זעיר חיבו רב ומאן דחיבו רב חיבו
 זעיר, עוד שם (פר' תרומה) אמאי אקרי יחזקאל

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

בן בזוי על דהוה מבזה גרמיה לגבי מאן דגדול
מיניה וע"ד זכה לאתקרי בן אדם מה דלא חקרי
הכי ב"ג אחרא וחקרי רס כדכתיב ברכאל הבזוי
ממשפחת רס, וארז"ל למה נמשלה התורה למים
מה המים אינם הולכים אלא למקום נמוך כך אין
התורה שורה אלא במי שרוחו נמוכה אשרי מי
שאינו קונף ורוחו נמוכה ושפלה הרבה וכן הוא
אומר זבחי אלהים רוח נשברה, אשרי מאריך הכל
ונושא הכל לרזון בוראו ועושה עלמו כשיריים וכן
הוא אומר נושא עון ועובר על פשע לשארית
נחלתו למי שמיים עלמו שיריים, אשרי אדם שישים
עלמו עפר שהכל ירמסוהו ויהיה כאסקופה התחתונה
שהכל דשין בה וכיתד הנמוכה שהכל נתלים בה:

הבעם

הוא ענף הגאווה ושקול כמוהו, ואז"ל כל
הכועס כל מיני פרעניות של גיהנם
שולטין בו, ואז"ל המקרע בגדיו והמפזר
מעותיו והמשבר כלים בחמתו יהא בעיניך ונפשו וכולא מסאב ואפי' כד אתי בר נש ועקר
כעובד

שערי חלק ב' שער ד' קדושה דה

כעובד ע"ז שנאמר לא יהיה בך אל זר, ואז"ל כל
הכועס אין שכינה השוכה כנגדו ומשכח תלמודו
ומוסיף טפשות ובידוע טענותיו מרובים מזכותיו
שנאמר ובעל חימה רב פשע, ואז"ל כל הכועס אס
חכם הוא חכמתו מסתלקת ממנו מנלן ממשנה ומאלישע,
ואז"ל אליהו ז"ל לרב יהודה לא תרתח ולא תחטא,
ובזוהר (פר' תלוה) אי בר נש כעיס עקר מנייה
בשמת' עלאה קדישא למשרי באתרה סטרא אחרא
ודא איהו בר נש דמריד במאריה ואסיר לאתקרבא
בהדיה ודא איהו טורף נפשו באפו דערין נפשיה
ואשרי באתרה אל זר, כי במה נחשב הוא ע"ז
חקרי ומאן דאשתעי עמיה כאלו אתחבר לע"ז
ממש דע"ז ממש שריא בגויה ואסיר לאסתכלא באנפוי
ועליה כתיב אל תפנו אל האלילים וע"ד
כתיב אלהי מסכה לא תעשה לך וכל מסאביא
אתדכין בר מהאי בגין דמסאבי גופא מגו ומבר,
ועיניך ונפשו וכולא מסאב ואפי' כד אתי בר נש ועקר
לההוא

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

שערי חלק ב' שער ד' קדושה לו

להבוא זר מגויה מכל וכל לעלמין ולבחר אשתדל הארכת ימים וא"ל מימי לא קבלתי מתנות
 לאתקדשא ולאמשכא הויה קדושה דנשמתא קדישא ולא עמדתי על מדותי, ואז"ל רב הונא בר יהושע
 עליה כדן ולואי דאתקדש דכיון דערקת מניה זמנא חלש, א"ל מאי חזית א"ל הכי אמר קב"ה הויל
 חדא כמה יעביד בר נש עד די תיחזב לאתרה: ולא מוקי במלתיה לא תוקמו בהדיה שגא' נושא עון
הקפדנות היא ענף מן הגאווה ומן הכעס ועובר על פשע, ואז"ל רב נחמן חפר תל א' והיה
 ואז"ל מאן דקפיד קפדי בהדיה רב אחאי בר יאשיה קבור וראהו קיים בעלמותיו
 ואין מוחלים לו עונותיו שגא' נושא עון ועובר ע"א"ל מאי האי א"ל מימי לא עמדתי על מדותי ולא
 פשע למי נושא עון למי שעובר על פשע, אב תפסתי בלבי קנאת חברי שנאמר ורקב עלמות
 המעביר על מדותיו כו' אז"ל לעולם יבקש אדוקנאה, ואז"ל מעשה בר' אליעזר שירד לפני התיבה
 רחמים בכל יום ובכל עת יתן בעפר פיהו, יגולא נענה וירד ר' עקיבא ונענה וילאה בת קול
 למכהו לחי ישבע בחרפה אשרי מי ששומע חרפתו אמרה מפני שזה מעביר על מדותיו ואז"ל אין
 ואינו משיב, וכן ישעיה אומר גוי נתתי למכיס כהעולם מתקיים אלא צמי שבולס פיו בשעת מריבה,
 אמרו חכמים כל המעביר על מדותיו מעבירי שגא' תולה ארץ על בלימה, ר' אבהו אמר על מי
 לו על כל פשעיו שגא' נושא עון ועובר על פשע שמים עלמו כמי שאינו, וא"ר הנעלבים ואינם
 ואמרו בחופת אליהו ג' הקב"ה אוהבם מי שאינלבים שומעים חרפתם ואינם משיבים עליהם
 מתעטם ומי שאינו משתכר ומי שאינו עומד בכחוצ אומר ואוהביו כלאת השמש בגבורתו, ואמר
 מדותיו, ושאל ר' עקיבא לר' נחמיה הגדול במהו ז"ל לעולם הו' עלוב לבני אדם ולבני ביתך
 הארכת

יותר

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

יותר מכולם ואמר אבא אליהו ז"ל אין התורה
מהפרשת אלה במי שאינו קפדן ואף אני אני נגלה
לא למי שאינו קפדן:

העצבות

גורמת מניעת העבודה וקיום המלות
ובטול עסק התורה וכונת התפלה
ומבטל מחשבה טובה לעבוד את ה' והיא שער
התחלת גרוי הסתת ה"ה"ר אפי' אם הוא לדיק
בהראותו כי אין לו תועלת בעבודה בהיות יסורים
עליו, וגם כי בא עליו בדרך חסידות באמור לו
איך יעלה בדעתך עפר רמה ותולעה להקדש
להתקדש בקדושת מלכו של עולם, וכמ"ש ראמו
לאויל חכמות ואם לדקה מה תתן לו, גם גורמת
סלוק רוח הקדש מעליו והספק בהיותו עובד ה'
בשמחה כמ"ש עבדו את ה' בשמחה כי השמחה
מוסיפה חשק רב ואהבה להתדבק בו ית' וכתו
תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטול
לבב כי העבודה אם היא בעלזון דומה לעב
העובד

שערי חלק ב' שער ד' קדושה לו

העובד לרבו בפנים עלזות וזעפות וכתיב ברכת
ה' היא תעשיר ולא יוסיף עלז עמה כי העלזון
הוא נמשך מזוהמת סמאל' ונחש שהטילו באדם
וחיה כמ"ש באדם בעלזון תאכלנה וכתו' בעלז
הלדי בניס וע"י כך הקב"ה ושכינתו מסתלקים
מעליו, והראיה מיעקב בחיר האבות שנסתלקה ממנו
שכינה ורוח הקדש כ"ב שנים שפירש יוסף ממנו,
וכשמה בצשורתו כתי' ותחי רוח יעקב ששרתה
עליו רה"ק ואז"ל אין שכינה ואין גבוהה שורה
לא מתוך עלזות כו' וכן מלינו באלישע ובצני
הנביאים דכתיב והיה כנגן המנגן וכתיב ולפניהם
הוף וחליל, ואפי' בכל עבודת מלוא, בתחלה לריך
היה בתכלית השמחה כמו שמלינו בא"י דהוה
בדיח טובא ואמר תפלין קא מנחנא, ובן רב ברונא
משום דסמך גאולה לתפלה לא פסק חוכא משומיה
כל ההוא יומא:

היטנאה

על ידי כך חוטא לחזירו להרע לו
בכל

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

בכל מיני רעה ואז"ל שנאת הבריות מוליאה את הקנאה היא גרמה לבא לירי שנאה וגם היא האדם מן העולם, והנה שונא כזיכול להקב"ה ע"י יותר קשה כי מורד על הקב"ה למה שברא אותו והנה כלנו בניו לה' אלהינו ושונא את השפיע טובה לחבירו יותר ממנו, ואז"ל הקנאה אברהם יחק ויעקב שינא מהם זה. והנה כל הנשמות והתאוה והכבוד מוליאים את האדם מן העולם, נאחזות בשי"ת ולורך גבוה מהם אשר בהם יתפארו ולא ידעו כי כל הראשונים לא נעשו לא בשביל ואיך השנאה, ואז"ל בית שני היו בו לדיקים וחכמים הקנאה, כי הנה קין המדבר פה לא פה עם השי"ת גדולים ולא נחרב אלא בעון שנאת חנם ולא נחאר נטרד מן העולם הוא וזרעותיו על שקנא לתאומתו הקץ ולא נעלם אלא לסיבת שנאת חנם, ולא עושה הכל וע"י כן עבר כל אותם העבירות, ועשרת אלא שאר העבירות אינו עובר עליהם לא בשעת השפיעים לא גלו למזרים לא בעון ויקנאו בי אחיו אבל שנאת חנם בלב היא תמיד ובכל רגע עושה סוף נעשו בעשרה הרוגי מלכות, וירבעם על לא השנא, ובטול מזות עשה וההבנת לרעש כל חכמי דורו לפניו כעשבי השדה נטרד מן כמוך, ולא עוד אלא שעל מזות זו אמרו שזה העולם בקנאתו ממלכי בית דוד, גם שאלו בחיר גדול שבחורה שכולה תלויה בה ולא זכה משה לה' כבן שנה שלא טעם טעם חטא ולא היה מעלותיו אלא שהיה אהוב לישראל ומלטער בצרה מלכותו שום דופי כמ"ש ז"ל נטרד ממלכותו ונהרג הוא כמ"ש ז"ל על וירא בסבלותם ועל פסוק ועתה אג' בניו ונהרגו אנשי נוב עיר הכהנים וגלו ישראל השא חטאתם ואם ח"ן מחני נא ולכן היה שפיר פלשתיים ונחרב משכן שילה והכל על שקנא ככל ישראל כמ"ש ויזכור ימי עולם משה עמו דוד בענין גליה ברה מעליו רוח הקדש ונחה עליו

הקנאה

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

עליו רוח עושים ואין בן דוד בא עד שתוסר הקנאה
כמ"ש אפרים לא יקנא את יהודה, ולא עוד כי אפי'
מלאכי מרום נפלו מקדושתם על זה כמ"ש צפרקי
דרבי אליעזר על סמאל שהיה גדול מן השרפים
שאין להם רק שש כנפים והוא היו לו י"ב כנפים
ונעקר מן הקדושה בשביל קנאה על האדם, וכן
הנפילים עזא ועזאל נטרדו מן העולם על שנתקאו
באדם, וכל מי שיש בו קנאה עלמותיו מרקיבין
ולכן ראוי לאדם להיות שמה בחלקו אף אם מעט
הוא כי לא טוב הוא מהלל הזקן ורבי חגיגה בן
דוסא ורבי יהודה בר אלעאי ורבי אלעזר בן
פרת וזולתם:

החמדה

אב הטומאה כי היא מביאה לשנאה
וקנאה ומביאה לידי גזל ושבעת שקר
ולידי ריחוק, והיא העשירית שבעשרת הדברות
שקולה ככולם, כי עינו לא תשבע עושר כעין הנחש
שנאמר בו ונחש עפר לחמו וכתיב נבהל להון איש
רע

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

רע עין ואז"ל התאוה מוליאה את האדם מן העולם
כי מטרידתו מעסק התורה ומקיום מלותיה, והוא
כופר בהשגחה שאינו מאמין שהכל ע"י השגחת
הש"ת וכמ"ש ז"ל כל מי שיש לו פת בסלו ואומר
מה אוכל למחר הרי זה מקטני אמנה ועליו נאמר
כי מי צו ליום קטנות מי גרם לדריקים שיתבזבו
שלחנם לעתיד לבא קטנות אמנה שהיתה בהם,
אבל הבעתון אין מעלה כמוהו וכמ"ש אשרי כל
חובי צו כי מאמין שיש בעולם אלוה יכול ומשיגת,
וכתיב ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו,
ומובטח הוא שלא יחסרו מזמנותיו כמ"ש השלך על
ה' יהבך והוא יכלכלך, ובתנאי שיהיה באמת ובכל
לבו בלי שום פקפוק, ועוד כי בהיותו בועט בה'
יעסוק בתורה ובמלות בכל לבו בלי הרהור כלל:
תאות התענוגים רעה מכל הנ"ל כי בהיותו
גרגרן יבא לידי חמדה וגזל שבעת שקר
שנאה הבריות וקנאה, ודומה לעשו שנאמר בו
הלעיטני

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

הלעיטני נא ועליו נאמר ושמת סכין בלועך אס
 בעל נפש אתה כי ע"י כן יאכל נבילות וטרפות
 וכל מאכלות אסורות וכת' כל עמל אדם לפיהו
 וכת' ובטן רשעים תחסר וכת' וישמן ישורון ויבצע,
 כי מביאו לכחש בשי"ה כמש"ה פן אשבע וכחשי
 ואמרתי מי ה', ועל כל העבירות אין הקטן נענש
 ובן סורר ומורה שאכל תרטימר בשר וחלי לוג יין
 נסקל, ואז"ל מנהג הרשעים אכל בשר ושטה יין
 כו' וכת' אס יכופר העון הזה לכם עד תמותון
 ואמר אליהו ז"ל לר' יהודה לא תרוי ולא תחטא,
 אבל המסתפק בהכרח נקרא לדיק כש"ה לדיק אוכל
 לשובע נפשו, ודוד אמר טוב לי כי עוגיתי למען
 אלמד חוקיך, ולא שאל יעקב אלא ונתן לי לחם
 לאכול ובגד ללבוש, וכת' יששכר חמור גרם כו'
 ויט שכמו לסבול ואז"ל כך היא דרכה של תורה
 פת במלח תאכל וכו' אס עשית כן אשריך בעה"ז
 וטוב לך לכה"ב, ואז"ל אין החורה מהקיימת אלא

במי

שערי חלק ב' שער ד' קדושה מ

במי שממית עלמו עליה, ואז"ל מרבה בשר מרבה
 רמה ואז"ל לעולם ירחק אדם כאלו קדוש בתוך
 מעיו שנא' בקרבך קדוש, ולא זכה מרע"ה לקבל
 התורה עד שהענה מ' יוס ומ' לילה, ולא עלה אליהו
 ז"ל למרום עד שהענה מ' יוס ומ' לילה, ולא זכו בן
 עזאי ובן זומא ור' עקיבא ואלישע בן אבויה לכל
 אותה החכמה והנבואה בעלייהן לפרדם עד אשר
 ההעמו ימים רבים בכל מיני סגופים ופרישות ולא
 זכה שלמה שנא' בו ויחכם מכל אדם עד שהענה
 מ' יוס ומ' לילה כמ"ש על מ' של משלי שהיא מ"ס
 רבתי וצס' הזהר אמר רשב"י לר' פנחס כד חזייה
 דגופיה מלא חלודין בלאתו מן המערה חילו לא
 חמיתני בכך לא הייתי בכך ובפ' תרומה גופיהון
 דלדיקייא דלא אתמשכו בהאי עלמא בהר הנאות
 דההיא קליפה, לא שלטא עלייהו רוח מסאבא כלל,
 דכיון דלא אתענגו בהאי עלמא אלא מהעמוגי
 דמקוה שבתין וחגיגן ההוא רוח מסאבא לא יכול

לשלקתא

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

לשטאה עלייהו כלל כיון דלא אתענגו מדיליה כלום,
ואי אתהני מדיליה ביומין דחול עליה אתמר וזריתי
פרש על פניכס, ותנא דבי אליהו לא זכה אדם
לתורה יבקש רחמים על אבילה ושחיה יתירה שלא
הבא לתוך מעיו:

השררה

והכבוד היא קשה מאוד כי היא מביאה
לאדם לידי הגאווה שהיא הקשה מכלם,
וע"י כן יטייל אימה יתירה על הצבור שלא לש"ס
אשר הופו נעקר מן העולם וזרעו לא ילליח אחריו
כלל, כמ"ס ז"ל וכמו שמלינו בירבעם החכם הגדול
כנ"ל שע"י בקשת השררה נטרד הוא וזרעו מן
הע"ז ואין לו חלק לע"ב, ושאלו בחירי ה' כבן שנה
במלכו שלא טעם טעם חטא והיה נחבא אל הכלים בורח
מן השררה וסופו נלכד ברשתה, ואמר כבדני נא נגד
זקני עמי ורדף אחריה ואבד המלוכה ונהרג הוא וג'
בניו כנ"ל במדת הקנאה ואז"ל הקנאה והתאוה והכבוד
מוליאים את האדם מן העולם ואז"ל הרבנות מקפחת

וקוברת

שערי חלק ב' שער ד' קדושה מא

וקוברת בעליה כי מביאה לרום לצבו על קונו,
כמש"ה לבלתי רום לצבו למען יאריך ימים על
ממלכתו, ואז"ל רב כד הוה נפיק לדינא הוה אמר
ברעות נפשי לקטלא נפיק, ואז"ל בני אס ערבת
לרעך רב הונא פתר ליה בני שנחמנה פרנס על
הצבור מה כתיב בתריה נוקשת באמרי פיך נלכדת
באמרי פיך עשה זאת איפה בני והנלל ואס לאו
עליו כתיב נוֹאֵף אשה חסר לב משחית נפשו כו'
ואין מרחמים עליו בגיהנם, אמר הקב"ה אני קדוש
אני חסיד אס יש צך כל המדות האלו קבל עליך
שררה ואס לאו אל הקבל, ודוד הע"ה אמר ה' לא
גבה לבי נפשי כגמול עלי חמו, לכן הוי בורח
מן השררה עד קלה האחרון וכמו שהארכתי במדת
הגאווה, וכמ"ס בס' הזהר זכאה איהו מאן דאזער גרמיה
בהאי עלמא ומי לנו גדול ממשה רבן של כל ישראל
שסרב עם הקב"ה ז' ימים ולא רלה ואמר שלא נא
ביד השלח עד שנא' בו ויחר אף ה' במשה ועשה

שערי חלק ב' שער ד' קדושה

שערי חלק ב' שער ה' קדושה מב

בו רוחם כמוז"ל ואח"כ נתרצה ולסוף נענש בעבור שקשה מע"ז ג"ע וש"ד שהן החמורות מכל
במי מריבה ולא הועילו לו כל זכויותיו, כי העצבות ואז"ל כל המספר לה"ר כופר בעקר
המשתרר על הזכור אפי' לש"ש כמשה סופו ליעצמש"ה אשר אמרו ללשוננו נגזיר שפתינו אחתו
כי הוא ערב על מעשיהם כמו"ש ז"ל על ואשמ

בראשית ק"ו ליתוש כמונו שח"ז לא תהיה ל**רבי'רות** הורג ג' ושקול כש"ד ואינו נכנס בג"ע
כמ"ש מי יגור באהליך כו' לא רגל על
תקומה:

הוראת מעשיו לבריות ידעת משז"ל ענין אונשו, והנה דואג האדומי אביר הרועים ראש
האשה שהיתה נענשת בגיהנם כשהנהדרין מפני הרכילות נטרד מן העה"צ וגזרת
שהיתה מספרת לחברותיה היום התענית, ולא יאמי ימיו וגרם הרגינת אנשי נוב עיר הכהנים
שאנו מקבל שכר אלא שגדון בגיהנם כי המיתת שאל וצניו וצניו. הלבנת פנים ומכנה
מגלה דעתו שאין מעשיו כלל לש"ש והוא מקום רע לחזירו והמתכבד בקלון חזירו יורדין
הפרושים פרוש נקפי פרוש קזאי ואז"ל לעולם יציהנם ואינם עולים ואין להם חלק לעה"צ והם
אדם ירא שמים בסתר ויהיו כל דרכיו לש"ש וכלל לא תרצה כמוז"ל צפ' הזהב במערבא במאי
יכול אדם שיעשה כל דרכיו לש"ש ולא יפדירי טפי באזיל לסומקא ואתי חורא. לינות היא
לבריות אפי' א' מהם שכרו כפול ומכופל ממת מד' כמות שאינם מקבלות פני שכינה ואז"ל
שכבוד אהים הסתר דבר:

השער הה' במדות האסורות, לה"ר אר"י זה מושב לנים וכש"ה אשרי האיש אשר לא
שקשה
הלך

שערי חלק ב' שער ה' קדושה

הלך בעלת רשעים ובמושב לים לא ישב וסמך
ליה כי אם בתורת ה' חפלו מה כתיב בתריה והיה
כעץ שהול על פלגי מים לא כן הרשעים ואז"ל
בכל יום בת קול יולאת ואומרת אוי להם לבריות
מעלבונה של תורה שכל מי שאינו עוסק בתורה
נקרא נוזף (ר"ל מגודה לשמים) ואז"ל כי דבר ה'
זוה הכרת תכרת הגפס ההיא, ר' נחמיה חונן
זה כל מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק
ואמר דב כל הפורש מד"ת ועוסק בדברי שיחה
אש אוכלתו וכל מי שמרפה עלמו מד"ת נושא
בגיהנם ומאכילים אותו גחלי רתמים שנא' הקוטפים
מלוח עלי שיח ואז"ל המפנה לבו לבעלה הרי זה
מתחייב בנפשו שנא' רק השמר לך ואז"ל אוי
תחלת דינו של אדם אלא על ד"ת שנאמר פוטח
מים ראשית מדון וכתיב והגית בו יומם ולילה
אז הנלית את דרכך ואז השכיל, וכל רגע שש
יום שאדם בטל מד"ת עליו נאמר וחסרון לא יוכל
להמנות

שערי חלק ב' שער ה' קדושה מג

להמנות, ואז"ל אלו דברים שאדם עושה אותם אוכל
מפירותיהם בעה"ז והקדן קיימת לו לעוה"ב ות"ת
כנגד כולם, ולא עוד אלא שהעוסק בת"ת פטור מכל
המזנות שהיא שקולה ככל המזות, ותנא דבי אליהו
ז"ל אשרי אדם שאמץ עלמו כשור לעול ובחמור
למשאיו ויושב וקורא ושונה בתורה בכל יום תמיד
ומיד רוח הקדש שורה עליו, ואם היושב בטל נענש
כ"כ ק"ו למי שמתלוך ממש, שיחה בטילה גורמת
לידי עבירות גדולות כי הרי אפי' ישב בטל הרי
זה מושב לים ונענש עונשים גדולים כנ"ל בענין
הלינות מכל שכן השח שיחה בטילה בפועל ולא
עוד אלא שמביא לידי לה"ר ורכילות ולינות ומספר
בגנות חבירו, ואז"ל השח שיחה בטלה עובר בעשה
שנא' ודברת בם ואמרו על ריב"ז ועל רב שמימיהם
לא שחו שיחת חולין ואז"ל מלה בסלע משתוקא בתרי,
ואז"ל לא מלאתי לגוף עוב אלא שתיקה וכתיב ישב
בדד וידום יתן בעפר פיהו וכתיב מות וחיים ביד
לשון

שערי חלק ב' שער ה' קדושה

לשון, ואז"ל סייג לחכמה שתיקה, ואמר שלמה אל
תבהל על פיך ולבך אל ימהר להוליא דבר לפני
האלהים כי האלהים בשמים ואתה על הארץ על
כן יהיו דבריך מעטים, ואז"ל האמנם אלס
לדק הדברון מה אומנתו של אדם בעולם הזה
ישים עלמו אלס, ואז"ל ר' כד הוה מטי
להאי קרא הוה צכי כי הגה יולר הרים ובורא
רוח ומגיד לאדם מה שיחו אפי' שיחה קלה שאדם
משיח עם אשתו ואפי' דברים שאין בהם ממש הם
נכתבים על פנקסו של אדם וקוראים לפניו בשעת
מימתו, ואז"ל שתיקתו של אדם מביאתו לידי ענוה,
והענוה היא ראש ליראת שמים ובשעה שאינו
עוסק בתורה יהיה דומם ומדביק שפתותיו וזלו
כו' מפני שלדקותיו וזכותיו של אדם כלס אינס
מספיקות במה שיוליא בשפתיו, אשרי שישים עלמו
אלס וחרש חגר וסומא, וכל כך למה כדי שלא
יתעא ויחייב עלמו ואת איבריו לנהינס, וכן דוד
הוא אומר ואני כחרש לא אשמע וכאלס לא
יפתח

שערי חלק ב' שער ה' קדושה מד

יפתח פיו, ובס' הזוהר לית לך הבל דלית ליה קלא
וכל אינון מלין דאשתדל בהו בר נש דלאו אינון
לפלחנא דקב"ה ההיא מלה אשתביד מינה הבל
ושטאת בעלמא וכד נפקא נשמתיה ההוא הבל
מגלגלא ליה בעלמא, ודא איהו ואת נפש אויבך
יקלענה בתוך קף הקלע, ואמרו שם (דף של"ח)
ותלבש אסתר מלכות אוליפנא כל מאן דנטיר פומיה
ולישניה זכי לאתלבשא ברוח קודשא :

המסתכל

בעריות אפי' יהיה כמשה יד ליד
לא ינקה מדינה של גיהנס וסופו
לחטוא בעריות ומגרה ילה"ר בעלמו ויבא לידי קרי
החמור כמו שיבאר בשער ו' :

הנהגה

בכבוד תורה נוטל חיו מן העולם
ומתחייב בנפשו, ומעשה דר' ערפון
יזיח שהיו משליכין אותו ליאור להרגו ולא רזה
ליהנות בד"ת וכמשז"ל אל תעשם עטרה להתגדל
בהם ולא קרדוס כו' שכל הנהגה מכבוד תורה
קוטל

שערי חלק ב' שער ה' קדושה

נוטל חייו מן העולם וסופו יורש גיהנם :
השקר המדבר שקרים כופר באלהי ישראל
ומודה באל אחר שהוא שקר והוא לשונך מדע, גחזי לא נטרד אלא מפני שקר בשם
מכת שאינו רואה פני שכינה כמש"ה דובר שקרים
לא יכון לנגד עיני, ואינו בכלל ישראל שכתוב בהם
שארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כוזב וימיו
מתקלרים, אך הדובר אמת מאריך ימים כמ"ש
במסכת סנהדרין על רב טביומי דאלו הוו יתבי
ליה כל חללא דעלמא לא הוה משני בדבוריה
זמנא חדא איקלע לההוא אחר דקושטא שמיא דלא ירושלים, ובספר הזהר בזמנא דשקר חיהו סמאל
הוה משנו בדבורם ולא הוה מיית איניש בלא שלטא כתיב והשלך אמת ארלה ודא גרים חרבן
זמניה כו' שכיבו ליה תרין צנין אמרו ליה במעוהא בית ראשון ושני, ואז"ל על ג' דברים העולם עומד
מינך פוק מהבא ולא תגרי בנא מותנא, וכתיב על הדין על האמת ועל השלוס, וכתיב ה' מי יגור
למדו לשונם דבר שקר העל אלה לא אפקוד בס' באהליך, וכתיב ודובר אמת בלבבו אף מה שחשב
אם בגוי אשר כזה לא תחנקם נפשי, ולא נענש בלבבו לריך לאמת אוחו במעשה כמ"ש ז"ל בעובדא
המרגלים ודור המדבר אלא מפני עדות שקר, ואז"ל דרב ספרא, וכתיב תורת אמת היתה צפיהו ועולה
כל המחליף בדבורו כאלו עובד עבודה זרה, וכתיב
שש הגה שגא ה' עינים רמות, לשון שקר, ויפיהו
קזבים

שערי חלק ב' שער ה' קדושה מה

קזבים, עד כוזב, וכתיב ואמת לא ידברו העל אלה
לא אפקוד בס', וכתיב מי האיש החפץ חיים נליר
לשונך מדע, גחזי לא נטרד אלא מפני שקר בשם
אלישע, אמזון כוזב לתמר ונהרג, רוחו של נבות
נטרד ממתילתו על שדבר כוזב שנאמר מי יפסה את
אחאב כו' לא לא ממחילתך, ואמר רב הונא לא גלו
ישראל מארלם אלא על שעברו על פסוק מדבר
שקר תרחק, ואז"ל לא חרבה ירושלים אלא על
שפסקו ממנה בעלי אמה שנאמר שוטטו בחולות
זהר בזמנא דשקר חיהו סמאל
שלטא כתיב והשלך אמת ארלה ודא גרים חרבן
צנין אמרו ליה במעוהא בית ראשון ושני, ואז"ל על ג' דברים העולם עומד
על הדין על האמת ועל השלוס, וכתיב ה' מי יגור
לאמת אוחו במעשה כמ"ש ז"ל בעובדא
דרב ספרא, וכתיב תורת אמת היתה צפיהו ועולה
לא נמלא בשפתיו כי מלאך ה' לצאות הוא :

החנף

שערי חלק ב' שער ה' קדושה

החנף הוא מן ד' כחות שאינן מקבלות פני
שכינה לפי שמזלזל בכבוד המקום בהחניפו
אה הרשע, וכמ"ס"ה אומר לרשע לדיק אתה יקבדו
עמים יזעמוהו לאומים, ואפילו שמחניף למי שאינו
רשע הרי הוא כמתירא ובוטח באדם, וכתיב ארור
הגבר אשר יבטח באדם וכתיב לא לפני חנף יבא,
וכמ"ס ז"ל בעובדא דינאי המלך שהחניפו לו
הסנהדרין בדבר מועט שלא העמידוהו בשעת הדין
וכא גבריאל וחצטן בקרקע ומתו, גם כשהחניפו
לאגריפס המלך שהיה לדיק נתחייבו שוגיהם של
ישראל כליה, ואז"ל כל אדם שיש בו חנופה נופל
בניהגס שנאמר הוי האומרים לטוב רע לכן כאכול
קש לשון אש, ואז"ל כל עדה שיש בה חנופה מאוסה
כנדה שנאמר כי עדת חנף גלמוד, ואז"ל כל ת"ח
שאינן טובו כצרו נקרא תועבה, ואז"ל כל אדם שיש
בו חנופה מביא אף לעולם שנאמר וחנפי לב
ישמו אף, ולא עוד אלא שתפלתו נמאסת, ואז"ל כל

מי

שערי חלק ב' שער ה' קדושה מז

מי שיש בו חנופה אפילו עוברים שבמעי אמו
מקללים אותו, ואז"ל בעון חנופה בני אדם נופלים
ביד אויביהם שנאמר בגוי חנף אשלחנו. קשה חנופה
כעבודה זרה גילוי ערוות ושפיכת דמים, ע"ז מנין
שנאמר לעשות חונף ולדבר אל ה' תועה ג"ע
מנין שנאמר הן ישלח איש את אשתו הלא חונף
החנף הארך, ש"ד מנין שנאמר ותחנף הארך בדמים,
ובעון החנופה הנשמים נעלרים ובעון החנופה נדון
בניהגס לעולמי עולמים שנאמר פחדו בליון חמאים
אחזה רעדה חנפים מי יגור לנו אש אכלה כו',
ואז"ל לא זכה ירבעם למלכות אלא על שלא
החניף לשלמה:

רמיה יש בה ב' רעות גדולות, הא' שהוא כענין
השקר והחנופה, והב' שהוא כענין הגניבה
והאונאה ומזלזל בשי"ת שנראה כי אין הקב"ה מכיר
ברמאותו, וכתיב ולא תגו איש את עמיתו ויראת
מאלהיך, וכתיב לא תעשו עול במשפט אני ה' אלהיכם,
ותחלת

שערי חלק ב' שער ה' הרושה

שערי חלק ב' שער ו' קדושה מז

ותחלת דינו של אדם אחר הפטירה נשאת ונתת
באמונה, והוא מארבע כחות שאינם מקבלות פני
שכינה שנאמר לא ישב בקרב ביתי עושה רמיה
ולא תרצה ירושלים אלא על שפסקו ממונה בעלי
אמנה כנ"ל במדת השקר, וכתיב ה' מי יגור באהלך
כו' ודובר אמת בלבבו, ואז"ל איש אמונות רב
ברכות זה הנושא ונותן באמונה שנכסיו מתרבים בשבת, ואז"ל אלמלא שמרו ישראל שתי שבתות
והקב"ה מוזמין לו פרנסתו ולא עוד אלא שנקרא בהלכתו מיד היו נגאלים, ואז"ל כל השומר שבת
לדיק שנאמר ולדיק באמונתו יחיה ואז"ל תרי"ג אפילו עובד ע"ז כאנוש מוחלים לו שנאמר אשרי
מותו הן וצא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר לנוש יעשה זאת שומר שבת מחללו וכתיב אם
ולדיק באמונתו יחיה:

ותחלת דינו של אדם אחר הפטירה נשאת ונתת
באמונה, והוא מארבע כחות שאינם מקבלות פני
שכינה שנאמר לא ישב בקרב ביתי עושה רמיה
ולא תרצה ירושלים אלא על שפסקו ממונה בעלי
אמנה כנ"ל במדת השקר, וכתיב ה' מי יגור באהלך
כו' ודובר אמת בלבבו, ואז"ל איש אמונות רב
ברכות זה הנושא ונותן באמונה שנכסיו מתרבים בשבת, ואז"ל אלמלא שמרו ישראל שתי שבתות
והקב"ה מוזמין לו פרנסתו ולא עוד אלא שנקרא בהלכתו מיד היו נגאלים, ואז"ל כל השומר שבת
לדיק שנאמר ולדיק באמונתו יחיה ואז"ל תרי"ג אפילו עובד ע"ז כאנוש מוחלים לו שנאמר אשרי
מותו הן וצא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר לנוש יעשה זאת שומר שבת מחללו וכתיב אם
ולדיק באמונתו יחיה:

השער הו' בעונש מל"ה, חלול ה' קשה מכל

חלב ודם ידוע שהן מחייבי כריתות והן

העבירות כמש"ל בענין ד' חלוקין
כפרה, עבד על חלול ה' אין התשובה ויהי"ך ויסוריס בשמות הקדש אז"ל והאשתמש בהגא חלק ונעקר
מכפרים, אלא יום המיתה שנאמר אם יכופר העון מן העולם, וישתמר הוא או בניו, או ימות הוא או
הזה לכם עד תמותון:

משקלים את הנפש, המשמש
בניו, המזבה ת"ח והמוסר הם מכלל ואלו שאין
הזהר להם חלק לעוה"ב ואין קמים בתחית המתים:

נדה זולת היותה בעונש כרת אמרו בס' הזהר
תלפת

קרי

שערי חלק ב' שער ו' קדושה

שערי חלק ב' שער ו' קדושה מח

קרי לבטלה קשה משפיות דמים של אחרי הקב"ה לא תשא נדעזע כל העולם ונאמר המרגיז
 ועוד שדמם ודם זרעיותם שאין להם הארץ ממקומה ועמודיה יתפלגין והתהום מצקש
 נשפק, ובס' הזהר פרשת ויחי כלהו חייבא אילעלות לשטוף כל העולמות ואז"ל כל העצירות
 להו תשובה בר מהאי וכל העצירות הקטן פטו נפרעים ממנו וזה ממנו וממשפחתו ומכל העולם
 חוץ מזה, שהרי ער ואונן קטנים מבן ז' שכלו, ואפי' אם הוא באמת אז"ל ס' רבוא עיירות
 היו ומתו בידי שמים, ולא עוד אלא שעדיין לא נלטהו ליגאי בהר המלך וכלם נחרבו על השבועה
 עליהם, וכן דור המבול כתיב כי השחית כל בשרי שהיו מקיימים אותה, ואז"ל על ר' יהושע בן
 אה דרכו על הארץ וכל הבריות נימוחו מאדם עליו שאמר הקב"ה ראו אם מימיו נשבע והסיר
 בהמה ועוף השמים וכל הרמש ואפילו ג' טפח שזבעתו ע"י חכם הוליאורו מג"ע ואם לאו הניחורו,
 מן העפר נימוחו מה שלא היה כן מאז נברא העולמו וכלאו שבעולם לא נשא על שזבעתו ולא
 ואחריו לא יהיה כן, ולא עוד אלא שלא נלטו זוט התיכורו ולא עוד אלא שלא נשבע מימיו:

ז' מלות. מאכלות אסורות ידוע כי אפי' את ה**שער הזה** בקיום מ"ע ובקיום מנהגים טובים.
 הם משקלים כמס"ה ולא תשקלו את נפשותיכם, וזו
 עוד אלא שהפורש מהם נקרא קדוש כמס"ה ובכל ההורה ובגימ' ת"ר ועס י"ג חוליות הרי תרי"ג,
 תשקלו את נפשותיכם, והתקדשתם והייתם קדושים כתיב וראיתם אוהו וזכרתם את כל מלות ה'
 כי קדוש אני, וידעת כי הקדושה מביאה לידי רוח הקדו
 שזבעה אם היא לשוא או לשקר אז"ל בשעה שא**תפריין** מי שאינו מקיימן נקרא קרקפתא דלא
 הקב"ה

שערי חלק ב' שער ז' קדושה

מנח תפלין שאינו קס בתחיית המתים, והמניחן
כל המזיקים וא"ה יראים ממנו, ועליו נאמר וראו
כל עמי הארץ כו' ר' אלעזר אומר אלו תפלין של
ראש ולעתיד לבא עליהם נאמר לדיקים יושבים
ועטרותיהם בראשיהם :

ק"ש

כבר ידעת כי היא יחודו כל מקום שהוא
שורש לכל המלות גם יש בה רמ"ח תיבות
כי ע"י קריאתה נתקנים רמ"ח איברי הגשמה גם בחי
אז"ל הקורא ק"ש פעמים בכל יום כאלו קיים כל ידעתיו אשר יצוה כו' ושמו דרך ה', וכל ראשי
התורה שגא' והגית בו יומם ולילה :

תפלה

אז"ל דברים שעומדים ברומם של עולמם זה זן, ובס' הזהר ריש פר' תרומה הגדיל לספר
ובאו שידעת כי היא גדולה מכל הקרבנות כמותה זו ואמר זכאה בעי למרדך בתר חייבא
שנאמר למה לי רוב זבחיםם וכתיב גם כי תרבו למקמי ליה באגר שלים ודא איהו שבחא דיסתלק
תפלה מכלל שגדולה מהם, וכמו שהקרבנות מכפרים קצ"ה יתיר משבחא אחרא ואסתלקותא דא
התפלה ג"כ מכפרת עונותיו של אדם, ובספר הזהר יתיר מכלא כו', וע"ד כתיב באהרן ורבים השיב
פרשת ויקהל ללואת יקרא מכל פולחנין ומכמעון, וכתיב בריתי היתה אתו החיים והשלום ואיהו
אסתלק בג' סלוקין מה דלא אסתליק הכי בר גש
פורקנין :

מזכי

שערי חלק ב' שער ז' קדושה ממ

מזכי לחייביא

למעמד שמואל שקול
כמשה ואהרן מפני שהיה עולה לרגל ומעלה לבני
אדם הרבה עמו ומזכי אותם וכן שמואל בנו נהג
אחריו, וסבב הגלגל ובית אל ושפט את ישראל

ותשובתו הרמזה כי שם ביתו, ואברהם לא זכה
לכל מעלותיו אלא משום ואת הנפש אשר עשו
ואברהם היו יסיה לגוי גדול כי
אשר יצוה כו' ושמו דרך ה', וכל ראשי
הדורות אינם יזכירם או אינם נעשים אלא על
הזהר ריש פר' תרומה הגדיל לספר
זכאה בעי למרדך בתר חייבא
באגר שלים ודא איהו שבחא דיסתלק
מכפרים קצ"ה יתיר משבחא אחרא ואסתלקותא דא
השיב פרשת ויקהל ללואת יקרא מכל פולחנין ומכמעון, וכתיב בריתי היתה אתו החיים והשלום ואיהו
אסתלק בג' סלוקין מה דלא אסתליק הכי בר גש
אחרא

(ד)

שערי חלק ב' שער ו' קדושה

שערי חלק ב' שער ו' קדושה ג

אחרת, האי בר נש עליה כתיב היתה אהו החי
 והשלום, וזכי למחמי בנין לבנוי, וזכי בהאי עלמא
 וזכי לעלמא דאתי ועאל בתליסר תרעי ולית
 דימחי בידיה, ועליה כתיב גבור בארץ יהיה זרעו
 הון ועושר, זרע בחושך כו' כדין מלכא קדישא
 בריך לדיוקנא דההוא בר נש בכל ברכאן דבשר
 לאברהם כד עבד נפסן דחייביא כו', ואיהו ע
 לע' עלמין גניזין דלא זכה בהו אחרת, ולמלא הוו יד
 בני נשא כמה תועלתא וזכו גרמי, ללדיקייא וז
 בנייהו הוואזלי אבתרייהו ורדפי כמאן דקדו' בתר ח
משא ומתן באמונה, כבר נתבאר בש
 ה' בענין הרמיה ע"ש,
 ידעת כי החלת דינו של אדם אחר שנפטר
 נשאת ונתת באמונה, נדקה נתבאר בישיעה
 פרום לרעב לחמיד אז תקרא וה' יענה ת
 ויאמר הנני, וכתיב כי בגלל הדבר הזה יברכך
 אלהיך, וכתיב מהן בסתר יכפה אף ולדקה ה
 ממוס

ומות, וכתיב ולדקתו עומדת לעד ואין עבירה
 מלכות איתה כשאר מלות וגורמה חיים לאדם
 מעשה דבנימין הדיק הנו' בדרז"ל. כבוד שבת,
 ידע כי שבת שקולה ככל התורה, וכמו שנתבאר
 שבת הזה בתחלתו בענין שבת ע"ש, וכתיב אם
 עשיב משבת רגליך כו' וקראת לשבת עונג כו'
 וברכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב
 ומעשה ביוסף מוקיר שבי דזכה ליקח כל
 המופלג של אותו גוי, ומעשה דאדם א'
 עליו חובל על שלחן זהב משאוי ששה עשר בני
 מיני מגדים שנבראו מששת ימי
 אמתיו, אמרתי לו בני במה זכית לכל העושר
 ואמר קלצ הייתי ואם הייתי שוחט בהמה
 הייתי אומר זו לשבת, ואז"ל עשירים שבהו"ל
 הם זוכים מפני שמענגים את השבת. למול
 אדם מוכי לחייביא ביארנו גודל שכרו
 קן מכ"ש להכניס בני החתה כנפי השכינה
 שקודם

שערי חלק ב' שער ז' קדושה

שערי חלק ב' שער ז' קדושה נא

שקודם לאחרים. גמילות חסדים וזקור חולים
 והבאת שלום והכנסת אורחים, הן מאלו דברים חסידים בכבוד ירגו על משכבותם רוממות אל
 שאדם אוכל פרותיהם בעה"ז והקרן קיימת לברונם כו'. קימה אחר חלות לילה זולת היותו
 לעה"ב, והעוסק בתורה ובגמילות חסדים אומנם כלל חבלי ליון וירושלים שנאמר עליהם שישו אתה
 הקב"ה מעלה אני עליו כאלו פדאני לי ולצמחשם כל המתחבליים עליה כי גם הקב"ה באותה
 מבין האומות והיא מדתו של אברהם כמ"ש תעשה מתחבלי יושאג כארי. גם בעסקו אז בתורה
 אמת ליעקב חסד לאברהם, וכתיב רודף לדקא"ל אין רנה של תורה אלא זלילה, ואז"ל כל
 וחסד ימלא חיים לדקה וכבוד ואביי דאהא מדב"ה עוסק בתורה זלילה חוט של חסד משוך עליו
 עלי דעסק בגמילות חסדים הוכיפו לו עשר"ביוס, ואז"ל כל העוסק בתורה זלילה שכינה כנגדו,
 שנה יותר מרבה בר נחמני רבו, ומליין מדינתיב קומי רוגי זלילה, ולא זכה דוד הע"ה
 של גהינס ודין חצוץ הקבר כנ"ל בשער הבחיות חי וקיים בעולם הזה ובעולם הבא אלא על
 קביעות עתים לתורה נחבאר בשער הה' בענה הדבה, כמ"ש חלות לילה חקוס להודות לך, ובכל
 הלינות, ונודע כי ת"ת שקולה כנגד כל המלאי הוה נחבאר שבחי המורה הזו לאין קץ, גם
 ותחלת דינו של אדם קבעה עתים לתורה שנאמר רוח הקודש על האדם כנו' שס צפ' שמות:
 פוטר מים ראשית מדון ואלו הם מנהגים טובים **שער הח'** נקרא שער החשובה ויתחלק לג'
 קריאת שמע שעל המטה ידעת מ"ש ז"ל כל הקו
 ק"ש על מטתו הורג כמה רבבות מייקין המלאכות שכלם הן מ"ע דקרבן פסח ולמול את
 זלילה

עלמו

שערי חלק ב' שער ח' קדושה

שערי חלק ב' שער ח' קדושה נב

עלמו שים בצעולם כרת יותר מזה מ"ע שים בצעולם
 ל"ת וכרת כגון להשנות ולשבות ממלאכה ב"ה"כ
 למעלה מזה לשבות ממלאכה בשבת שים בצעולם
 ל"ת וסקילה, למעלה מזה לפרות ולרבות שאפילו
 יש בידו תורה ומצות כחזקיה ימות בעולם הזה ולא
 יחיה לעולם הבא, וכן מ"ע להניח הפליין אם היה
 קרקפתא דלא מנח הפליין מעולם אינו קר
 בתחית המתים, ונקרא מפושעי ישראל בגופן, גדולות הרוח
 שבכלם המפר ברית מחמת להכעיס, והמבטל מ"ע
 לידע שים אלוה וכופר בעיקר שאין להם חלק בעצרת
 לעולם הבא, עוד יש מצות שאוכל פרותיהם בעול
 הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא כבוד אב ואם
 וגמילות חסדים בגופו ובמוטו לעניים ולעשירי
 והוא לשמוח חתן וכלה ולבקר חולים ולקבור מתים
 ולנחם אבלים, ולהלביש ערומים ולהכניס אורח
 ועיון תפלה בכונה והבאת שלום בין אדם לחבירו
 ומכל שכן הוא עלמו עם חבירו ובכלל זה הדן
 חבירו

חבירו לכף זכות, והלמוד תורה כנגד כלם ובכלל
 זה השכמת בית הכנסת והמגדל בניו לחלמוד תורה :
הר"ה הב' בעונש מדות האסורות ובעונש
 מלות ל"ת היותר חמורות הם
 שתיים הכעס שקולה כעווד עבודה זרה וטורף
 באפו ונעקרת משם והולכת לה ומתחלפת
 בנפש אחרת רעה, למעלה ממנה הגאווה וגסות
 היא שקולה כע"ז וכאשרה וכתועבה וככופר
 כל העריות כולם ואין עפרו
 חלק בעצרת המתים, ואמנם בעונש מל"ת יש מהם
 לוקים עליהם, כגון לאו שאין בו
 ושתי חלוקות אלו וכן ביטול כל מ"ע זולת
 החמורות הנ"ל כלם נקראים עצירות קלות, וכל
 החמורות הנ"ל וכן כל מל"ת זולת ב' אלו
 לחבירו חלוקות הנז' כולם נקראים עצירות חמורות ויש
 מדרגות רבות ואלו הם, כל חייבי כריתות
 ומיתות

שערי חלק ב' שער ח' קדושה

ומיתות בידי שמים ומיתות בית דין ולא תשא את
שם ה' אלהיך לשוא, אף על פי שאין בו כרה
בבחינה א' חמור מכלם כי נפרעים ממנו וממשפחה
ומכל העולם אפילו ממי שאין בידו למחות ועו
חלול ה' כמוהו, ועד היכן תכלית חלול ה' אמר
רז כגון אגא אי שקילגא בשרא ולא יהיבנא דמ
לאחר רבי יוחנן אמר כגון אגא אי מסגינא ארבע
אמות בלא תורה ותפלין משום חולשא, ומאן דח
לא ידע דהוי משום חולשא ולומד ממני להתבט
מתורה ותפלין ר' ינאי אומר כל שחביריו מתביישו
ממנו מפני שם רע שיגא עליו אביי אמר כדתנ
ואהבת את ה' אלהיך שיהא ש"ש מתאהב על יד
שיהא קורא ושונה כו', ומשאו ומתנו באמונה ודבר
בנחת עם הבריות, ואם אין משאו ומתנו באמו
ש"ש מתחלל על ידו, וכל אלו אם לא עשה תשוב
ומת נדון בגיהנם ולבסוף משם מפלפים ועול
ויש להם תקנה ותחית המתים ועולם הבא, למע

מזה

שערי חלק ב' שער ח' קדושה נג

מזה פושעי ישראל בגופם קרקפתא דלא מנח
הפלין מעולם שנתעלל מלהניחם והיה יכול להניחם,
כי אם היה להכעיס נקרא מין או לפחות משומד,
וזה אם מת ולא שב נדון בגיהנם י"ב חדש ואחר
כך גופו כלה וגשמתו נשרפת ונעשית אפר תחת
כפות רגלי הדיקים בעולם הבא. למעלה מזה הם
אלו שאין להם חלק לעולם הבא כלל, וגיהנם כלה
והם אינם כלים אף על פי שיש בידם תורה
ומעשים טובים ולא עשו תשובה ומתו כדואג האדומי
אביר הרועים, ואלו הם המינים והם המהפכים
ד"ת למינות, וכן המשומד לעבודה זרה בלבד אף
על פי שמודה בכל המלות והוחזק בעבודתם תמיד,
והמשומדים וכן המשומד על איזו עבירה משאר
עבירות להכעיס ואפילו לתיאבון, והפורק עול שהוא
הכופר בעקר והוא אומר שאין אלוה, וכן האומר
יש תורה מן השמים ואיני סופנה כלום ואיני
מקיימה, והאומר אין תורה מן השמים ואפילו
בפסוק

שערי חלק ב' שער ח' קדושה

בפסוק אחד או בדקדוק אחד של הכרות ויתירות
או בק"ו א' או בג"ש א' ויש אומרים אפי' בתורה
שבע"פ או בדברי סופרים, והאומר אין תחית
המתים מן התורה כלומר שאין ענינה רמוז בתורה
אע"פ שמאמין בתורה ושיש תחית המתים, והמגלה
פנים בתורה שלא כהלכה כגון מנשה שהיה דורש
בהגדות של דופי וכי מה היה לו למשה לכתוב
בתורה ואחות לוטן תמונע וכיולא זו, וכן העובר
על ד"ת ביד רמה בפרהסיא כיהויקים, והמפר ברית
בשרו שאינו מוהל עלמו להכעיס, וכן המושך
בערלתו להראות כערל, והחוטא וגם מחטיא את
הרבים כירבעם אפילו בחטא הקל, והאפיקורוס
והוא המבזה תלמיד חכם בפניו, וכן תלמיד דיתבי
קמיה רביה ואומר דבר זה אסור הוא או מותר
דרך פשיטות ולא דרך שאלה, וכן המלגלג על
רבו כשדורש איזו דבר של גוזמא ואינו מאמין
לדבריו, וכן המבזה תלמיד חכם שלא בפניו כגון
אלו

שערי חלק ב' שער ח' קדושה נד

אלו האומרים דרך גנות בני רבנן או כאלו האומרים
מאי אהנו לן רבנן לדידהו קרו לדידהו שנו, או כאלו
האומרים מאי אהנו לן רבנן כלום אסרו לנו יונה או
שרו לן עורבא, או תלמיד שקורא לרבו בשמו ואינו
אומר מורי ורבי, וכן המבזה לחבירו בפני תלמיד
חכם, והמוסרים בין שמסר ישראל ביד הגוי להכותו
או שמסר ממונו, ופרנס המטיל אימה יתירה על
הלבוש להתגאות ולא לש"ש, והמבזה את המועדות
שעושה מלאכה בחולו של מועד דרך בזיון שאינו
מאמין באסור זה ולא משום הנאת עלמו, והמלביין
פני חבירו ברבים בפניו, והמתכבד בקלון חבירו,
וג"ל כי גם זה בפניו, והקורא בשפרים חילונים
כגון ספר בן סירא וספרי בן לענה שהם דברי
הבאי ומושכים לבו של אדם בהם ועל ידי כן
מתבטל מד"ת, וכגון ספרי המינין והם הגלחים
והכומרים אבל ספרי מירס וכל שאר מיני ספרים
שלהם אינם אלא כקורא באגרת כמ"ש בירושלמי,
והלוחש

שערי חלק ב' שער ח' קדושה

והלוחש על המכה וקורא פסוק א' ורוקק לא
מבעיא פסוק דכל המחלה שיש בו זכירת חולי
ורפואה וש"ס אפי' כגון ויקרא אל משה וההוגה
את ה' בגבולים באותיותיו ופירש בירושלמי שאינו
מוזכרו בכניווי כמש"ה זה שמי וזה זכרי ובתלמודא
דידן דוקא בחבורת בני אדם, והבזוה דבר ה'
והוא המזכיר ד"ת במקום מטונף, וכן מי שקורא
מקרא ואינו משגיח על המשנה שהיא פירוש המקרא,
וכן הלומד תורה ואינו מלמדה זולתי בסתרי תורה
שכתוב בהם כבשים ללבושך רק לחסידי הדור
הראויים לכך, וכן מי שאפשר לו לעסוק בתורה
ואינו עוסק בה אלא בסחורה ובמילי דעלמא
והרכיל והוא הטוען דברים מזה ומוליך לזה אפי'
שאינם דברי גנאי ואפי' שהוא אמת כענין דואל
לדוד, והמספר לשון הרע שמספר בגנות חבירו
אפי' שהוא אמת, והמוציא שם רע על חבירו
והמספר בגנותו ואינו אמת, וג' אלו הרכיל ובעי
לה"ר

שערי חלק ב' שער ח' קדושה נה

לה"ר והמוציא שם רע הם כאלו כפר בעיקר
וחמורים ושקולים כג' עבירות החמורות שכל
התורה והם ע"ז וג"ע וש"ד, המלוה ברבית ולא
החזירו אינו קם בתחית המתים והמחלל שבת
נדון בגיהנם לדורי דורות, והמזבטל פריה ורביה
במזיד ומת בלא בנים מת בזרת בעה"ז ולא יחיה
לעולם הבא. ג' יורדים לגיהנם ואינם עולים לעולם,
הבא על אשת איש והמכנה שם רע לחבירו אפי' ג'
דמורגל בו ואינו מתבייש אלא שהוא מתכוין
להכלימו, ושניהם יש להם חלק לעולם הבא, אך
המלביץ פניו ממש אין לו חלק לעולם הבא. ד'
דברים אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת
לעולם הבא ע"ז ג"ע וש"ד ולה"ר שקולה
כשלהם ולא עוד אלא שאין לו חלק לעולם הבא,
גדולה מכל העבירות המוציא זרעו לבטלה ששופך
דמי זרעיות עלמו עד סוף העולם וגם שכל
העבירות נהקטים בתשובה זו אין לה תשובה כנזכר
בספר

שערי חלק ב' שער ח' קדושה

בספר הזוהר (פר' ויחי) ויש גורסים אי לא בחיל
 דתוובתא יתיר ותדיר, עבירות שבין אדם לחביר
 קלות מכל עבירות שבין אדם למקום ובחגיגה אחרה
 המורות מכלס כי אין להם תקנה עד שירצה אה
 חבירו וימחול לו בין באוגאת דברים בין באוגאת ממון
חלק הג' בתשובת עבירות שבין אדם למקום
 אין לך שום עבירה אפי' הכופה
 בעיקר עומד בפני התשובה ואפי' עשה תשובה
 בשעת מיתתו, וד' חלוקי כפרה הן, עבר על מ"ע
 הקלות ועשה תשובה לא זו משה עד שמחלים
 לו, עבר על מל"ת הקלות תשובה ויה"ך מכפרים
 עבר על החמורות והן מיני כריתות ומיתה ביד
 שמים בין במ"ע בין במל"ת וחייבי מיתות ב"ד
 חוץ מחלול ה' תשובה ויה"ך ויסורים מכפרים, עבר
 על חלול ה' או על החמורות מכלס כגון פושעי
 ישראל בגופן וכל היורדים לגיהנם ואינם עולים
 וכל שאינם קמים בהחית המתים וכל אותם שאין
 להם

שערי חלק ב' שער ח' קדושה נו

להם חלק לעה"ב כנ"ל באורך צב' חלקים הגו'
 תשובה ויה"ך ויסורים ומיתה מכפרים, היסורים
 המכפרים הם כל מיני יסורים ועד היכן תכליתם
 עד אפי' שנהפך לו חלוקו ועורח להפכה כדי
 ללבושה, וכן אם הטיל ידו בנים להוליא שני דינרים
 ועלה אחד ולריך להטיל ידו פעם שניה. התשובה
 היא כגון שבאה לידו אותה העבירה עלמה שחטא
 בה ולא עשאה פעם ושתיים, כגון באותה אשה
 ובאותו פרק וזמן כיולא בו ובאותו מקום הראשון
 וכיולא בו, ואם שב מאהבה או אפי' מיראת העונש
 העון נעקר מעיקרו כלא היה. ואם שב מחמת
 שבאו עליו יסורים אין העון נרפא לגמרי ונקרא
 בעל מוס, והתשובה לריבה ודוי דברים ועקר הודוי
 הוא חטאתי עויתי פשעתי אבל חטאתו אנטו ואבותינו
 בו ובגמרא דידן ובירושלמי נוסח ודוי ואקלר ואוסף
 בו דברים. רבש"ע חטאתי עויתי פשעתי והרע
 בעיניך עשיתי ונדעת רעה הייתי עומד ובדרך
 רחוקה

שערי חלק ב' שער ח' קדושה

רחוקה הייתי מהלך, והריני מתחרט מהם והלואי שלא
עשיתים ומה שעשיתי לא אעשה עוד, יהי רצון מלפניך
ה' אלהי ואלהי אבותי שתכפר לי על כל פשעי ותמחול
לי על כל עונותי, ותסלח לי על כל חטאותי, שחטאתי
שעויתי וספשעתי לפניך מיום שנברא העולם עד
היום הזה בין בגלגול זה בין בגלגולים אחרים בין
בגלגולים אחרים בין באסורי תורה בין באסורי
דברי סופרים ותקנותיהם וסייגיהם ומנהגותיהם, כי
אתה הוא הרולה בתשובה, יהיו לרצון אמרי פיכו:

חלק שלישי

השער הא' במהות העולמות בתכלית הקצור
שיהיה בו צורך להבין מהות
הנבואה, הנה המאיל העליון אשר האליל כל
העולמות נקרא אין סוף, ואין בו שום תמונה לא
ששם ולא באת ואפי' בקולי האותיות כלל ולכן אפי'
ההרהר

שערי חלק ג' שער א' קדושה נז

ההרהר חסור צו והאליל ה' עולמות זה נשמה
לזה וזה לזה, והם אדם קדמון הנז' בספר החקונים
בלשון הגאונים נקרא לחמות, הכ' עולם האלילות,
הג' עולם הבריאה, הד' עולם היצירה, הה' עולם
העשיה, ואלו הה' עולמות נקרא' הוי"ה א' כי קונו
של הוי"ד הוא אדם קדמון, והוי"ד אלילות, ה"א
ראשונה בריאה, הו"ו יצירה, וה"א אחרונה עשיה,
ולפי שאדם קדמון לרוב העלמו אין לו תמונה אות
אלא קונו של יו"ד כי הא"ס אפי' תמונה קוץ אין
לו לכן אין לנו מזכירים עתה אלא ד' עולמות
אז"ע כי הם אותיות גמורות וארבעתם יחד נקראים
שם הוי"ה, עוד נחלקו אלו הד' לט' מדרגות והם
חכמה ובינה ושש קלוות הת"ת ומלכות כי אלו הארבע
יסודות נק' ד' יסודות עליונים שהם ד' עולמות
אז"ע ונחלקים לט' ספירות, ואמנם קונו של י' שהוא
ה"ק העולם החמישי העליון כולל כלם ובו לבדו
שרש כל הד' יסודות שהם ד' עולמות אז"ע, ונמלא

שערי חלק ג' שער א' קדושה

כי לעולם לא יש יותר מד' יסודות בלבד. כלל העולה
כי הא"ס אינו נכלל בשום חשבון כלל, ואח"כ העולמות
בתחלה הם כללות א' והם שס א' של הוי"ה ואח"כ
נחלק לד' יסודות זולת השורש שלהם שהוא א"ק
קולו של יו"ד והיא הספירה העשירית עליונה מכלם
הנקרא כתר ואח"ך אלו הד' יסודות נחלקו לי"ם
כנוכר, והנה כל זה נכללים בשתי חלוקות והם
המאיל והנאלים כלם. וז"ש בפרקי רבי אליעזר עד
שלא נברא העולם ר"ל העה"ז היה הוא ושמו אחד
כי הא"ס הנקרא הוא והנאלים הכלולים בשמו שהוא
הוי"ה א' הכל א' כי היתה השלשבת גנוזה בנחלת.
והנה נהבאר כי כל העולמות נכללי' בשם ההוי"ה
הנחלקת לד' יסודות ולי"ם, וכמו כך כל עולם מהם
נפרט עד"ז, כינך הנה עולם האלילות שהוא אוח יו"ד
הנקרא חכמה נחלק לכל הבחינה הנזכר ויש בה
הייה א' שלמה נחלקת לד' יסודות וי"ם גמורות עד
הנז' בכללות כל העולמות ממש, ועד"ז זה הוא בכל
עולם

שערי חלק ג' שער א' קדושה נה

עולם מה' עולמות הנז', ועד"ז עוד הולך ונפרט
הענין בתכלית הפרטות עד שנמצא כי אפי' בזה
העולם השפל אין לך בריה קלה שאין בה כללות
ד' אותיות ההוי"ה וכללות י"ם, וכל זה להורות כי
הכל נברא מכח המאיל ית' ואין זולתו:
עוד הקדמה אחרת והיא כי כל אלו הבחינות
והמדרגות מרום אדם הקדמון עד התהום
שבועלם השפל כלם הם זו למעלה מזו וזו לפני
מזו כי העליון מחבירו מתלבש סוף התחתון ממנו
כנשמה לגוף. ואמנם אין כל כללות העליון מתלבש
בתחתון רק בחינה פרטית תחתונה שבעליון מתלבש
בכל התחתון וכן עד"ז זה עד היום העולמות, באופן
שכל העולמות הן כלן בכללות הן כל בחי' מהם
אפי' בעולם השפל בכל פרט מהם הכל הוא בדרך
זה, כי זה עליון מזה וזה פנימי מזה עד
שכולן הם כענין לבושין זה לזה וכולם לבושין אל
הא"ס נשמה לכל הנשמות. ואמנם בכל עולם מאלו
הה'

שערי חלק ג' שער א' קדושה

הה' יש הבדל בהתפשטות האורות עד היכן מוגיעין
כדי שיהיה הפרש בין זה לזה וכן יש הפרש אחר
בפרטי הד' יסודות שכל עולם, וכן בפרטי הפרטים
ואין זה מקום ביאור ענין זה. ונמלא כי כמו
שבדרך התפשטות האורות מלמעלה למטה אין לך
ספירה שאינה כלולה מכל הי"ם וכל ספירה
וספירה מתחלקת לאלפים ולרצבות ספירות כן
הענין בהתפשטות האורות מצפנים ולחוק יהיה ע"ד
זה כי הפנימי שכולם נקרא כתר והחיצון שעליו
חכמה כו' והחיצון שכולם מלכות וכן כל בחינה
ובחינה היא נחלקת בדרך זה לאלפים ורצבות פרטי
פרטים. ולפי שביאור ענין זה בכל שאר העולמות
נחבאר אללנו זולתי ענין העשיה לכן נבאר ענינו
בקצור נמרץ מה שיש לזרך אל דרוש מצוקשנו פה.
הנה ז' רקיעין הם והעליון נק' ערבות לפי שכולל
ג' ספירות ראשונות דעשיה והם גלגל השכל גלגל
המקיף גלגל המזלות וה' גלגלים שבתאי לרק מאדים
חמה

שערי חלק ג' שער א' קדוש נמ

חמה נוגה שהם חתכ"ה וגלגל ששיסוד כולל כוכב
ולבנה, והאחרון נקרא וילין אינו משמש כלל כי
הוא ספירת מלכות דעשיה וגם היא בעלמה נחלקת
לי"ם שבה והם וילין כתר שבה וארבע יסודות
ארמ"ע שבעולם השפל הם חכמה ובינה ושם קלוות
הת"ת והמלכות. ונמלא שהמלכות שצמלכות שבה
היא יסוד העפר כלי וגולם לכל העולם כלו, וזוה
היסוד העפר נמלאו כל התולדות שבה כלולים מכל
הד' היסודות הגז' בסוד הכל היה מן העפר. והרי
נחבאר מלמעלה למטה והנה כן הן מצפנים ולחוק
כי הנה יסוד העפר כלול מ"ם והכתר שבהם פנימי
מוכלס ונק' בחינת יחידה של יסוד העפר וחולה לו
חכמה חיה, וחולה לו בינה נשמה, וחולה לו שם
קלוות הת"ת רוח, וחולה לו מלכות נפש יסוד העפר
וזה המלכות נחלקת לי"ם שבה והמלכות החיצונה
שבהם הוא יסוד העפר עלמו החומרי שאין בו
שום רוחניות אלא חומר עכור הנקרא דומם, וכל
מה

שערי חלק ג' שער א' קדושה

מה שצפנים נקרא נפש הדומם וע"ד זה ביסוד
המים כי המלכות החילוניה שבכלם נקרא מים
המלמחים ונקרא לומח וכל מה שצפנים נקרא נפש
הלומח. וע"ד זה ביסוד הרוח וביסוד האש שהם
החי והמדבר, ואמנם ארבעתם יחד הן הדומם נפש
והלומח רוח והחי נשמה והמדבר חיה ווילין יחידה
וכבר ביארנו כי כל בחינה מהם כלולה מכולם וזהו
מה שתמלא בדברי הפילוסופים בשם כחות באמנם
כי נפש הלומחת יש בה כח הזן וכח המושך וכח
המעכל וכח הדוחה, וכן אמרו בנפש החי ההנקרא
התנועה והמרגשת כי יש בה כח המתעורר וכח
המדמה וכח המלייר כו' ועד"ז בכלם. העולה מכל זה
כי גם שמלכות החילוניה שבכל חיזו בחי' שהיה
הנה היא הגוף שבאותה הבחי' אמנם אינו נקרא
גוף וחומר אמיתי עכור אלא המלכות אחרונה
שבשפיה מלמעלה למטה ומצפנים לחוץ וזאת הנקודה
לבדה היא יסוד העפר החומרי לגמרי והוא הגוף
היותר

שערי חלק ג' שער ב' קדושה ס

היותר עכור והחומרי של כל העולמות כלם:
השער הב' צמחות האדם. ובו יתבאר
דרושים לא שערם הראשונים
והם סודות נפלאים, ולולא ההכרח לבאר עניני
הנבואה לא הייתי מבאר אותם ואכתבם בתכלית
הקצור וכבשים ללבושך ואשאל כמה שאלות
עמוקות, הא' מה לורך היה בצריאת האדם
בעולם הזה בגוף ונפש. הב' למה הוסיף עוד
ביצירת האדם שתי יצירות אחרות והם היצר טוב
והיצר הרע שבו. הג' אחר ששניהם שקולים בו
איך נתנה הבחי' להטותו לזה ולזה באיזו בחי' ואם
יש יכולת להטותו א"כ לא יבראו כלל. הד' ביאור
אל שני יצרים האלו מה ענינם. הה' לדעת אם
נשמת האדם גדולה מהמלאכים אם לא אם
נאמר שהאדם גדול מהמלאכים למה לא ירדו גם
המלאכים בעה"ז ולהתלבש בגוף ונפש ואם המלאך
גדול מהאדם אי אפשר כי בכל מדרשי רז"ל נמלא
הפך

שערי חלק ג' שער ב' קדושה

הפק, כמ"ש מי גדול השומר או הנשמר וכיולא בזה.
ולא עוד כי הכתובים עלמין מורים להפק, כמ"ש ה' לור
ילך תשי, תנו עוז לאלהים, על ישראל גאותו, בניס
חסם לה', ישראל אשר בך אתפאר. ואין המלאכים
אומרים קדוש עד שיהחילו ישראל ולא נמלא כזה
במלאכים כלל. הו' כי גם חס גודה שכן הוא תימה
גדול לקרותם בניס ולומר שמהישים כח עליון או
מחזיקים או מתפאר בם וכביכול יבא הארם לידי
כפירה. הו' ענין הנבואה איך יתכן שידבר מלך
מלכי המלכים ואפי' ע"י מלאך אל האדם השפל
ומה גם בהיותו מתלבש בחומר היותר עכור שבכל
העולמות. ואמנם כבר נהבאר בשער שקדם לזה
עניני מהות העולמות איך כלם הוי"ה א' כוללת
כלם ונחלקת לה' עולמות והן נק' יחידה וחיה
וכשמה ורוח ונפש. והעולם החומרי הזה הוא גוף
וחומר לכלן. באופן כי כל העולמות הם לורות אדם
כלול מחומר ולורה נחלקת לה' מיני רוחניות כנז'.

וידעת

שערי חלק ג' שער ב' קדושה סא

וידעת כי שם הוי"ה במלואה בחלפי"ן עולה בגימטריא
אדם. ועד"ז בכל פרט ופרט בכל בחינותי' כל
בחינה מהם נקרא אדם פרטי נכלל מהוי"ה א'
הנחלקת בד' יסודות ווי"ס, ועוד יש חלוק אחר לא
נתבאר בשער שקדם והוא כי גם הי"ס נחלקו
לתרי"ג בחינות כמו שיהבאר. והרי כי כל העולמות
יחד וכן כל פרט מהם בפני עצמו נבאר בדמות
אדם התחתון, וזהו סוד נעשה אדם בללמנו כדמותנו
והבן זה היטב. וכבר נת' כי מן הבריאה ולמטה
הכל נקרא עץ הדעת כלול טוב ורע אלא שבכל
מדרגה מהם מתמעט הטוב ומתרבה הרע. עד
שנמלא שהעולם השפל רובו רע ומיעוטו טוב. גם
נת' כי לעולם הרשע מכתיר את הדיק ולכן הטוב
נקרא פרי והרע נקרא קליפה המלבשת הפרי ולא
זו בלבד כי אפילו האורות הטובים הם עד"ז כי
היותר זך ורוחני שבהן מתלבש בחוף שאר האורות
וכן כלן כפי סדר מדרגותיהם. וכבר נתבאר בשער
שקדם

שערי חלק ג' שער ב' קדושה

שקדם איך הא"ם פנימי מכלן וחולה לו הספי' בסדר
מדרגותיהם כתר פנימי מכלם ומלכות חיונה מכלן:
ועתה נבאר מה שלא נבאר שם. והוא כי
כמו שזה האור המיוחד הנקרא עולם
הי"ם בהמונת אדם א' כן יש עוד אור אחד
הנקרא מחלב הגשמות של בני אדם נכלל ממש
בכל אותם פרטי הבחינות. שנתבאר באדם של
הי"ם שהוא הנקרא אלהות גמור והוא מתלבש
תיך האור הזה הנק' מחלב הגשמות בכל פרטיו.
עוד יש אור אחר בצורת אדם הנקרא מחלב
המלאכים, שממנו נחלבו כל המלאכים וגם הוא
נכלל מכל פרטים הנז' כלם והוא מלבוש חיוני על
אור מחלב הגשמות. ועוד יש אור א' מועט
ונקרא אור חשוך וכלו דינים קשים שממנו נחללו
כל הקליפות שבאותו עולם ומלביש על אור מחלב
המלאכים וגם הוא תמונת אדם וחולה לכל האורות
הנז' הם הרקיעים עלמם שבאותו עולם והם
הנק'

שערי חלק ג' שער ב' קדושה סב

הנק' גוף לאותו עולם, ובפנים ממנו ה' אורות
הנז' אור הא"ם כפי ערך אותו עולם לפני מן
הכל ועליו אור הי"ם ועליו אור מחלב הגשמות,
ועליו אור מחלב המלאכים, ועליו אור מחלב
הקליפות, ועליו העולם עלמם שהם הרקיעין גוף
האורות הנז', ואח"כ בזה הגוף הנקרא רקיעין
נבראו שם תולדות העולם ההוא והם כלולים מכל
הבחינות, כי כל אחד מהם יש לו כח נמשך מן
הרקיעין והוא גוף שלו, ובתוכו אור הדינין, ובתוכו
אור המלאכין, ובתוכו אור הגשמות, ובתוכו אור
הי"ם, רוכב עליהם ומחיה כלם ואותו הכח הנמשך
מאור מחלב הגשמות נקרא מזל עליון של נפש
האדם השפל והנזן זה מאד, אלא שזה שבצריחה
נקרא מזל הגשמות ושבצירה מזל הרוח ושבצעשיה
מזל הנפש:

ועתה נבאר מהות הדם: מה ענינו. ונתחיל
היותו מעולם העשיה מומטה למעלה.

שערי חלק ג' שער ב' קדושה

כבר נתבאר כל עולם ועולם וגם ההולדות של
אותו עולם מה ענינם. והנה עולם העשיה תחלה
יש בו חלק התחטון הנז' מלכות שבה ונקרא ד'
יסודות עולם השפל, והנה כל תולדותיו נבראו
בגוף שבו והוא ביסוד העפר הגשמי ונחלקים לד'
חלקים, תחטון שבהם האצנים עובות והמתכות
ואין בהם רק יסוד העפר שקבל כח מוד' יסודות
כלם מן הגוף שבהם ונתערבו יחד ונעשה מהם
מתכת ההוא, אמנם יש בהו כח א' שעירב
התערובת הנז' והס' נק' נפש יסוד להעפר הכולל
מה' כחותיו כנ"ל. אח"כ נברא הומוח כמו האילנות
והעשבים והיה גופו מיסוד העפר ג"כ ובו נפש
הדומם הראוי לו, ומוסף עליו נפש הומוח כלולה
בה' כחותיה, אח"כ נברא החי והס' בהמות ועופות
וכו', ובהם גוף ונפש דומם ונפש לומחת ומוסף
עליו נפש החיה הנקרא נפש הבהמית התנועה
וההרגש. אח"כ נברא האדם המדבר ויש בו כל

הכחות

שערי חלק ג' שער ב' קדושה סג

הכחות הנ"ל ומוסף עליהם נפש המדברת מיסוד
האש. אך דע כי ודאי שכל הבהמות מגוף ולויות
שבאדם יהיו יותר זכים משל החי ושל החי משל
הומוח ושל הומוח משל הדומם וזה יתבאר לך ממ"ש
לעיל כי כל הבהמות נכללה כל בחינה מהם
מכלן כסדר זו בתוך זו, ואח"ך ברא את האדם
הישראלי וך בכל בחינותיו יותר מכל שאר הנבראים
בגופו ובר' בחינות נפשותיו הדוממת והומוח והחיה
והמדברת מפנימיות הזך שכל ד' יסודות בהן
ובלורתן ר"ל נפשית שבהן ולהיותו יותר וך מכל
הנבראים בארץ נתעלה עוד כי גם הוא נכלל
ונקשר בכל העולמות ובכל פרטיהם ממטה למעלה
הא כי"ד תחלה נכנסה בו נפש מרקיע וילון ומשם
ולמעלה עד רקיע עליון דעשיה הכל נקרא נפש
דעשיה וזו נקראת נפש השכלית הקדושה שבאדם.
ואמנם זו עלמה נחלקת לה' כחות יחידה וחיה
וכו' גם נחלקת בשתי חלוקות באופן אחר, כי כל

הבהמות

שערי חלק ג' שער ב' קדושה

הבחינות שלוקח מד' יסודות נקרא גפש היסודית
הנחלקת לכחות הגז' דומס ולומח וחי ומדבר וגפש
של וילון כתר על כלס ונקרא גפש שלבית, ומה
שמשאר ע' רקיעין נחלקין לרוח ונשמה וחיה
ויחידה שבגפש וכלס יחד נק' גפש א' דעשיה
בבחינת כללות העולמות, ואח"ך לוקח רוח א' מעולם
הי"רה וגם הוא נחלק לכמה מדרגות הג"ל אך
בבחינת כללות כל העולמות נקר' רוח. ועד"ז
נשמה מזריאה וחיה מאיליות ויחידה מאדם קדמון
והרי נתבאר היטב מהוה האדם כי הוא כולל
כל העולמות כלן בין בכללות בין בפרטות מה שאין
כן בכל הגבראים עליונין ותחתונין, כי כל תולדות
איזה עולם מהן אינו כוללרק העולם אשר בו נבר'
והרי זה בעיני העולמות ממטה למעלה, גם הוא כולל כל
העולמות מפניס ולחוק. כי לד הנה בעולם העשיה יש לו
גוף מהעפר הנקרא עולם ובתוכו גפש היסודית מבחי'
הקליפות ובתוכו מבחינת מלאכי העה"ז שבבראו לכל
לרכי

שערי חלק ג' שער ב' קדושה סד

לרכי העה"ז לגדל הלומחים וכו' ובתוכו מבחינת
הנשמות של ב"א וכל אלו נעשין מרכבה אל אור
הנומשך מן אורות הי"ם שבנשיה אשר בתוך ד'
היסודות כדי להחיותן והם לפניס מן הכל, וכן
עד"ז כמה שיש באדם מ:לגלי העשיה ומג' עולמות
י"רה זריאה איליות ומעטה נתבאר כל תשובות
השאלות שכתבנו בתחלת שער זה, כי הנה אור
מחלב הנשמור פנימי ועליון מאור מחלב המלאכים
ולכן הן משרתיו. כי על ידו נמשך הארתם וחיותם
מאור הי"ם אליהם וזהו סוד הן אראלס לעקו
חולה, כי כשאין נמשך מהי"ם שפע לנשמות ישראל
הפנימיים מהן, חסרה השפעתם שהן חיוגי' אליהם.
נמלא שלעקו בזמן החרבן להיותן חולה מהנשמות
ולכן לא ירדו להתלבש גם הן בעה"ז בנוף כי
בהכרח היו נאבדי' ע"י הקליפות, כי אפילו הנשמות
הפנימי' אין בהם כח לעמוד בפני הקליפות כ"ש
הם. והראי' מהגפילים שבקשו לירד וגאברו מן
העולם

שְׁעָרֵי חֶלֶק ג' שַׁעַר ב' קְדוּשָׁה

העולם וימחו לעתיד לבא, וגם סיבה גדולה מוז
 כי לגרעונם לא היו יכולין להמשיך שפע לכל
 העולמות כי אם מבחינתן לחוד, ואפי' זה אי אפשר
 כי הן בעלמם הינם ממשיכים שפע לעלמן כי אם
 ע"י הנשמות. אמת הוא כי הנשמה שבעולם הילירה
 גרועה מהמלאך שבצריאה ועד"ז בשאר עולמות.
 אמנם הנשמה שבצריאה גדולה ממלאך הצריאה
 עלמה וכן בכל עולם בעלמו. גם נתבאר גדולת
 הנשמה כי היא אור מתילד וגמשך מאור הי"ם
 עלמן שלא ע"י אמצעי ולזה נקראו בני אדם לה'
 אלהיכם כי הם בבחינתם כבן מתאחו באביו בתכלית
 וגמשך מומנו וזהו סוד האבות הן הן המרכבה אל
 אור הי"ם הרוכב עליהם שלא ע"י אמצעות אור
 אחר וזהו סוד ישראל אשר כך התפאר כי לבוש
 האדם הוא תפארתו כמ"ש כחתן יכהן פאר וככלה
 תעדה כליה. והנה אור הנשמות לבוש לאור הי"ם
 וזהו סוד דודי ירד לנו שהיא העה"ז לרעות
 ב'גנים

שְׁעָרֵי חֶלֶק ג' שַׁעַר ב' קְדוּשָׁה סה

ב'גנים ו'ללקוט ש'שנים נוטריקון לבוש כי לוקט
 נשמות הדדקים המריחין כששנים ע"י מעשיהם
 צעה"ז ולוקטם להתלבש אורו בהם, וזהו סוד ואתם
 הדבקים צה' דבוק גמור עם אור הי"ם משא"כ
 בכל הנצראים. וז"ש כי כאשר ידבק האזור במתני
 איש כן הדבקה אהבם אלי כל בית ישראל. גם
 נתבאר ענין הילה"ט והילה"ר שבאדם מה ענינם,
 כי הם צ' ילירות נחוספו באדם זולת נשמתו והם
 אור מאור המלאכים ונקרא ילה"ט, ואור מאור
 הקליפות הנקרא ילה"ר חוץ אל ילה"ט וקליפה אליו.
 אך הנשמה עלמה של האדם פנימית מכלל ולהיותה
 פנימית וגם"כ היא נקראת עלמות האדם לכן יש
 צידו צחיחה להטות למקום שירלה כי גדול הוא
 מהן. האמנם עיקר נטיותו אל הילה"ט כי הוא קדוש
 כמוהו וגם כי הוא יותר סמוך אליו אך הגוף עיקר
 נטיותו אל הילה"ר כי שניהם מולד הרע וגם שהן
 סמוכין יחד. והנה בבחינה זו היא קטעת החומר
 עס (ה)

שערי חלק ג' שער ב' קדושה

עם הנשמה כי כיון שהנשמה אינה פועלת המלות
אלא ע"י הגוף אשר נוטה יותר אל ה"ה"ר בבחינה
זו יש קושי גדול להכניעו, הרי נתבאר כי בבחירת
הנשמה יכולה להטות אל ה"ה"ט, אך להיותו לריך
לפעולות הגוף יש לו טורח גדול להכניע ה"ה"ר,
והבן כל זה היטב איך אחר הפעירה אין עונש לא
לנשמה ולא לגוף עד שיתלבשו יחד כבהותן בחיים.
ונבאר עתה ענין תרוך שני שאלות הראשונות מה
לורך בבחינת האדם בגוף, ועוד מה טעם נולדו
בו י"ה"ט וי"ה"ר. ועוד יתורך עניני הכתובים תנו
עוז לאלהים, לור ילדך תשי כו'. הגה בתחלת
הבחינה נבראו כל העולמות על הסדר הנ"ל מבח
הא"ס ברזון פשוט בתורה גדבה וחסד. אח"ך לריך
עוד להמשיך מזון וחיות ושפע בכל העולמות
להעמידן על עמדם כבזמן הבחינה ולא יותר. וכמ"ס
ידעתי כי כל אשר יעשה האלהים הוא יהיה לעולם
עליו אין להוסיף וממנו אין לגרוע. וכמ"ס ואין כל

חדש

שערי חלק ג' שער ב' קדושה כו

חדש תחת השמש. וכתב ויכל אלהים ביום השביעי
מלאכתו וכו', שהוא ענין הבחינה עלמה. אכן
המשכת חיותם מאז ואילך הולך מעשיהם שיפרנסו
עלמן כענין הבן שבהיותו גדול אינו אוכל על
שולחן אביו. ואמנם הי"ם עלמן אינם לריכות
למעשיהם כי השפע הלריך להם להעמידן על
עמדם כשנאללו נמשך להם בהתמדה מאת הא"ס
כי ב"ם נאמר לא יגורך רע ואין לורך להם
לתקון ע"י מעשה. משא"כ בבחריים שהן מבחי'
הנשמות ולחך שהם מעורבים עוז ורע שלריכין
מעשה ותקון. האמנם בבחינה אחרת והיא כשנגרע
שפע אל הנבראים נראה ח"ו חולשה ומיעוט יכולת
ב"ם שאינם משפיעין בהם, לכן נאמר לור ילדך
תשי ובהפך תנו עוז לאלהים. ועוד סיבה אחרת כי
גם אם האדם בעלמו בריא ונקי, חפץ הוא שמלבשויו
יהיו מפוארים כפי גדולתו ולכן גם הספירות עלמן
נראין כביכול חלושים הן בעלמן כשהנבראים בלי

מתוקנין

שערי חלק ג' שער ב' קדושה

מתוקנין וזהו תנו"עו לאלהים ישראל אשר בך
 אתפאר ככ"ל, ונתבאר שאלת הג' והנה לסבות הגו'
 הולך לברא אדם א' יהיה כולל כל הגבראין
 והגאלין קושר כל העולמות ככ"ל עד ההומא
 דארעא כי הוא היותר קרוב לקבלת השפע מהי"ם
 ואז בתקו' מעשיו ימשיך השפע מן הי"ם אליו, וממנו
 אל המלאכים ומתן אל הקליפות, כדי שיתקון מהם
 מה שאפשר להחבר כמו שיתבאר בענין היל"ה"ר
 ומתן אל העולמות עלמן שהן הכלים והגופנים של
 כל עולם ועולם, ואם ח"ו יחטא מקלקל כל העולמות.
 והרי נתבאר בזה בריאת האדם בעולם השפל בגוף
 וכפש ביל"ה"ט וביל"ה"ר, ועוד ביצה קרובה לזה בענין
 היל"ה"ר כי מוכרח הוא בבריאתו ב"אדם להוליד
 בנים ולאכול והכל בהכרחי המוכרח בעהרה, וגם
 הוא מוכרח לכל עולם ועולם להמשיך השפע
 המתגשם בהם ללורך הכלים שהם העולמות עלמן,
 ולולא הם לא יתקיימו הכלים כי הם דקים מהם
 והם

שערי חלק ג' שער ב' קדושה סז

והם עלמם מכלל מדרגות הבריאה והבן זה מאד. ונמלא
 כי הולך שהאדם יהיה מורכב מכל העולמות לשהן
 יביעוהו במעשיו להמשיך השפע לו ולהם, כי הם לבדם
 אין כח בידם להמשיכו. ולכן כשהאדם חוטא כל העולמות
 מתקלקלים ומקבלים עונש ומיעוט שפע בעלמן
 יען לא יביעוהו והבן זה מאד. וזהו סוד והרשעה
 כלה בעשן הכלה להיות הקליפות סבת החטא יותר
 מכל השאר לכן עונשם גדול האמנם הטוב הנברר
 מהם עליו נאמר ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך
 בשני ילריך כי גם היל"ה"ר יוכל להתברר אך הפסולת
 שבו שהוא מוכרח להיותו רע עליו נאמר בהנדוף
 עשן מפני אש וכו'. והרי נתבאר כי האדם כלול
 מכל העולמות וז"ש כי זה כל האדם וזהו סוד נעשה
 אדם בללמנו כדמותנו. וז"ש נעשה בלשון רבים כי
 כל העולמות נשתתפו בעשיהו, ואז הוא כולל ללם
 אדם בכל העולמות כי כולן לריכין למעשיו וזהו סוד
 וינחהו בג"ע לעבדה ולשמרה בזמנות עשה ובמל"ת

שערי חלק ג' שער ב' קדושה

וכמ"ש כי לא המטיר ה' אלהים על הארץ לסבת
כי אדם אין לעבוד את האדמה. וזהו סוד ואשים
דברי צפ"ך לנפוע שמים וכו' כי האדם ע"י מעשיו
ממשיך חיים לשמים ולארץ, והרי הוא כאלו נטען
ויסדן וגמלא כי עמי אתה כמ"ש ז"ל שוקף שלי אני
בורא ואתה מקיים. ומעתה לא יקשה בעיניך ענין
הנבוא' כמ"ש ז"ל על ולדבקה בו, ובו תדבק כי
הנביא מתדבק בשי"ת ע"י המשכת הנבואה והשפעת
בתחוננים כמ"ש הרמב"ן וכל המפרשים ז"ל ואין זה
טימה כי הרי נתבאר כי אין שום דבוק עם אור
הי"ם כמו אור מחלב הנשמות כי זהו סוד
ואתם הדבקים בה' אלהיכם כו' :

השער הג' במעבדי הנבואה. הנה נתבאר
בשער הקודם כי נקל הוא היות
האדם מהנבוא להיותו כולל כל העולמות וכלן
מתפרנסים ע"י מעשיו עלה בדיניו מכל זה כי
אדרבא הנבואה מוכרחת להמלא בעולם כדי להישיר
האדם

שערי חלק ג' שער ג' קדושה סח

האדם לתקן מעשיו לשימשיך שפע לכל העולמות
ולא יתבטלו ח"ו וכמ"ש בחלום חזיון לילה אז יגלה
אין אנשים כו' להסיר אדם מעשה ואלו לא שרתה
נבואה על מרע"ה והוריד תורה מן השמים המקיימת
העולמות, כמ"ש אש לא בריתי יומם ולילה חוקות
שמים וארץ לא שמתי היו העולמות נחרבים ח"ו.
ובדרכו נמשכו אחריו כל הנביאים להישיר את העם
ולהחיר עיניהם בחכמות התורה ובסודותיה ע"י
רוח הקודש המתלבש בהם, נמלא כי הנבואה ורוח
הקודש מוכרחים להמלא בעולם ודבר נקל הוא. אך
אמנם בתנאי שימלאו אנשים ראויים לכך. ואמנם
בהיות הנפש פגומה הוא מהמנוע, ולכן נבאר
אופן העיכוב הזה. הנה בהיות השפע של רה"ק
מתעורר לרדה אל האדם לשרות עליו ויהיה חוטא
הנה הילה"ר הוא גורם מסך חשוך בין נפש
השכלית אל מקור רה"ק וז"ש כי אש עגותיכם היו
מבדילים כו' ואין רה"ק שורה עליו וזה ע"י
עבירות

שערי חלק ג' שער ג' קדושה

עבירות שם"א הפגמים בנפש השכלית כנז' בח"א,
גם אם יהיה הפגם מחמת חסרון איזו מלה
מרמ"ח מ"ע, הנה הוא בעל מוס ואין שפע עליון
כמשך אל נפש השכלית בהיות איזה חבר נשחט
ובעל מוס. ואמנם אם הפגם יהיה למטה בנפש
היסודית מפני מדות רעות שבנפש החיה, או מפני
מאכלות אסורות המשקלים נפש הזומחת וכן כל
כיוצא בזה, אז לא יהיה כח תחתון מתעורר להמשיך
השפע העליון ונעשה מסך מבדיל שם ואין התעוררות
תחתון עולה מלמטה להמשיך השפע מלמעלה
למטה. נמלא כי כמה מיני מסכים הן אם מסך
בין נפש הזומחת ולמעלה יען פגם במאכלות אסורות
אשר כחם הם בנפש הזומחת. ואם הם במדות
רעות או בעבירות הבאות ע"י האוה והתעוררות
נפש החיה הם פגמים בה. ואם הם עבירות
דיבור באים מנפש המדברת. ואם הם במחשבה
והרהור פוגם בנפש השכלית וכבר נתבאר כי כל
הפגמים

שערי חלק ג' שער ג' קדושה סט

הפגמים אינם רק באותו הגלגל הפרטי שיש אל
הנפש ההיא בכל מדרגה ומדרגה ובכל עולם ועולם
והבן זה. ולפעמים בהתחזק הפגמים נכרתת נטיעת
נפש זו מנוף אילן הנקרא אור מחלב הנשמות
ע"י מסך הנז' שמבדיל וזהו סוד הרשעים בחייהם
קרובים מתים. וכבר נתבאר כי לא כל הפגמים שוין
כי יש פוגם בזומחת ויש בחיה כו', האמנם לענין
המשכה רה"ק כיון שיש פגם בכל מקום שיהיה
אינו יכול להמשיך כלל, ולכן הבא ליעהכ לריך
שיהיו כל מדרגותיו זוכיות לבנה נקיים מכל חלאת
היולה"ר המעורב בכל מדרגות של הנפש וז"ש
למרע"ה כל נעליך מעל רגליך שיהיו כל איברי
גופו וכוחות נפשו בכל מדרגותי' הנז' זכים בלי
סיג וחומר עכור כלל, כנז' בספר התקונים ולא
ישאר בו זומחת היולה"ר כלל זולתי חלק הטוב
ומוזרר שבו, שהוא המוכרח לקיום הגוף בלבד,
ואז אין מעכב להבדיל בין כחות הנפש אל מקורה
באור

שערי חלק ג' שער ג' קדושה

באור מחלב הנשמות הדבק אל מקור רה"ק שבאור
הי"ס. הרי נתבאר כי ע"י הפגם גורם שמים
רעות. הא' שאין השוקת ורלון התחתון יכול לעלות
עד מקור רה"ק וע"י כן גם רה"ק העליון אינו
יכול להתפשט עד התחתון וכל זה מחמת מסך
העונות כנז'. ואמנם גרמת הפגם נעשה בהכרח
על ידי כחות שחוף בגוף ונפש הדומם המתקשרים
קשר אחיץ בגוף עלמו כי הוא כלי שבו פעולה
הנפש בכל מיני כחותיה. אמנם אין כל כחות הנפש
נמלכות בכל פגם כי יש פגם הפוגם בזומחת ויש
בחיה ויש במדברת ויש בשכלית כנ"ל. אבל כחות
נפש הדוממה וכחות הגוף נמלחים בכל מיני
פגם שבעולם:

השער הדר' בתנאי הנבואה בקצור גדול. כבר
נת' שיש פגמים פוגמים בנפש
לומחת ויש בחיה וכו' ולריך לזכך את כלס א"כ
לריך תחלה שישוב בתשובה גמורה מכל מיני עברות
או

שערי חלק ג' שער ד' קדושה ע

או מדות רעות ולא ישוב עוד עליהם כלל. ואחר
כך יזהר לקיים כל מה שאפשר בזמן הזה מרמ"ח
מ"ע כמו שביארנו בחלק א' ובפרט מאלו שהם
לקבוע עתים לתורה ביום ובלילה לא יגרע אפי'
יום א' ולהתפלל בכונה שלימה ג' תפילותיו בכל
יום. ולקיים ברכת המזון וכל מיני ברכות הנהגים
בכונה. ולכבד השבת בכל פרטיו. ולקיים והשבת
לרעך כמוך בלב שלם. ולקיים ק"ש ולילית ותפילין
בתפלותיו. אה"כ יזהר שלא יחטא כלל בשום מלה
משם"ה ל"ת ואפי' בדקדוקי סופרים ובפרט מאלו
מכל חייבי כריתות וחייבי מיתת בידי שמים וחייבי
מיתת ב"ד. ומן שאר הלאוין יזהר בפרט מאלו.
מרכילות ולה"ר ושיחה בטילה וליגנות והסתכלות
בעריות ומכל מיני קרי ומכל מיני קרוב אל הגדה
ומשבעה אפילו באמת ובשמירת שבת יותר מן הכל.
ויזהר מכל מדות בלתי הגונות כי הן מזהמות את
נפש היסודית ובפרט מהנאות עד קלה האחרון עד
אשר

שערי חלק ג' שער ד' קדושה

אשר יהיה כאסקופה התחתונה שהכל דשין עליה. וזה היה מוטבעת השפלות בלבו ממש עד אשר לא ירגיש בשמחה מהמכבדו ובחרפה מהמגדפו ויהיו שניהם שוים צעיניו ומהכעס אפי' שיכהו על לחייו כי אין דבר מוגע רה"ק יותר מהכעס ומן הקפדנות בתכלית האחרון אפי' עם בני ביתו. ומן העלבות בתכלית האחרון כי אין נבואה שורה כלל אפי' אל הראוי אליה מתוך עלבות. ויהי השמח בחלקו אפי' בשעת שיסורין באים עליו, כמ"ש והאבה את ה' אלהיך בכל לבבך כו'. ואחר כל זה יהיה עוסק בכל כחו בתורה לשמה לעשות נחת רוח ליוצרו בלבד וכשיעסוק בתורה ובמלות יהיה שמח עד קלה אחרון כמ"ש שש אנכי על אמרתך כמולא שלל רב, כי ע"י כן ימשיך שפע בכל העולמות. ועיקר הכל הוא יראתו יתברך תמיד בכל רגע לבתתי יחטא וזה ע"י שישים השם נגד עיניו, כמ"ש שויתי ה' לנגדי תמיד. וכיון להדביק מחשבתו בו לא יפסיק אפילו

שערי חלק ג' שער ד' קדושה עא

אפילו רגע וזהו סוד ולדבקה בו, ובו תדבק: **הישער הה'** באיכות הנבוא' מה ענינה. הנה נתבאר כי אור א' הוא בלורת אדם מתפשט בכל ד' עולמות אבי"ע. עד סוף ד' יסודות זה העולם השפל, והוא מתדבק באורות אדם העליון הנקרא י"ס, והם מתלבשים בזה האור הנקרא אור מחלב הנשמות וכל נשמות התחתונים כלולות שם, וזכרתם צעה"ז להתלבש בגופותיהם מניחות שרשיהם דבוקות במקורם אשר משם חולבו, וענפי השרשים ההם לבדם הם יורדות בדרך התפשטות לבד ומתלבשות בגופות צעה"ז כדמיון ענפי האילן שהן דבוקות ומושרשות בגוף האילן ממש וכופפות עלמם למטה, ומוגעות בקרקע עלמו בעודן כאחזות בגוף האילן. וכאשר האדם חוטא חטא הראוי להכרת נכרת אותו הענף מגוף האילן וכאשר נפרד ממנו ועומד צעה"ז, כרוח הבהמה וזהו סוד הכרת תכרת הנפש היא, וזהו סוד כי האדם עץ

שערי חלק ג' שער ה' קדושה

עץ הסדה. וזה וסוד מ"ש בלדיקים שנכפל שמש אברהם
אברהם יעקב יעקב משה משה, א' כנגד בחינת
השרש הנשאר למעלה דבוק באילן, וזהו הנקרא מזלו
של האדם. וכמש"ל שראה מרע"ה מזלו של רבי
עקיבא יושב ודודש גו' כי ממנו נוזל השפע אל
הענף שירד ונתלבש בגוף. והנה השרש הוא עליון
מאד בראש רוס עולם האלילות והענף ארוך מאד
מתפשט בכל העולמות עד התלבש קלהו בזה הגוף.
ובכל מדרגה שבכל עולם מניח שם שרש א'. באופן
שאין לך נשמה שאין לה שרשים לאין קץ זה למעלה
מזה, וע"י מעשיו זוכה להעלות לכלן, כי כל
מדרגות עולם העשיה, שרשיו אשר הגיח שם נקראים
כלן נפש א' שלימה דעשיה. וע"ד זה בשאר המדרגות.
ובזה יתבאר ענין הנבואה, כי אחר היות האדם
בחומר זך בלי זהומת הילכה"ר, ולא בכחיה הנפש
היסודית כלל, ולא יש בידו חטא הפוגם באיזה
שרש משרשי נשמתו, הנה כאשר יכין עלמו להתדבק

שערי חלק ג' שער ה' קדושה עב

עד שרשו העליון יוכל להתדבק בו ואמנם אע"פ
שהוא ראוי לכך לריך להתפשט נשמתו מכל וכל
ולהפרידה מכל עניני החומר ואז תוכל להתדבק
בשרשה הרוחני. והנה אין ענין ההתפשטות הזה
שחמלא כחוצ בכל הספרים בעניני הנבואה ורה"ק
התפשטות ממשיי שהנשמה יולאת מגופו ממש בענין
השינה, שא"כ אין זו נבואה אלא חלוס ככל החלומות.
אמנם השראת רה"ק הוא בהיות הנשמה בגופו
בהקיץ ולא תלא ממנו אבל ענין ההתפשטות הוא
כי יסיר כל מחשבותיו לגמרי. והכח המדמה שבו
שהוא כח נמשך מהנפש החיה היסודית שבו
יפסיקו מלדמות ולחשוב ולהרהר בשום ענין
מעניני העה"ז וכאילו ילאת נפשו ממנו ואז יהפוך כח
המדמה מחשבותיו לדמות ולזייר כאלו עולם בעולמות
העליונים בשרשי נפשו אשר לו שם מזה לזה, עד
שהגיעה זיור דמיונו במקור שלו העליון ויחוקקו
זיורי כל האורות במחשבתו כאלו מזייר ורואה

שערי חלק ג' שער ה' קדושה

אותם כפי דרך כחו המדמה ללייר בדעתו עניני
העה"ז אע"פ שאינו רואה אותם כגודע בחכמת
הטבע. ואז יחשוב ויכוין לקבל אור מן הי"ם מאותה
הנקודה אשר שרש נשמתו נאחזת שם. ויכוין
להעלות גם את הי"ם זו לזו עד הא"ס. וימשיך
להם הארה משם עד למטה דרך ירידה עד סופן.
וכאשר ירד האור על ידו אליהם הם שמחים בזה
ומאירין מאותו האור שמשיך אל שרש נשמתו
הנאחזת בהם כפי החלק הראוי לה. ויכוין להוריד
דרך ירידה ממדרגה למדרגה עד שיגיע האור והשפע
ההוא אל נפש השכלית שבגופו, ומשם תגיע עד
נפש החיה וכח המדמה שבו, ושם ילטיירו הענינים
ההם ליור גשמי בכחו המדמה ואז יבינם כאלו
רואה אותן בעין ממש, ולפעמים אותו האור
היורד ילטייר בכח המדמה כדמות מלאך הדובר בו
ורואה אותו או שומע קולו וכיוצא, מא' מחמשה
חושים הידועים הנפשיים שבכח המדמה, ומרם
יועתקו

שערי חלק ג' שער ה' קדושה עג

יועתקו אל חילוניותם בה' חושים החילוניים אשר גם
הם מנפש החיה כגודע ואז יראה וישמע ויריח
וידבר בחושו בגשמים ממש וכמ"ס רוח ה' דבר
בי ומילתו על לשוני. כי יתגשם וילטייר האור ההוא
בחושים הגשמיים ולפעמים תהיה נבואתו בחמשה
חושים הרוחניים אשר בכח המדמה בלבד. וכל זה הוא
בהתפשטות כח המדמה לגמרי מכל מחשבות החומר
כנז'. נמלא שהנבואה היא כדמיון החלוט שנפשו
השכלית יולאת ממנו ועולה למעלה ממדרגה למדרגה,
ושם לופה ומביט ואח"כ חוזר ויורד ומשפיע זה
האור עד נפש החיה אשר בה כח המדמה, ושם
ילטיירין ומתגשמים יותר אותן הדברים וכשיקיץ
האדם זוכרת נפשו הענינים ההם בכח השומר
ובכח הזוכר אשר גם הם ננפש החיה כגודע
בחכמת הטבע. והרי נתבאר ענין הנבואה וענין
החלוט היעב, כי זה בעוד הנפש בגופו וזה אחר
לאת הנפש. האמנם נבואה עלמה יש שני מינים,
הא'

שערי חלק ג' שער ה' קדושה

הא' היא נבואת שאר הנביאים שצעת האור
נשפע ומגיע בזרידתו אל נפש השכלית אשר בו,
ומשם יורדת אל נפש החיה להלטייר שם בה'
חושים הפנימיים אשר בכח המדמה היו החושים
החילוניים נרתעים ברעד גדול והיו גופלין כי אין
כח בהם לקבל האור הוא ולליירו ולהגשימו בחושים
החומרים. והנבואה עד"ז נקראת חלום אע"פ
שהינה חלום ממש כנזכר ותרדמה נפלה על אברהם
וכו'. והמין הב' היא נבואה שלימה שלא היו נרתעין
חושי החומר כלל ומלטיירים בו בנחת וזו היתה
נבואתו של מרע"ה. והסיבה לזה היוהו חומר זך
לגמרי וגשונה על ידי קדושת מעשיו להיות במדרגת
הנפש, כי הוברה זהמתו וגשאר העוב והזך אשר
בגופו וגם בכחות נפשו היסודית, כי בהן לבדם יש
בחנית גשם ולא בנפש השכלית ומשם ולמעלה.
וכבר נתבאר היות שרשים לאין קץ לנשמת האדם,
הנה כפי מעלת מקום מחלבה, כך יתגדל כח
המשקט

שערי חלק ג' שער ה' קדושה עד

המשכת שפע נבואתו. וכן גם אם יהיה שרש מחלב
נשמתו במקום עליון ולא תיקן ולא זכה להמשיך
אל כל השרשים אשר משם ולמטה. גם זה לא
יוכל להמשיך שפע נבואתו אלא מאותה המדרגה
אשר תיקן וזכה אליה. ומשם בלבד ימשך שפע
נבואתו. וזה יתבאר לך כמה מדרגות יש בנביאים
לאין קץ, ואל תחשוב כי כיון שביארנו שאין נפש
הנביא יולאת מגופו א"כ מה הפיסה יש במחשבתו
בלתי ממשיית לעלות לפתוח השערים וזה תבין
במ"ם למעלה, כי הנפש כעין ענף ארוך מאד
מתפשט מהשרש הדבוק באילן עד גוף האדם ואוהו
הקו הנמשך תמיד בהיות האדם חושק לעלות אל
שרשו, עולה אור מחשבתו הנקרא מושכל מן
המשכיל שהיא הנפש המשכלת עד השכל עלמו
שהוא השרש העליון אשר לנפשו, ומתדבקים ונעשים
א' ע"י ההשכלה עלמה שהיא השפע הנמשך מן
מן השכל אל המשכיל. נמצא כי המושכל הוא האור
והשפע

שערי חלק ג' שער ה' קדושה

והשפע עלמו היורד מן השכל אל נפש המשכלת.
וזה השפע והאור הממשי הוא ענין הנקרא מהשבה
והבן זה היטב כי לא דבר רק הוא שאל"כ בעלת
כל עניני כונת התפלות והרהורי האדם הטובים
והרעים. והרי נתבאר לך היות הנבואה מוכרחה
ויכולה להיות כענין האדם התופש בידו בקלה ענף
האילן בהיותו כסוף למטה ומגענעו בכח ואז כל
האילן כלו מתגענע בהכרח ואמנם לא יתגענעו
העליונים במחשבת האדם התחתון וזהו בהיותו
ראוי להמשיך האור העליון עליהם ואז בשמחה
זו גם הם ימשיכו מאהוהו האור עליו, אבל אם
אין בו יכולת להמשיך עליהם אור עליון לא
יחשבוהו כלל ולא יתדלו להתקרב אליו לעזרו
ולהמשיך מחשבתו למעלה, כי הכל היא ואין
בה מועיל:

הישער הו' במדרגות הנבואה. מה ענין
הנבואה שבדורות ראשונים,
ומה

שערי חלק ג' שער ו' קדושה עה

ומה ענין השגת רה"ק שאפשר להשיג גם בזמננו
זה. הענין נבואת הנביאים כך היא, כי הנה נתבאר
למעלה איך ד' עולמות הן הנקראים אבי"ע ולמטה
מוכלס הוא העולם השפל הנחלק לד' יסודות הן
וכחות נפשויה' היסודית, ונחלקות כעין י"ם, גם
נתבאר כי בכל עולם יש אור פנימי הם הי"ם,
וחולה להם אור מחלב הנשמות, וחולה לו אור
מחלב המלאכים, וחולה לו אור חשוך מחלב הקליפות,
וחולה לו העולם עלמו שהן הרקיעים שבאותו
עולם וכן ממש הוא בעולם השפל כי חומר ד'
היסודות הוא הגוף והעולם, ובחוכו הן שאר
האורות כל א' מהם כלול מד' בחינות הנפש
היסודית. גם נת' היות מדרגות לאין קץ כי ספירה
כלולה מי' וי' מי' וכו'. באופן שכל עולם יש בו
מדרגות לאין קץ. וכבר נת' איכות הנבואה בשער
ה' כי מחשבת הנביא מתפשטת ועולה ממדרגה
למדרגה ממטה למעלה עד הגיעו למקום אחיזת
שרש

שערי חלק ג' שער ו' קדושה

שרש נשמתו, ואז היה מחשב להעלות אור ספירה
עד א"ם וממשיך משם אור וחוזר ומורידו ממעלה
למטה במעלות אשר עלה עד הגיעו למטה למטה
בנפשו השכלית, ונוטלת חלקה באור ההוא כפי
שיעור אחיזת שרש נשמתו ולמעלה, ומשם ממשיכה
בכח המדמה בנפש החיה שבו, ושם מלטיירים
הדברים בחושים הפנימים אשר בכח המדמה או
בחושים החילוניים. והנה המשכה המחשבה היא
ודאי שלא מאליה היתה עולה אלא ע"י כונות ויחודים
נמסרו בידו מאת הנביא המלמדו להתנבא, כענין
בני הנביאים עם שמואל ואליהו ואלישע ז"ל, כדי
שבאותן היחודים שהיה מיחד היה ממשיך האור
והשפע כפי רצונו וזו היא תכלית ענין הנבואה. עוד
שנית היו מלמדים אותם והם תפלות והזכרת
שמות על שומרי הפתחין של הרקיעים ושל ההיכלות
שבכל עולם ועולם מסוף העולמות שם הד' יסודות
והאווירים שבהם עד רוס עולם האלילות כגו' צם'
קזהר

שערי חלק ג' שער ו' קדושה עו

הזהר פרשת ויקהל בענין עליית התפלות דף ר"א
ע"ב וגו' בפרקי היכלות ובצביריות שלהם. ותחלה
היו משתמשים לפתוח השערים שבאותה מדרגה
ואח"כ מייחדים היחוד והתפלה המיוחדת כפי
המדרגה ההיא וכך עולים ממדרגה למדרגה עד הגיעם
לשרשם העליון ונוחים שם ואח"ך היו עוד ממשיכין
מחשבותם עד הא"ם וחוזרים וממשיכים השפע
למטה כנ"ל :

וענין

השוערים והשמות האלו פירושן הוא כי
היו משביעים בכח שם קדוש א' שהוא
מן הספירה שבאותה מדרגה אל המלאך המושרש
ונחלב משם והוא הממונה על שער הרקיע עלמו
שהוא החומר שבמדרגה ההיא אשר יש לו ג"כ שם
ידוע לאותו שער ופתחו ואז נכנסת מחשבת הנביא
דרך שער ההוא מאור לאור עד אור הפנימי של
הספירה שבאותה מדרגה, ואז מתפלל ומיחד היחוד
הנריך להם וכך עולה ממדרגה למדרגה. וה"ל זה
ענין

שערי חלק ג' שער ו' קדושה

ענין מראות יחזקאל הנקרא מעשה מרכבה להיות
 המדרגות מורכבות זו על זו והחלה נפתחו השמים
 שערי הרקיעים שהם אורות החומר והכלים שבאותו
 עולם ומשם נכנס אל הקליפות וז"ש וארא והנה
 רוח סערה וכו' וכמ"ש בהושע תחלת דבר ה'
 בהושע, ר"ל תחלת התגלות דיבור הנבואה
 היה נגלה תחלה הקליפה וכחותיה שהם אשה זנוגים
 וילדי זנוגים. ואמנם בהיותו בשמים גם שם היה
 מתדבק ונזפה כמ"ש נפתחו השמים ואראה מראות
 חלקים אבל כשהגיע למקום הקליפות לא היה נהנה
 להדבק בהם אלא קורע ועובר בהם ואינו נדבק
 בהם רק ראה בעלמא מוכרתת וזהו סוד אליהו
 ז"ל לא ברעש ה' לא באש ה' כו', ומשם נכנס
 למחילת אור המלאכים כנודע, כי בין כל אור ואור
 יש פרגוד מפסיק וזהו סוד הנעלם שיש בענין
 החשמ"ל כי הוא בנימט' זלבוש והוא הכלי והחומר של
 אורות המלאכים וה' יכפר בעדי בגלותי סוד נעלם

קזק

שערי חלק ג' שער ו' קדושה עז

הזה ואז ראה עשר כתות המלאכים אשר כלם
 נחלקים לד' חיות וד' מחנות שכינה וז"ש ומתוכה
 דמות ד' חיות ומשם נכנס עד הגיע אל אור הי"ם
 עלמן. וז"ש ועל דמות הכסא כמראה אדם וכו'.
 ואמנם הכסא עלמו הוא אור מחלב הנשמות בסוד
 האבזה הן הן המרכבה ולכן נקרא הגפס כבוד
 כמ"ש למען יזמרך כבוד ולא ידום וכתוב עד מה
 כבודי לכלמה. והנה גליתי אליך סוד עמוק כולל
 עניני המרכבה אשר לא זכו אליה הדורות
 הקדמונים אלינו, וכבר נתבאר למעלה בשער ה' כי
 לא כל הנביאים יונקים משרש אחד כי יש להם
 שרשים שאין להם קץ והם ס' רבוא בכל עולם.
 וז"ש ז"ל ס' רבוא נביאים עמדו בישראל ומרע"ה
 כולל כלם ושקול ככלם, ואמנם דרך כללות נבאר
 מדרגתם כי מרע"ה היה עולה עד האילנות ומשם
 רואה ממש אלא הוא על ידי התלבשו צבריאה לבדה
 וגם זה אינו אלא בדרך מעבר לבד כי האילנות

לבדו

שערי חלק ג' שער א' קדושה

לכדו הוא נמנע וזהו סוד כי לא יראני האדם וחי.
ושאר הנביאים היו רואים צאלילות ע"י התלבשות
גמור באורות הבריאה, ואחר התרצן היה יחזקאל
והתנבא מן הצלילות אחר התלבשו בבריאה והבריאה
צילרה התלבשות גמור ומאז וחילך אין עוד אור
אלילות ובריאה נגלין כלל. ואל זה כיונו רז"ל כי
אחר חגי זכריה ומלאכי פסקה נבואה לגמרי,
ונשתייר דה"ק והוא המשך אורות הצלירה עלמס
לכדס ומסס ולמטה וזהו הנקרא בתלמוד עליית
הפרד"ס אשר הוא הצלירה הנקרא עולם מטערו"ן
וגם לזה היו שמושים ידועים לפתוח השערים שיש
מן העולם השפל והעשיה והיצירה ולייחד היחודים
והתפלות הנאותים כפי עולם הצלירה ב"ס שבה.
וזהו סוד שמוש פרקי היכלות שנשתמשו בו רבי
נחוניא ור' עקיבא ור' ישמעאל ואנשי כנה"ג. ואח"כ
נשתכחו גם דרכי השמושים ההם. ועוד אחרת כי
נאבד טהרת אפר פרה בזמן האמוראים עד זמן
אב"י

שערי חלק ג' שער ו' קדושה עה

אב"י ורצא כנז' בתלמוד, ולכן לא נשתמשו מאז
וחילך בעליית הפרד"ס, ומאז וחילך נשתמשו בשמושי
עולם העשיה לצדה, ולהיותו עולם השפל מכלס
וגם כי המלאכים שבה מיעוטן טוב ורובן רע ולא
עוד אלא שהטוב והרע מתדבקים יחד מאד לכן אין
בו השגה כלל כי אי אפשר להשיג טוב לבד ולכן
מערבת ההשגה בטוב ורע אמת ושקר, וזהו סוד
ענין קבלה מעשית הכתובה בספרים, כי היא העולם
העשיה ולזה נקרא קבלה מעשית, ולכן אסור
להשתמש בה כי בהכרח יתדבק גם ברע המתדבק
בטוב, וחושב לטהר נפשו ומענפה בסבת הרע
ההוא וגם אפילו שישג הוא אמת בתערובת שקר,
ובפרט כי אין אפר פרה מזויה וטומאת הקליפות
מתדבקות באדם המתקרב להשיג ע"י קבלה ומעשית
ולכן שומר נפשו ירחק מהם כי מלבד שמטמא
נפשו יענש בנהיגם, ואף גם בצה"ז קבלה צידינו
כי יעני או הוא או זרעו או יחלה בחולאים הוא
או

שערי חלק ג' שער ו' הרושה

או זרעו או ישתמד הוא או זרעו, וקח ראה מרבי יוסף דילה רינה ורבי שלמה מולכו שנשתמשו בקבלה מעשית ונאבדו מן העולם וכל זה לסיבה הנז' כי אין טוב בלתי רע, ולא עוד אלא שמכריחים אותן בעל כרחן ע"י השבעות ואז מפתים אותן ומטיין אותן לדרכים לא טובים עד שמאבדים נפשם וגדולה מזו כי כל דרכי ההשבעות האלו העלימוס הראשונים ואין לנו בקיאים היטב בדרכיהן וראו להתרחק מהם בתכלית:

השער הז' בהנהגת רה"ק בזמננו זה.

אחר שהזהרנו את האדם בשער שקדם מכל דרכי ההשגה כנ"ל, אל יהיאש האדם כי הגה בפסוק ודבורה אשה נביאה תגא דבי אליהו מעיד אני עלי שמים וארץ בין איש בין אשה בין גוי בין ישראל בין עבד בין שפחה הכל לפי מעשיו רה"ק שורה עליו. והנה באזינו שמענו ובעינינו ראינו יחידי סגולה השיגו למדרגת רוח הקדש

שערי חלק ג' שער ז' קדושה עמ

הקדש בזמננו זה, והיו מגידים עתידות ומהם בעלי חכמה לא נהגלית בדורות שקדמו אלינו וכדי שלא להרפות ידי הבאים אל הקדש להתקדש אבאר איזה ענינים ואפתח כמלא פי מחט סדקית וה' הטוב לא ימנע טוב להולכים בתמים. ותחלה נבאר כמה דברים בעיני ההשגה ובשער הח' אכתוב סדר ההנהגה בהם בזה"י:

הנהגה הדרך המוצהר שכלם הוא מה שכתבנו

בשם תגא דבי אליהו ז"ל והיא הדרך שנהגו בה החסידים הפרושים הקדמונים והוא לשוב בתשובה עלמה מכל אשר קלקל, ואח"ך ישלים נפשו בקיום מצוות עשה ובטוה הפלותיו בתכלית, ובעסק התורה לשמה בזריזות, כשור לעול עד יוהא רחוק, ובמישוע הענוגים ובאכילה ושתיה, ובקימת חנות לילה או פחות מעט ובהרחקת כל המדות המגונות ובפרישות מכל אדם אפילו בעיני שיחה בעילה, ואח"ך יטהר גופו בטבילות תמיד ואח"ך

שערי חלק ג' שער ו' קדושה

ואח"ך יתבודד לעתים ויחשוב ביראת ה' וישים
הו"ה נגד עיניו תמיד ויזהר להיות מחשבתו פנויה
מכל הבלי העה"ז, וידבק באהבתו יתברך בחשק
גדול וע"י כן אפשר שיזכה לרה"ק בא' מאלו
האופנים שנאמר, הא' הוא שימשך על נפשו אור
עליון משרש נפשו העליונה כנ"ל בשער ה' ותתגלה
אליו וזה הוא רה"ק גמור, הב' הוא שע"י עסקו
בתורה או קיומו חייו מלוב אשר נבחר בדברי
רו"ל כל העושה מלוב א' קנה לו פרקליט א' וגו'ר
ממנה מלאך ממש אך בתנאי שיקימנה תמיד וברוב
כונה כהלכתה ואז יתגלה אליו המלאך ההוא וזהו
ענין מה שנמלא כתוב בספרים ענין המלאכים
הנקראים מנידים אלא שאם לא תהיה המלוב
כהלכתה יהיה המגיד ההוא מעורב טוב ורע אמת
ושקר, הג' הוא שע"י חסידות כנ"ל יתגלה אליו
אלהיו ז"ל וכפי חסידותו יגדל גלויו אליו, הד'
הוא גדולה מכלם והוא כי יזכה שיגלה אליו חייו
נפש

שערי חלק ג' שער ו' קדושה פ

נפש מהלדיקים הנפטרים הראשונים אם מאותן
שהם משורש נפשו כגודע, או מזולתם אלא מפני
שעשה חייו מלוב כתיקונה כמוהו והזכה למעלה
זו ישיג שיודיעוהו חכמות וסודות גנוזים שבחורה
עד להפליא וכל זה כפי מעשיו, הה' והיא הגרועה
מכלם כי יראה בחלומותיו עיני עתידות וחכמות
קרובים אל רה"ק, והנה הדרכ' הזאת היא הדרכ'
הישרה, כי כיון שאין האדם משביע ולא מכריח
העליונים, כי אם זכה מעשיו הטובים ובקדושתו,
ודאי שרה"ק הטוב ישרה עליו בלי תערובת
רע כלל, משא"כ בהיות האדם מכריח או מבקש
דרכי ההשבעה זכה מעשים ותפלות ויחודים
שאם יטעה בהם כל שהוא אפשר שיזדמנו לו
דברים חלונים מעורבים. עוד יש דברים אחרים
ע"י מעשה ואבא"רם בחלק הד', והם להמשיך
עליו א' מה' אופנים הנז' אף אם לא יבואו מעצמן
ולריכים קדושה וטהרה גדולה כדי שלא יהיה בהם
תערובת

שערי חלק ג' שער ח' קדושה

הערובה כז'. אמנם הדרך הראשונה היו דורכים
בה אף בדורות הראשונים, וכמ"ס הרמב"ן ז"ל
בפ' ולדבקה בן, ובאגרת הקדושה אשר חבר
בפ"ד בענין 'ן עזאי שהיה יושב וסוגה והאם
מלהטת סביבותיו:

השער הח' לבאר הנהגת הבא להתקדש

מזמננו בדרך קלרה מאד. לריך
שיזדקך ד' זכוכים, הא' לשבז מכל חטאיו הן
במל"ת הן במועטת קיום מ"ע, הן בכל דבר
סופרים הן מכל מיני מדות מגומות ולא ישוב עוד
אליהם, ובפרט מכל חייבי כריתות ומיתות וחלול
ה', ובשמירת שבת ומן הגדה ומכל מיני קרי, ומן
השבועה אפי' באמת ומהסתכלות בעריות ומלה"ר
ומרכילות ומלצנות ושיחה בטילה, ויתרחק מהגאווה
והכעס והקפדנות והעלבות ויתנהג בענוה ובשפלות
ויהיה י"י שמח בחלקו, הזכור הב' בקיומו כל רמ"ח
מלות עשה דאורייתא ומדברי סופרים ובפרט
קביעות

שערי חלק ג' שער ח' קדושה פא

קביעות עתים לתורה, ותפלה זכונה וזרכה המזון
וכל זרכות הנהגים זכונה. ולאחוב כל אחד
מישראל בצבת עינו ולכבד השבת בכל פרטיו. ובכל
לילה יקום אחר חלות להתאבל על ירושלים ולעסוק
בחורה. וכל מעשיו יהיו לשם שמים באהבה. הזכור
הג' והד' הם צעת שיכין עלמו להתקדש ברוח
הקדש. הא' הוא בטהרת הגוף בטבילה ובגדים
נקיים. הב' הוא צעת שיכין עלמו לקבל רה"ק
אחר אשר הוטעו בו כל מדות טובות בקניין. וכנס
בבית יחידי בטבילה ובקדושה, במקום שלא יטרודוהו
קולות בני אדם ולפלופי עופות, ואם יהיה אחר
חלות הוא יותר נכון לכל הדברים, ויסגור עיניו
ויפשוט מחשבתו מכל עניני העה"ז כאלו ילאה נפשו
ממנו כמת שאינו מרגיש כלל, אח"ך יתאמץ ויתחזק
בחשק אמיץ להרהר בעולם העליון, ולהתדבק שם
בשרשי נשמתו ובאורות עליונים. וידמה בעלמו כאו
ילאה נפשו ועלתה למעלה ולייר עולמות העליונים

שערי חלק ג' שער ח' קדושה

כאן עומד בהם ואם עשה איזה יחוד ירהר בו
להמשיך בזה אור ושפע בכל העולמות, ויכוין לקבל
גם הוא חלקו באחרונה, ויתבודד במחשבה כאלו
נחה עליו הרוח עד שיטור מה ואם לא ירגיש
מאומה נראה כי עדיין איננו ראוי ומוכן ולכן
יתחזק עוד מאז ואילך בעבודה ובקדושה ויחזור
אחר ימים להתבודד ע"ד הגז' עד אשר יזכה
ותטח עליו הרוח. וכאשר תחול עליו לריך
שיבחין אולי עדיין איננו זך ונקי, והרות הזה
הוא סערה אחרת, או על הפחות הערובת רע
בטוב ומעשה נ' עזאי ונ' זומא בעלותם לפרד"ס
ויכח, וזה יבחן ע"י מה שנגלה ליו אם כל דבריו
אמת או מעורבין אמת ושקר או אם דבריו בדברים
בעלים של הבלי העה"ז או בדברים שאינן על פי
התורה וכיוצא בזה, כי אז לריך לדחותו מעליו,
וגם להתחזק יותר ויותר בעבודה עד יהיו כל דבריו
נאמנים וצריחת שמים, ודע כי בתחלה תחול עליו

הרוח

שערי חלק ג' שער ח' קדושה פב

הרות במקרה לעתים רחוקות, וגם שיהיו דברים
נקלים ולא בדברים עמוקים וגם שדבריו יהיו
מעטים וכל אשר ילך יתחזק כמו בכל הפרטים הנז',
והנה כלל הכל הוא זכך החומר עד קלה האחרון,
ועקירת הרהורי המחשבה וכח המדמה שבו לגמרי,
ויתדבק בעליונים בתכלית הדבוק. והנה לריך שתבונן
בכל מה שכתבנו בחלק א' בשער ו' כי אם נתבאר סדר
הנהגת החסידים בציאור יותר:

חלק רביעי

באופני השמוש בהשגת רוח הקדש כבר ביארנו
בח"ג ש"ז כי ה' אופני השגה הם
רה"ק ושמות לדיקים, ומלאכים הנקראים מגידים,
ואליהו ז"ל, וחלוס, וכל אחד מהם אפשר שתושג
מליהו ז"ל ע"י קדושה האדם ועוסקו בתורה מזלי
הלטרך מעשה אחר, גם אפשר להשיגם ע"י מעשה

פרטי

שערי חלק ג' שער ח' קדושה

פרטי אחר שיוקדם היות האדם ראוי ומוכן להשגה,
וענין זה השני יתבאר בחלק הזה מכל הנמלא
כחוצ בספרי החכמים הקדמונים ויחלק לג' שערים,
הא' באופני המעשים, הב' באופן ההשגה, הג'
בתנאי ההשגה. וכבר כתבתי בספרי הגדול הנקרא
עץ חיים כמה יחודים ומויני דרכים נפלאים בענין
ההשגה ואם יגזור השי"ת אכתבם באר הטיב
בחלק בפני עלמו:

אמר המדפיס החלק הזה הד' לא בא להעתיקה ולא
נדפס כלל כי מאחר שהכל שמות ולרופים
וכודות נעלמים, אשר לא כדת להביאו על מזבח
הדפוס:

ספר

עלים לתרופה

והוא אגרת מוסר מהמאור הגדול
הגאון רבינו הרמב"ן זצ"ל ששלח
לבניו. ועוד אגרת מוסר ששלח לבני
ביתו הגאון רבינו אלי' מוויילנא
זצ"ל זיע"א:

נדפס

פעה"ק ירושלים תובב"א

שנת תרס"ז לפ"ק

עלים לתרופה

תוכו רלוף אהבה אגרות שמים שתי פרישות טובות.
ראשון בקודש אגרת מוסר מהמאור הגולה מרגא
ורבנא הגאון הרמב"ן ז"ל ענף עץ אבות, אשר
שלח מעכו לקטלוגיא לבנו ובה הדריכו על הענוה
יתירה ולוהו שיקראה פעם אחד בשבוע הוא
וחזיריו עד אשר יהיו רגילין בה בעל פה מאלופות
מרוצבות, והבטיחו שבהרגלו בזה יענוהו מהשמים
ויולל מכל לרה ומוצטח לו שהוא בן העה"ב מבני
עליה מאן נינהו אבות. **שני** בקודש אגרת הגאון
רבינו **אליאן** מווילנא ז"ל שכתב לבני ביתו
כשנסע לעצור בארץ הקדושה לבקר ולהשתטח על
קברי החסידים והלדיקים אשר מנוחתם בא"י ת"ו
ובה כלול הדרכות ומוסרים מדות טובות:

אגרת

ב

הגאון רשכב"ה הרמב"ן ז"ל

שמע בני מוסר אביך ולא תעוש תורת אמן.
בני ידי תהנהג תמיד לדבר כל דבריך
בנחת עם כל אדם בכל עת ובכל זמן, ובזה תגלל
מהכעס שהיא מדה רעה ומגונה מאד להחטיא בני
אדם, כמו שארז"ל כל הכועס כעע"ז וכל מיני גהינם
שולטים בו שג' הסר כעס מלבך והעבר רעה מבשרך,
ואין רעה אלא גהינם שנאמר וגם רשע ליוס רעה,
וכאשר תגלל מן הכעס תעלה על לבך מדת הענוה
והתדבק בה שהיא מדה טובה מכל מדות טובות
שנאמר עקב ענוה יראת ה' ותן מאד מאד הוי
שפל רוח, ומרע"ה לא נשתבח לא במדה זו שנאמר
והאיש משה ענו מאד, ובה זכה שנתנה תורה ע"י
ורבן של כל הנביאים והזוכה למדה זו אהוב למעלה
שנאמר ואת דכא ושפל רוח, ובהתדבק במדת
הענוה אז יעלה על לבך מדת היראה כי תתן אל

לבך

עלים לתרופה

לכך תמיד מאין באת ולאן אתה הולך רמה ותולעה
 בחייך ובמותך, ולפני מי אתה עתיד ליתן דין
 וחשבון ממ"ה הקב"ה מלא כל הארץ כבודו, וגאמר
 הלא את השמים ואת הארץ אני מלא גאוס ה'
 וגאמר הלא השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף
 כי לבות בני אדם וכאשר תחשוב בכל אלה אז
 תירא מבוראך ותשמר מכל חטא ובהתדבקותך במדות
 האלו אז תהיה בקו השלימות והרוממות ותהיה שמת
 בחלקך תמיד וזו ממדות הטובות מאד דתנן איזהו
 עשיר השמת בחלקו, וכאשר תתנהג במדת הענוה
 ולהתבזש מכל אדם ולהתפחד מבוראך המחייך
 מלחטוא, אז תשרה עליך רוח השכינה וזו כבודה
 ותזכה לחיי עה"ז ועה"ב. בני וחביבי ידוע תדע כי
 המתגאה על הבריות מורד הוא במלכות שמיט כי
 משהמש בלבוס ה' שנאמר ה' מלך גאות לבש
 ואמר השי"ת על הגאה אין אני והוא דרים יחד
 בעולם א"כ כל המתגאה נעקר מהעולם, החבונן

בשכלך

עלים לתרופה

ג

בשכלך על מה יתגאה האדם אם בעשרו וכבודו
 הלא לאלהים המה והוא יתב' יחונן בהם האדם
 שנאמר והעושר והכבוד מלפניך ואתה מושל בכל,
 וגאמר ה' מורים ומעשיר, ואם מהפאר בחכמתו יזכור
 מקרא מלא ד"ה מסיר שפה לגאמנים ועעם זקנים
 יקח. נמלא הכל מאתו יתב' ובאפו משפיל הגאים
 ובראיו מגביה השפלים, לכן בני השפל עלמך מאד
 והתרחק מהגאווה והאל יתב' יגשאך, ועתה בני
 אסדר לך איך תתנהג במדת הענוה ללכת בה
 תמיד, כל דבריך יהיו בנחת ובכבוד ובדרך ארץ
 ובאהבה ובסדר פנים יפות בכפיפת ראש ועיניך
 יביעו למטה ולכך למעלה וא תביט הבטה רבה בפני
 אדם בדברך עמו וכל אדם יהיה גדול ממך בעיניך
 ואם איש עשיר הוא עליך לכבודו כרבינו הקדוש
 שהיה מכבד את העשירים, ואם הוא איש רש ואתה
 עשיר עליך לחוס ולרחס עליו וכבד את ה' מהינדך, ואם
 אתה חכם ממנו חשוב בלבך שאתה חייב והוא זכאי שאם

הוא

עלים לתרופה

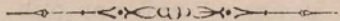
הוא חוטא הוא שוגג ואתה מויד כמוש"ל ת"ח שגנות
נעשות להם כדזוגות ובכל מחשבותיך ודבריך
ומעשיך בכל עת ובכל זמן השוב בלבך כאלו
אתה עומד לפני ממ"ה הקב"ה ושכינתו עליך כי
מלא כל הארץ כבודו ודבריך יהיו באימה ובריאה
ברתת וזיע כעבד העומד לפני רבו והוי זהיר לעסוק
בתורה תמיד יומם ולילה אשר בזה תוכל לקיים את
מצותיה, והיא חייך ואורך ימך, וכאשר תגמור
הלימוד מהספר תתפוש באשר למדה לקיים מה
שכתוב בו דבר שתוכל לקיימו ותפשט מעשיך
תמיד בכל יום בוקר וערב לסור מרע ועשה טוב
ובזה יהיו כל ימך בתשובה שלמה. ובעת הפילה
שמ"ע הסר כל עניני עה"ז מלבך ואל תהרהר
בשום ענין זולת לבוין בהפילה כונה תמימה, והכן
ועהר לבך ורעיוןך לפני המקום ב"ה, ובזה תפילתך
תהיה זכה וברה ונקיה ומכוונת ומקובלת לפני הקב"ה
שנאמר תכין לבס תקשיב אזניך ומות וחיים ביד

לשון

עלים לתרופה

ד

לשון ושומר פיו ולשונו שומר מלרות נפשו לכן
חשוב הדבור קודם שהוליא מפיו כל ימי חייך בכל
דבר ודבר ולא תחטא ובה יהיה מחשבותיך ודבריך
ומעשיך ישרים וטובים. בני תקרא אגרת זאת פע"א
בשבע עס חצריך וללכת תמיד אחר השי"ת למען
תלליח בכל דרכיך ותזכה לעה"ב הלפון לדקים וכל עת
שתקראנה יענוך מן השמים כאשר יעלה על לבך
לשאל דבר מעתה ועד עולם.

הגאון רבינו אליאז מזוילנא זצ"ל

באתי לבקש מאתכם שלא תלעטרו בנסעי אל
 א"י ת"ו כלל כמו שהבטחתם לי בדבריי
 אמיתים וגם למה תדאגו הנה הרבה אנשים נוסעים
 כמה שנים בשביל ממון מניחים נשותיהם ובניהם
 וגם הם נעים ונדים בחוסר כל, ואני תל"ת נוסע
 לארץ הקדושה שהכל מלפני לראותה חמדת כל
 ישראל וחמדת השי"ת וכל העליונים והחתונים
 תשוקתם אליה, ואני נוסע לשלום ברוך ה' הגם
 שאת נצ"ק יודעת שהנחתי בני שלבי הומה עליהם
 וכל ספרי היקרים ואת יקר תפארת ביתי והייתי
 כבר בארץ אחרת יודע לכם כי כל העה"ז הכל
 הבל וכל השעשועים הכל כלא היו ואוי להרודפים
 אחר הבל אין בו מועיל, ואל תקנא בני בעושר
 כי יש עושר שמור, לבעליו לרעתו. כאשר ילא
 מצטן אמו ערוס ישוב כל עומת שבא כן ילך ומה
 יתרון

יתרון לו שיעמול לרוח ואלו אם חיה אלף שנים
 פעמים וכו'. כי אם שנים הרבה יחיה האדם בכלם
 ישמח ויזכור את ימי החושך כי הרבה יהיו כל
 שבא הבל ולשמחה מה זו עושה כי מחר תצכה
 מאשר היום תשחק ואל תקנא בכבוד המדומה להבל
 כי הזמן בוגד והוא כמאזנים יגביה הקל וישפיל
 הכבוד. והעה"ז דומה לשותה מים מלוחים ידמה לו
 שמרוה למאונג והוא למא יותר, ואין אדם מת
 וחלי תאותו בידו ומה יתרון לאדם בכל עמלו, זכרו
 את הראשונים אשר היו לפנינו שכל אהבתם וחמדתם
 ושמחתם כבר אבדה ומקבלים על זה דינים
 מרובים ומה הנאה לאדם שסופו לפרוש לעפר רמה
 ותולעה וכל ההנאות יתהפכו לו בקבר למרה והמות
 כרוך באדם ואיננו מקרה ובעולם הזה כל ימיו כעס
 ומכאובים גם בלילה איננו מניח לו לישון והכל יביא
 האהים במשפט על כל דבור ולא יאבד אפילו דבור
 קל ולכן אני מזהירך שתרגיל עלמך לישב יחידי
 כי

עלים לתרופה

כי חטא הלשון שקול ככל העונות כמאמר חז"ל
אלו דברים שאדם אוכל עונשם וכו' ולה"ר כנגד כלם
ומה לי להאריך בזה העון החמור מכל העבירות
כל עמל אדם לפיהו ארז"ל שכל מלותיו וסודותיו
של אדם אינו מספיק למה שמוציא מפיו, מה אומנותו
של אדם בעה"ז כו' וידביק שפתותיו כשתי ריחים
וכל כף הקלע הכל בעון של דברים בטלים. ועל
כל דבור הכל לריך להתקלע מסוף העולם ועד סופו
וכל זה בדברים יתרים ובטלים אבל בדברים האסורים
כגון לשון הרע וליגנות ושבעות ונדריים ומחלוקת
וקללות צפרט צבית הכנסת ובשבת וי"ט על אלו
לריך לירד לשאול מטה הרבה מאד ואי אפשר
לשער גדל היסורין והלרות שסובל בשביל דבור א'
ולא כאבד אפי' דבור אחד שלא נכתב בעלי גדין
הולכים תמיד אלל כל אדם ואדם ואין נפרדים
מזמנו וכותבים כל דבריו שנאמר כי עוף השמים
יוליך את הקול ובעל כנפים יגיד דבר, אל תקן

את

עלים לתרופה

את פיך להחטיא את בשרך ואל תאמר לפני המלאך
כי שגגה היא למה יקנוף האלהים על קולך וכו'
על כן כל כבודה בת מולך פנימה וכל אשר לריך
לך תקח הכל ע"י שליח ואף אם הוא פעמים או
שלוש ביוקר היד ה' תקלר הא ית' זן ומפרנס
מקרני ראמים ועד בלי כנים וגוהן לכל אחד ואחד
די מחסורו. ובשבת וי"ט אל תדברו כלל מהדברים
שאינם נלרכים מאד וגם בדברים הגלרכים לכם
תקלרו מאד. כי קדושה שבת גדולה מאד ובקושי התיירו
לאמר שלום בשבת ראה בדבור א' כמה החמירו. ותכבד
את השבת מאד כאשר הייתם לפני ואל תלמאם כלל כי
כל מזונותיו של אדם קלוצים חוץ משבתות וימים טובים
וגם זאתי לבקש מאתך מאד מאד בצקשה גדולה
ועלומה שחדריך את בנותיך מאד שלא ילא מפיהם
קללה ושבעה וכזב ומחלוקת רק הכל בשלום
ובאהבה ובחבה ובנחת, והנה יש לי כמה ספרי
מוסר עם לשון אשכנז יקראו תמיד וכ"ש בשבת

קדש

קדש קדשי' לא יתעסקו אלא בספרי מוסר ועל קללה ושבעה וכזו חכה אותם במכות אכזריות ולא תרחם עליהם כלל כי ח"ו בקלקול הבנים יענש האב. ואף אם תדריכם תמיד במוסר ולא יקבלו אוי לאותה בושה והלער והבזיון בעה"ז ובעה"ב את אביה היא מחללת, לכן בכל מאמלי כחך תדריכם במוסר ומהשמי' יסייעוך שיקבלו מוסרך ואל תתיאש. וכן שאר דברים לשון הרע ורכילות וכו' ושלא יאכלו וישתו כי אם בצרכה ר'אשונה ואחרונה וברכת המזון וקריאת שמע והכל בכונה ועקר הכל שלא ילאו ח"ו מפתח ביתם לחוך. ויטו אזן לדבריך ויכבדו אותך ולאמס ולכל הגדולים מהם בשנים וכל הכתוב בספרי מוסר תורזם לקיימו. גם לבניך הי"ו שתגדל אותם בדרך הישר ובנחת ותתמיד המלמד בביתך ולא תלמנס בשכרו כי כל מוזנותיו של אדם קלובים לו מר"ה חוך מחשר", והנחתי להם ספרים שילמדו בהם ותשגיח על בריאותם ומוזנותם תמיד שלא יחסר להם

להם ושילמדו בתחלה כל התנ"ך שיהיו רגילין בהם כמעט בע"פ ואל יכביר המלמד עולו עליהם כי הלימוד אינו נקבע בלב האדם כי אם בישוב ובנחת ונתון תהן להם איזה פרוטות וכיוצא כדי לשמחם ויועיל ללמודם, וע"ז תהן תמיד דעתך והשאר הכל הבל כי מאומה לא ישא האדם מעמלו במותו כי אם שני חליפות בגדי לבנים שנאמר אל תירא כי יעשיר איש כי ירבה כבוד ביתו כי לא במותו יקח הכל לא ירד אחריו כבודו, ואל תאמר איני לבני ממון ונכסים לחיותם, דע לך כי בני אדם דומים לעשבי השדה הללו גוללים והללו גובלים כל אחד נולד במזלו ובהשגחה א' עליון ב"ה הם שמחים במותו לרשת אותו והוא יורד לשאול ומניחו לאחרים כמ"ש על ריש לקיש שהניח לבתו קבא דמוריקא קרי אנפשיה ועזבו לאחרים חילם. אוי ואבוי על שכלם ודעתם של ב"א שטורחים ויגיעים להניח לבניהם אחריהם ממון ונכסים ובתים מלאים כל זה הבל

עלים לתרופה

ורעות רוח כי אין יתרון מצנים ומצנות רק תורתם
ומעשיהם הנוצרים, אבל מזונותם קלוצים להם
מהשי"ת מה שצראם צורא פרנסתם, והעיקר
שיקנה האדם עוה"צ צדקות וג"ח שבושה מממונו
וכבד ה' מהונך. ג"כ ידוע אגרא דנשי באקריוי
ובאתנווי בנייהו צבית הספר ומאד אני מלוח אותה
לכו"ב על ד"ז וארו"ל אין לך אשה כשרה צנשים
אלא כשעושה רלון בעלה כ"ש שאני כותב לה דברי
אלהים חיים ואני מזהירך בהזהרה גדולה שא תשנו
דבר מכל אשר אני כותב באגרתי זו ותקרא אגרת
הזאת פ"א בשבוע וציום השבת קודם האכילה,
ותזהיר צני ציתך בתוך הסעודה שלא ידברו דברים
בעלים ודברי חול וכ"ש צלה"ר וכיולא, כשתדריך
צניך וצנותיך לדרך טובה יהיו דברים רכים וחנונים
צדברי מוסר המתישבים על הלב וצפרט אס נזכה
לדירת א"י חוצב"א כי שם לריך להתנהג מאד
צדרכי השם ולכן תרגילם צדברי מוסר ומדות

טובות

עלים לתרופה ח

טובות שלרכים הרגל רב וההרגל על כל דבר
שלטון ונעשה טבע וכל התחלות קשות ואח"ך יהיו
נוחיות ואם ח"ו קלקלו מעשיהם דע כי הכסיל יודע
צעלמו שרע ומר דרכו אך שקשה לו לפרוש מסכלותו
כי זה כל האדם לפתח חטאת רוצן ושלט עליו
ילרו ותצלין שלו לזכרים עסק התורה ולנקבות
הלגיעות והנהגת המדות ומוסר ושומר פיו מכל רע
וצפרט מלה"ר ויתרחקו מחמדות ותאות העה"ז זהו
מתג ורסן הילה"ר וקנין עה"צ כמ"ש כי נר מלוח
ותורה אור וכו' אבל ודרך חיים תוכחות מוסר ואלו
מעלתם יותר מתעניות וסגופים ואדם הזוכה לחסום
פיו זוכה לאור הגנוז צשפע צלתי שיעור שנאמר
מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב נלור
לשוך מרע ושפתותיך מדבר מרמה ומתכפרים עונותיו
וכיול מניהגם שנאמר שומר פיו ולשגו שומר מלרות
נפשו וכתיב מות וחיים ביד לשון אוי לממית עלמו
צדברו ומה יתרון לצעל הלשון ולכל יש רפואה

חוק

חוק וכו', ואל תדבר על האדם בשבח רב שמחוק שבחו
 יבא לידי גנותו וכ"ש שלא תדבר בגנותו כי מה
 לאדם לדבר זרות שנאמר שוחה עמוקה פי זרות
 זעום ה' יפול שם, וגדר העקרי הוא התבודדות שלא
 תלאו מפתח הבית חולה כי אם ללורך גדול מאד
 או לעשות מלוה רבה ודרך רמוז ב'ד קד'ש יל'בש .
 ואף צצה"כ התבודד מהבריות לשבת יחידי כי
 במקום אסיפת אנשים א"א לגלל מלשמוע דברים
 בטלים ולה"ר ואף השומע ושוהק נענש ע"ז כמש"ל,
 וכ"ש בשבתות וי"ט שמתאספים העם צצה"כ ולא
 יבאר שימלא מהם מדברים דברים בטלים ולה"ר
 ישמרו לכם שתשבו במסבתם הרחק מן הכיעור
 תשב צצה"כ בהתבודדו' שהדיבו' צצה"כ הוא עון פלילי
 ועצירה גדולה בידו עד שאמרו זוהר הקדוש מאן
 דמשחתי צבי כנישתא לית ליה חולקא באלהא
 דישראל ובתי מדרשות דיגס צצה"כ שאסור הדבור
 בהם, ואל תלך תמיד לבית הקברות כי שם מתדבקים

הקליפות

הקליפות באנשים וכ"ש בגשים, ולרות רבות באים
 למתמיד בזה וכשהלטרנו ללכת אז בחזרה תצטילו
 ידכם במים או בנעילה, ובתך לא תלך לבה"כ של
 נשים כי שם רואה בגדי רקמה וכיולא ומתקנאת
 ומספרת צבית ובה יבואו ללה"ר ולד"א אלא כל
 כבודה בת מלך פנימה ותהדבק במוסר תמיד
 ואל תקנח צהבלי העה"ז כי כלם הבל מעשה
 תעוועים אדם להבל דמה בן לילה היה ובן לילה אבד
 שנאמר כי אם יעלה לשמים שיאו וכו' כי לא
 לעולם חוסן וכו' ועונג עה"ז אף בשעתו הבל שאין בו
 ממש ומאוס צעיני כל צעל שכל אוי ואבוי למי
 ששוגה בזה פי אם ביראת ה' כל היום ותזכה
 לעה"ב ולא תאמר צמה אזכה לעה"ב ומה יכולתי
 לעשות כי אחד המרבה וא' הממעיט ובלבד שיכוין
 לבו לשמים מעלים עליו שעשה הרבה ויזכה לעה"ב
 הרגיל בניך שילמדו לפרקים משלי בלשון אשכנז כי
 הוא ראש המוסרים וגם קהלת כי שם מהביל

ענייני

ענייני העוה"ז, וחנוך לגער על פי דרכו גם כי יזקין
 לא יסור ממנה זהו כלל גדול ושורש ועיקר חזק הוא
 מאד, ותרגילם בלמוד מסכת אבות ואבות דרבי
 נתן ותלמודם דרך ארץ כי ד"א קדמה לתורה ותרגיל'
 באהבת הבריות בפרט חזריה' וקרוביהם ומיודעיהם
 כי ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה ואדרבה
 תגשאהו עליך כמ"ש שואלים לגשמה בשעת הדין
 המלכת את חבירך עליך וכו'. והזהרו במדה
 העגוה מאד והזהרו משנאת הבריות כי בגללה
 נחרבה ירושלים תובב"א וא' יהי שום מחלוקת בכל
 בני הבית באגשים ובגשים אלא אהבה ואחווה
 ותכבדו לאדונתי אמי מאד מאד והזהרו שאל תלערוה
 כי הוא עון פלילי מאד שחייבים בכבודה וכ"ש שהיא
 לאמנה, ואם יזכני ה' לירשת"ו שם אתפלל עליכם
 שתחיו לעד לעבודתו ית' בשלוה ובשמחה אמן.
 כ"ד המעטיר בעדכס תמיד

אליהו בכמהר"ר שלמה זלמן זצ"ל

אורחות חיים

מהרא"ש ומדרו"ל

א להתרחק מן הגאווה בתכלית הריחוק, ומן
 החנופה ומן השקר והכזב והלינות, ומן
 הרכילות, ומן הכעס. (ב) שיזהר ממכשול נדרים
 ושצועות כי צעון נדרים בניו מתים. (ג) יזהר
 מאונאת הבריות הן בממון הן בדברים ומקנאותם
 ומשנאתם. (ד) שלא יכנה שם לחבירו ושלא יקראנו
 בכנוי שכוהו אחרים אם לא שלא ניכר בשמו
 לבדו. (ה) שלא יספר לשון הרע ולא יקבלו.
 (ו) שלא ישב עם יושבי קרנות ולא בישיבת בה"כ
 של ע"ה. (ז) שלא יסתכל בגשים אפילו הבתולות.
 (ח) הוי מקדים שלום לכל אדם אף לנכרי. (ט) אל
 יספר משהתחיל ב"ש עד שיסיים תפלת לחש ולא

אורחות חיים

בעת שהש"ן חוזר התפלה א"כ בד"ת או בדבר
 מזה או לתת שלום ולהחזיר שלום ועון גדול
 שיחה בטילה בבית הכנסת. (י) אל ידבר בקריאת
 ההלל ולא בקריאת הספר תורה. (יא) אל יאכל
 פת נכרים ולא של פלטר א"כ לא יזדמן לו של
 ישראל. (יב) שלא יסעוד בסעודת הרשות ומסעודה
 שאינה מספקת לבעליה. (יג) אל יסיח שיחה
 בטילה לא ביום ולא בלילה ויזהר מאד ללמוד
 בלילה עד שיטן מתוך ד"ת ולא מתוך שיחה בטילה.
 (יד) אל יכניס עלמו בספק חשיכה בשבת ויזהיר
 ב"ב על שמירת שבת ויקדים תפילה מנחה כדי
 לקבל השבת מצעוד יום. (טו) כשיגיע עת תפילות
 שמו"ע יניח כל עסקיו ויתפלל עם הלב ושמע
 אחת קודם התפילה הכן לבך לכונת התפילה והוי
 זהיר שיהא מעשרה ראשונים בב"כ ואל תתפלל
 כי אם בכונת הלב ובנחת כדי שתשמיע לאזנך.
 (טז) ראש כל גדריס שיזהר וישמור עיניו מלהסתכל

בדבר

אורחות חיים

יא

בדבר שאינו שלו. (יז) אל ידבר בין נטילה לברכת
 המזוזה ואל ידבר בשעת אכילה ואל יסיח בין
 ברהמ"ז לכוס ברהמ"ז. (יח) לברך בוראו תמיד
 שמשביע נפש שוקקה. (יט) אם יקללוהו ויחרפוהו
 ב"א אל ישיבם ויהיה מן הנעלבים. (כ) אל תלא
 לריב מהר טוב ארך אפים מגבור ומושל ברוחו
 מלוכד עיר ובקש שלום ורדפהו והסברת פנים לכל
 אדם. (כא) לבעות בה' בכל לבבך ולהאמין בכל
 לבבך בהשגחתו פרטית ובוה יקיים בלבך היחוד
 השלם בהאמין בו שעיניו משוטטות בכל הארץ
 ועיניו על כל דרכי איש ויודע מחשבות ב"א ובוחן
 כל לב וחוקר כליות. (כב) אל תהי בסובאי יין
 בזוללי בשר פן השכח את בוראך. (כג) אל תתיחד
 עם שום אשה חוץ מאשתך ואמך ובהך. (כד) אל
 תבהל מעשיך. (כה) אל תפתה את חבירך בשפתי
 חלקות ובחניפות ואל תדבר אחד בפה ואחד בלב.
 (כו) אל תתחבר לאדם רע וחוטא וכסיל פן תביא

כלמות

כלמות עליך. (כו) אל תהי רגיל בשבעות ואפי' על דבר אמת. (כח) אל תתן בלבך שום קנאה שזו המדה חולה רעה שאין לה רפואה. (כט) אל תהי כפוי טובה וכבד לכל מי שפתח לך פתח לבקש די ספוקך. (ל) חבר טוב היה ליראי ה' התחב' בחבורתו ומחברי פועלי און הרחק. (לא) אהוב המוכיחים שנא' הוכח לחכם ויאהבך. (לב) מכל מאכל אשר יאכל ומכל משקה אשר ישתה תברך בזונה תחלה וסוף. (לג) נעול ירך לתפלה ובלאתך מעשות לרכיך והזהר בצרכת אשר ילך בזונה ואל תתפלל בלא נקיות כפים ובלא טהרה כי אז תפיתך לא תהי נשמעת. (לד) הזהר מאד בנט"י לאכילה יהיו בשופע ומכלי שלם וביון בצרכת ענט"י מאד. (לה) גדילים תעשה לך על ד' כנפות כסותך למען תזכור לעשות מצות ה'. (לו) קדש עלמך בכל דברריך והוי לנוע בביתך וכ"ש בבית הבטא. (לז) הוי זהיר במצות מזוזה מאד ואל יחסרו מציתך

מציתך ח"ו. (לח) הזהר במצות תפילין מאד שתהיה כתיקנה. (על) סוד אחר אל תגלה וכל הדברים אשר ידברו לפניך בלא על דרך סוד טומנס בקרב לבך כי מות וחיים ביד לשון. (מ) פלס מעגל רגלך ליישר עלמך בדרך בינוני במאכל ומשתה וכו' ובכל מדותיך ודבוריך אל תט ימין ושמאל. (מא) תחלת מעשיך הבט סופם והוי מחשב הפסד מזה כנגד שכרה ושכר עצירה כנגד הפסדה ואזיהו חכם הרואה את הנולד וחכם עיניו בראשו. (מב) אל תקום ממטתך כאיש עלל התגבר כארי בזריזות לעבוד ליוצרך. (מג) הוי רך למצוה קלה כבחמורה ואל תתרגל בשום מצוה הבאה לידך והעשנה לש"ס בלא אחר. (מד) הזהר בצרכת הלבנה מאד בזונה מעומד ובשמחה ואלמלא לא זכו ישראל להקביל פני אביהם שבשמים אלא פעם אחד בחודש דיס. (מה) השמר לך ושומר נפשך שאל תקלה אביך ואמך ואל תלער אופם בשום לער ואל

אורחות חיים

ואל תכלימם ואל תזלזל בם, כבודם כפי יכולתך כל ימיהם וטוב לך. (מו) אל תשכח ליר ילדך ומחוללך שויתי ה' לנגדו תמיד כלל גדול הוא וכלל דרכך דעהו והוא יישר אורחותיך. (מו) אל תרבה לשמוח וזכור כי מעפר נולדת ואל עפר תשוב ואחרייתך רמה ותולעה. (מח) אסור למלאה פיו שחוק ותמיד יתאונן ויבכה על גלות השכינה וגלות ישראל ועל חרבן בית המקדש וארץ הלבי, וחסידים הראשונים רוב ימיהם היו מתאבלים ומתענים ולובש' שק על בגדם תמיד על החרבן והגלות. (מט) התעורר תמיד ליראת ה' ולעסוק בתורה ומצוות יומם ולילה והתרחק מכל הנאות וטובות העה"ז כי הבל המה מעשה תענועים. (ן) אל תקפוץ ירך מלידת לזקה אל העניים והאביונים ועניי עירך קודמים ומבשרך אל תתעלם. (נא) כל דבריך יהיו אמת ולדק ואל תוילא מפך שום דבר שקר ואז תהיה נאמן לכל אדם אפי' לנכרים. (נב) אל תרגיל עצמך לעמוד

אורחות חיים

יג

לעמוד כי אם אלל חכמים והאזין אליהם כי כל דבריהם דברי אלהים חיים והמתדבק בהם כמתדבק בשכינה שנאמר ובו תדבק וכדרו"ל בילא"ז:

סגורה נפלאה

כדי לינצל מלמותא דרשב"י כנו' באד"ר דקמ"א
ע"ב יאמר כל אדם בכל יום קודם הפילת
שחרית הבקשה הזאת אשר דבר בקדשו עמ"ד
הרה"ג הגאון האדיר בר אוריין ובר אבהן איש
אלקים קדוש הוא כמהור"ר יוסף חיים שליט"א
המושל בנבורתו על עוב"י בכל וגלילותיה יע"א
והיא ל' נדפסה בספרו הנורא **בן איש חי פ'**
סקן הלכות ש"א:

זוה נוסח הבקשה

רבון עלמא יהא רעוא קמך למהב לן הילא
לאתערא זיקרך למעבד רעוּתך ולסדרא
כולא כדקא יאות אע"ג דלית אָנן ידעין לשוואה
רעוּתא ולבא לתקנא כולא יהא רעוא קמך
דתרעי במילין וללותא דילן לתקנא תיקונא
דלעילא

סגורה נפלאה

דלעילא כדקא יאות ולהוו היכלין עלאין ורוחין
עילאין עיילי היכלא בהיכלא ורוחא זרוחא עד
דמחברן בדוכתייהו כדקא חזי שייפא בשייפא
ואשתלימו דא זדא ואתייחד דא זדא. עד חינון
חד, ונהרין דא זדא וכדין נשמחא עלאה דכלא
אתייה מלעילא ונהיר לון ולהוו נהירין כלשו
זוינין בשלימו כדקא חזי עד דההוא נהורא עלאה
איתער וכלא אעיל לגבי קדש קדשים. ואתצרכא
ואתמלייה כבירא דמיין נצעין ולא פסקין. וכלשו
מתצרכן לעילא ותתא, וההוא דלא אתידע ולא אעיל
בחושבנא רעוּתא דלא איתפס לעלמין בסיס לגו
לנו זגוייהו ולא אתידע ההוא רעוּתא ולא איתפס
למנדע. וכדין כלא רעוּתא חדא עד אין סוף וכלא
איהו בשלימו מלתתא ומנו לגו. עד דאתעביד כלא
חד. ואתמלייה כולא ואשתליס כלא ואתנהיר ואתצבס
כלא כדקא יאות. רבון עלמא יהא רעוּתך עס
עמך ישראל לעלם ופורקן ימיך אחזי לעמך צבית
מקדשך

סגולה נפלאה

מקדשך. ולאמטויי לנא מטוב נהורך ולקבלא ללותנא
ברחמי יהא רעוא קמך דתהוי סעיד וסמוך לן
דנימא מילין באורח מישר. בתיקונא דלעילא
בתיקונין דמלכא קדישא ומטרוניתא קדישא ולמעבד
יחודא שלים לאשלפה להסיא נשמתא דכל חיי
מדרגא לדרגא עד סיפא דכל דרגין. בגין דיהוי
הסיא נשמתא משתכחא בכלא ומתפשטא בכלא
דהא עילא ותהא תליין בהאי נשמתא ומתקיימי בה:

